

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๑ และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๑) เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อมีพระบรมราชโองการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติแล้ว ให้คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติแต่ละด้าน จัดทำแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งสิ้น ๒๓ แผนแม่บท ซึ่งจะมีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

บทนำ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ต่อไป ซึ่งได้คำนึงถึงประเด็นร่วมหรือประเด็นตัดข้ามยุทธศาสตร์และการประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะประกอบด้วย สถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องของแผนแม่บท เป้าหมายและตัวชี้วัดในการดำเนินการซึ่งแบ่งช่วงเวลาออกเป็น ๔ ช่วง ช่วงละ ๕ ปี รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่า “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวนรวม ๒๓ ฉบับ ประกอบด้วย (๑) ความมั่นคง (๒) การต่างประเทศ (๓) การเกษตร (๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (๕) การท่องเที่ยว (๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม (๑๑) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้ (๑๓) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี (๑๔) ศักยภาพการกีฬา (๑๕) พลังทางสังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ในปี ๒๕๘๐ ซึ่งประเทศและประชาชนทุกกลุ่มวัยจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

วัยครุฑมารดาถึงปฐมวัย เด็กและมารดาทุกคนจะได้รับการดูแลตั้งแต่เริ่มตั้งครุฑที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โภชนาการ และสมวัย ผ่านระบบบริการสาธารณสุขที่มีกระจายครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาคอย่างทั่วถึงด้วยบริการและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย และมีคุณภาพ เด็กจะเกิดมาท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ปลอดภัย สงบสุข เติบโตในสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่ดี มีทรัพยากรธรรมชาติที่จำเป็นต่อการเติบโต ได้รับการเลี้ยงดูจากทั้งพ่อและแม่ของเด็ก ที่จะมีเวลาให้กับลูกของตนมากขึ้น พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเลี้ยงดูและศูนย์เด็กเล็กที่พ่อแม่ทุกคนสามารถเข้าถึง มีคุณภาพ และเอื้อต่อการเลี้ยงดูเด็กให้เติบโตได้อย่างดี มีทักษะ สุขภาพกายและสุขภาพใจที่ดีพร้อม มีพัฒนาสมวัย

วัยประถม ถึง มัธยมต้น ซึ่งเป็นช่วงการศึกษาภาคบังคับ จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะหลักที่จำเป็นต่อผู้เรียน มีดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติที่สามารถขยายความรู้และวิธีการเรียนรู้ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และครูที่ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมทั้ง ผู้เรียนในพื้นที่ห่างไกลและขาดแคลนทุนทรัพย์จะได้รับการโอกาสศึกษาที่เท่าเทียมและทั่วถึงในทุก ๆ พื้นที่ เพื่อให้นักเรียนได้รับการปูพื้นฐานความพร้อมทั้งกาย ใจ และปัญญาให้พร้อมรองรับการพัฒนาของช่วงวัยต่อไป และได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรมการใช้ชีวิตในสังคมที่ดี ให้เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ มีความมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีวินัย พร้อมเติบโตเป็นคนที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป

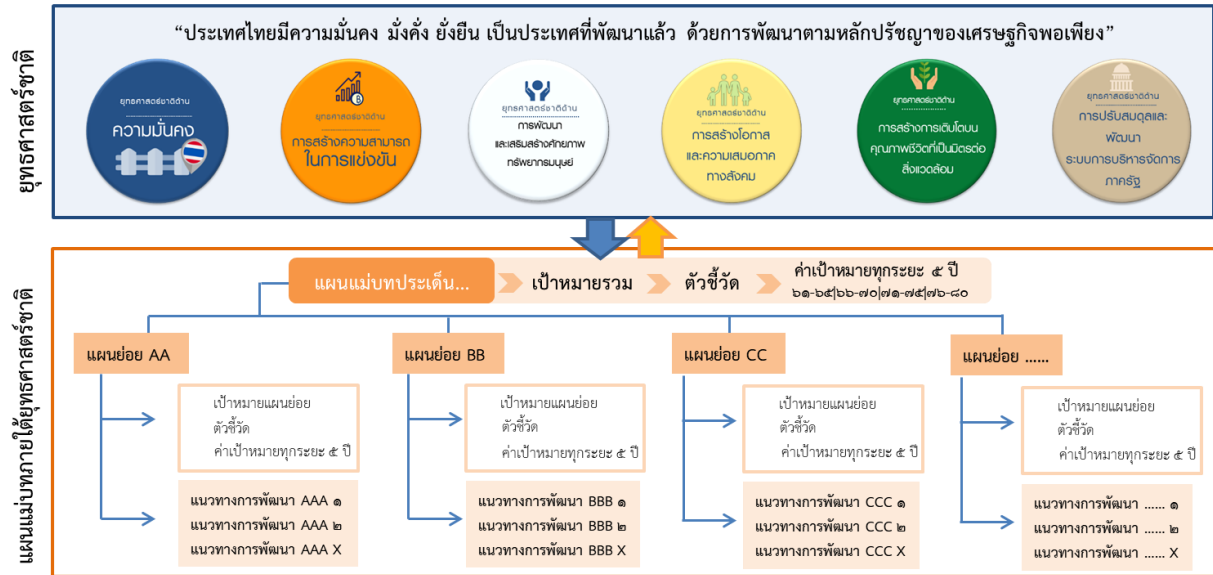
วัยรุ่น นักศึกษา จะได้รับการเรียนรู้ให้มีทักษะและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาวินัย คุณธรรม จริยธรรม ตระหนักถึงความสำคัญของการมีสุขภาวะที่ดี ได้รับความรู้และการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการภาคการผลิตของประเทศ สร้างผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ผ่านสถาบันศึกษายุคใหม่ทำหน้าที่ให้ความรู้ ส่งเสริม สนับสนุน ความรู้ในทางวิชาการที่สามารถใช้องค์ความรู้ทางวิชาการในการวิจัยและสร้างสรรค์นวัตกรรมในด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และใส่ใจศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่แสดงถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย ที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ สู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ทัดเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก

วัยทำงาน จะได้รับการพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตอย่างต่อเนื่อง ให้เป็นคนไทยที่มีทักษะสูง มีองค์ความรู้ฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานในทุกสายอาชีพ ทั้งในภาครัฐและเอกชน รวมทั้งจะได้รับการสนับสนุนให้มีช่องทางการหารายได้ที่หลากหลายขึ้น เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ อาทิ ธุรกิจสตาร์ทอัพที่กำลังมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะสามารถเป็นช่องทางธุรกิจที่ขยายวงกว้างไปยังต่างประเทศ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ขณะเดียวกันจะได้รับประโยชน์จากการกระจายความเจริญที่จะไปสู่ทุกภูมิภาคของประเทศในอนาคต ส่งผลให้ประชากรวัยทำงานสามารถทำงานได้ในภูมิลำเนาของตนเอง มีโอกาสได้อยู่ใกล้ชิดกับครอบครัว ทำให้ครอบครัวมีความสุขเพิ่มขึ้น โดยที่แต่ละพื้นที่/ภูมิภาคจะได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับศักยภาพทั้งในภาคอุตสาหกรรม บริการและท่องเที่ยว และภาคเกษตร มีโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องที่เอื้อและอำนวยความสะดวกต่อการใช้ชีวิตและการทำงาน

วัยสูงอายุ จะได้รับการดูแลทั้งด้านสุขภาพ การดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงวัยของผู้สูงอายุ ทั้งผู้สูงอายุวัยต้นอายุ ผู้สูงอายุวัยกลางอายุ และผู้สูงอายุวัยปลาย มีอุปกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีความทันสมัย มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ได้รับการบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพและคุณภาพ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและเอื้ออำนวยต่อการดำเนินชีวิต ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีส่วนร่วมทางสังคม มีสุขภาพกายและใจที่ดี และเป็นแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ฉบับ เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง และประเด็นการพัฒนาจะมีความซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บทฯ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดความสับสน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นแผนระดับที่ ๒ ที่มีความสำคัญในการเป็นแนวทางการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ และถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ ๓ ของหน่วยงาน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ฉบับจึงมีการกำหนดองค์ประกอบของแผนตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุผลที่ต้องมีการระบุแนวทางการพัฒนาและการดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ที่ต้องสามารถสะท้อนผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นรูปธรรม

โครงสร้างของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๒๓ ฉบับมีองค์ประกอบหลัก ๒ ส่วน ได้แก่ (๑) ประเด็นแผนแม่บท ประกอบด้วย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในระดับประเด็น เพื่อใช้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ชั้นกลาง และ (๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย เป้าหมาย ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมายในระดับ เพื่อใช้ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในระดับผลลัพธ์ขั้นต้น ดังนี้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแต่ละฉบับตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องโดยตรง รวมถึงมีส่วนในการสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ โดยสรุปได้ตามแผนภาพ

สารบัญ

	หน้า
๑. ความมั่นคง	๑
๒. การต่างประเทศ	๕
๓. การเกษตร	๙
๔. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต	๑๔
๕. การท่องเที่ยว	๑๙
๖. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ	๒๔
๗. โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล	๒๙
๘. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	๓๕
๙. เขตเศรษฐกิจพิเศษ	๓๘
๑๐. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม	๔๓
๑๑. ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	๔๖
๑๒. การพัฒนาการเรียนรู้	๕๐
๑๓. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	๕๔
๑๔. ศักยภาพการกีฬา	๕๗
๑๕. พลังทางสังคม	๕๙
๑๖. เศรษฐกิจฐานราก	๖๒
๑๗. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม	๖๕
๑๘. การเติบโตอย่างยั่งยืน	๖๘
๑๙. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	๗๒
๒๐. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	๗๖
๒๑. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๘๐
๒๒. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	๘๔
๒๓. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม	๘๘

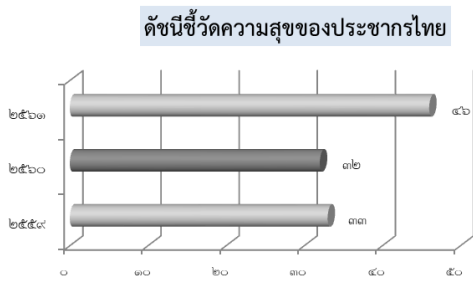
๑. ประเด็นความมั่นคง

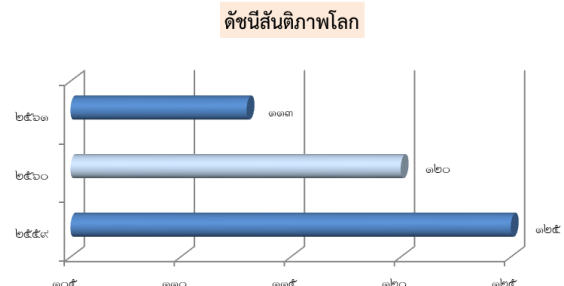
“แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง” ถือเป็นกรอบแนวทางการดำเนินการหลักที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางในภาพรวมที่เป็นรูปธรรมชัดเจนในระยะ ๒๐ ปี ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงได้กำหนดเอาไว้ ซึ่งก็คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” โดยมีเป้าหมายสำคัญ ประกอบด้วย (๑) ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข (๒) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ (๓) กองทัพหน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง (๔) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ และ (๕) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น จึงได้กำหนดแผนย่อย แนวทางการพัฒนา เป้าหมายและตัวชี้วัดตลอดถึงแผนงาน โครงการ และกิจกรรมสำคัญ ที่จะต้องดำเนินการให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรม ในห้วงระยะเวลา ๕ - ๑๐ - ๑๕ - ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ประกอบด้วย ในช่วงปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ดำเนินการ “ปรับสภาพแวดล้อม พร้อมแก้ไขปัญหา” ให้ลดระดับลงอย่างมีนัยยะสำคัญ สำหรับในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จะดำเนินการให้ “ปัญหาเก่าหมดไป ปัญหาใหม่ไม่เกิด” เอื้อต่อการบริหารประเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นฐานนำไปสู่ เป้าหมายในช่วงปี พ.ศ.๒๕๗๑ - ๒๕๗๕ ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศชาติพัฒนา ปวงประชาร่วมผลก่กัน” จนกระทั่งสามารถบรรลุเป้าหมายสุดท้าย ในห้วงปี พ.ศ.๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ ที่ว่า “ประเทศชาติ มั่นคง ประชาชนมีความสุข”

สถานการณ์

ที่มา : World Happiness Report 2018

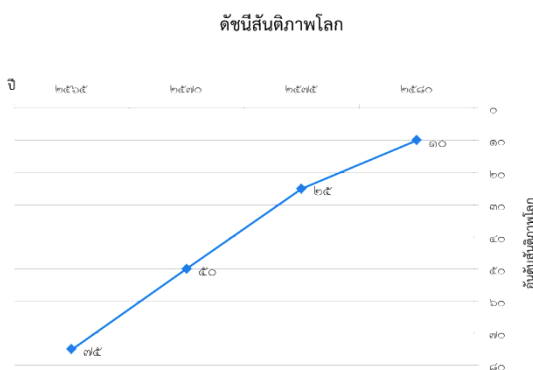

ที่มา : Institute for Economics & Peace. Global Peace Index 2018

เป้าหมาย

๑. ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับ
๒. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

โดยสาระสำคัญประกอบไปด้วยแผนย่อย จำนวนทั้งสิ้น ๕ แผนย่อย ได้แก่

การรักษาความสงบภายในประเทศ เพื่อสร้างความสงบให้เกิดขึ้นในประเทศชาติบ้านเมือง เอื้อต่อการบริหารและพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายที่กำหนด สังคมมีความเข้มแข็งสามัคคีปรองดอง ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความรักความสามัคคี ความสำนึกจงรักภักดี และความภาคภูมิใจในชาติ ให้เกิดขึ้นกับประชาชนทุกหมู่เหล่า ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและธรรมาภิบาล เห็นแก่ประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน ตลอดจนการพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพอย่างเป็นรูปธรรม

ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

ระดับความมั่นคงปลอดภัยภายในประเทศและศักยภาพตำรวจระดับสากล (WISPI) ดีขึ้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อยู่ในลำดับ ๑ ใน ๕๕ ของโลก	(ปี ๖๖ - ๗๐) อยู่ในลำดับ ๑ ใน ๔๕ ของโลก	(ปี ๗๑ - ๗๕) อยู่ในลำดับ ๑ ใน ๓๕ ของโลก	(ปี ๗๖ - ๘๐) อยู่ในลำดับ ๑ ใน ๒๕ ของโลก

การเมืองมีเสถียรภาพ และธรรมาภิบาล

ประสิทธิผลของรัฐบาลจากการประเมินของ ธนาकारโลก			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ได้รับการประเมิน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ได้รับการประเมิน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ได้รับการประเมิน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ได้รับการประเมิน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐

คนไทยจงรักภักดี ซื่อสัตย์ พร้อมธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

สถาบันศาสนาเป็นที่เคารพ ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนไทย

ตัวชี้วัดระดับทุนทางสังคม			
(ปี ๖๑ - ๖๕) -	(ปี ๖๖ - ๗๐) -	(ปี ๗๑ - ๗๕) -	(ปี ๗๖ - ๘๐) -

หมายเหตุ อยู่ระหว่างการตรวจสอบ/จัดทำค่าเป้าหมาย

การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง เพื่อเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างจริงจัง ให้หมดไปในที่สุด (ภายใน ๑๐ ปี) พร้อมทั้งพัฒนาไกล่เกลี่ยระงับ แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่อย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการพัฒนาประเทศ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือการวิเคราะห์และระบุสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาในแต่ละเรื่องให้ชัดเจน วางแผนบูรณาการในการแก้ไขปัญหาตามลำดับความเร่งด่วนของปัญหา มีการติดตามตรวจสอบที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนพัฒนาไกล่เกลี่ยระงับ แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหา ทั้งที่มีอยู่ในปัจจุบันและอาจจะเกิดขึ้นใหม่ ให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ

ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ายาเสพติด ฯลฯ)

ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ดีขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนไม่ส่งผลกระทบต่อ ต่อการบริหารประเทศ	(ปี ๗๑ - ๗๕) ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนไม่ส่งผลกระทบต่อ ต่อการบริหารประเทศ	(ปี ๗๖ - ๘๐) ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนไม่ส่งผลกระทบต่อ ต่อการบริหารประเทศ

ภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็น

ระดับความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี	(ปี ๖๖ - ๗๐) ลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี	(ปี ๗๑ - ๗๕) คงเหลือเฉพาะงบประมาณ ตามภารกิจความมั่นคงปกติ	(ปี ๗๖ - ๘๐) คงเหลือเฉพาะงบประมาณ ตามภารกิจความมั่นคงปกติ
สถิติจำนวนเหตุรุนแรง/สูญเสียชีวิต (กอ.รมน. เก็บข้อมูล)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๒๐ ต่อปี	(ปี ๖๖ - ๗๐) เหตุการณ์ความรุนแรงยุติ ภายในปี ๒๕๗๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่มีเหตุการณ์ความรุนแรง ทุกกรณี	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่มีเหตุการณ์ความรุนแรง ทุกกรณี
ปริมาณการเข้า-ออกของนักท่องเที่ยว และมูลค่าการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

การพัฒนาศักยภาพของประเทศ ให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ ให้มีความพร้อมในการป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ สามารถติดตาม แจ้งเตือน ป้องกัน แก้ไขปัญหา และรับมือกับภัยคุกคาม รวมทั้งปัญหาที่อาจกระทบต่อความมั่นคงในทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ตลอดจนสามารถพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน และการพัฒนาประเทศ ได้ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือพัฒนาระบบงานด้านการข่าวกรองให้มีประสิทธิภาพ สามารถติดตาม แจ้งเตือน ระงับยับยั้ง ป้องกันปัญหาและภัยคุกคาม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนจะเกิดเหตุการณ์หรือเหตุการณ์จะลุกลามต่อไป ในขณะเดียวกัน จะต้องมีการพัฒนาศักยภาพกองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคง ทั้งคน เครื่องมือ/ยุทธโศปกรณ์ แผนปฏิบัติการ ตลอดจนการฝึกและระบบการบริหารจัดการ ให้มีความพร้อมอย่างเพียงพอ และเป็นรูปธรรม ในการเผชิญกับภัยคุกคามต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น การป้องกันประเทศ ภัยจากการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ตลอดจนสาธารณภัยและภัยพิบัติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดทำแนวทางในการบริหารจัดการ และ/หรือ แผนปฏิบัติการ ในการเผชิญกับภัยคุกคามแต่ละมิติให้เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพด้วย

หน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรองทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และแผนเตรียมพร้อมแห่งชาติ มีความทันสมัยและปฏิบัติได้จริง

ประสิทธิภาพของหน่วยงานด้านการข่าวและประชาคมข่าวกรอง			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๙๕

กองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง มีความพร้อมที่จะเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทุกมิติและทุกระดับความรุนแรง

ระดับความพร้อมของกองทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๘๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๙๕

การบูรณาการความร่วมมือ ด้านความมั่นคงกับอาเซียน และนานาชาติ รวมทั้งองค์การภาครัฐและมิใช่ภาครัฐ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับเพื่อเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือต่อความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต โดยส่งเสริมความมั่นคงแบบองค์รวม รวมถึงความมั่นคงของโครงสร้างพื้นฐานและของมนุษย์ควบคู่กับความมั่นคงทางทหาร และนอกเหนือจากการเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศไทยในการรับมือภัยคุกคามจากภายนอกแล้ว ยังจะต้องดำเนินการเชิงรุกในด้านการเสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในภูมิภาคไปพร้อมกันด้วย เพื่อมุ่งลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในอนาคตได้

ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบ

ระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในทุกมิติ กับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐

ประเทศไทยมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย

ระดับความสำเร็จของบทบาทไทยในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐

การพัฒนาглоการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้มีกลไกในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงที่เป็นรูปธรรม โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญคือการปรับโครงสร้าง บทบาท อำนาจหน้าที่ และระบบการบริหารจัดการของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยงานด้านการจัดการความมั่นคง			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐

๒. ประเด็น การต่างประเทศ

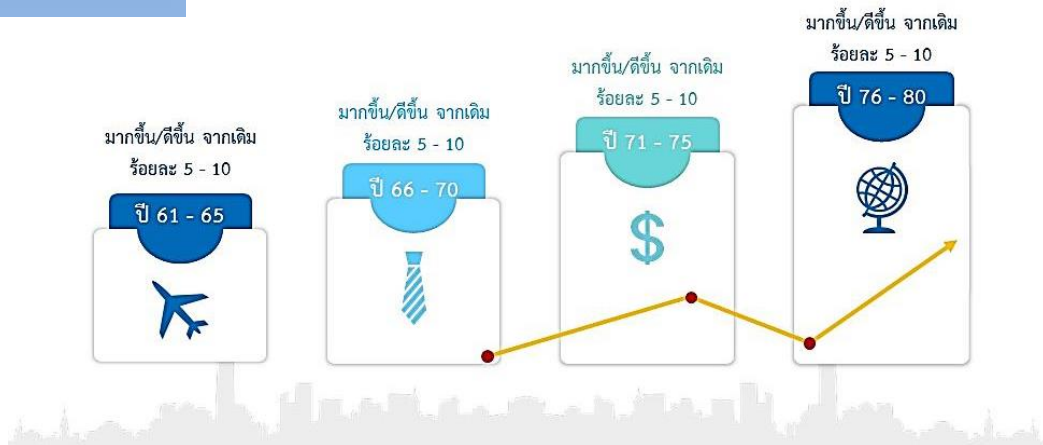
การต่างประเทศมีส่วนขับเคลื่อนเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เพื่อให้ไทยเป็นประเทศพัฒนาแล้วและมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้ไทยมีความพร้อมและมีบทบาทเชิงรุกอย่างสร้างสรรค์เพื่อเป็นผู้เล่นสำคัญในเวทีโลก และมีความร่วมมือกับนานาชาติในลักษณะที่จะเกื้อหนุนต่อความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของไทยและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาคมโลกโดยรวม โดยปัจจุบันประเทศไทยมีบทบาทที่โดดเด่นมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มอนุภูมิภาคและภูมิภาคเอเชีย และมีการขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อาทิ เศรษฐกิจ การค้า การคมนาคม และทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ขณะที่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้น และการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวทางเศรษฐกิจเป็นหลายศูนย์เป็นเงื่อนไขสำคัญต่อการปรับตัวด้านการต่างประเทศของประเทศไทย ดังนั้นแผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศ จึงได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศของประเทศไทย เพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง ๖ ด้านในมิติการต่างประเทศอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “การต่างประเทศไทย มีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก”

เป้าหมาย

การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัดการต่างประเทศไทย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศได้กำหนดเป้าหมาย คือ การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก ซึ่งประกอบด้วยประเด็นสำคัญ ๕ ประเด็นที่จะทำให้ไทยบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ได้แก่ (๑) มีความมั่นคง (๒) มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน (๓) มีมาตรฐานสากล (๔) มีสถานะและเกียรติภูมิ และ (๕) มีพลัง โดยแผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศจึงประกอบด้วย ๕ แผนย่อยโดยสรุป ดังนี้

ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของไทยและเสถียรภาพของภูมิภาคท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับเพื่อส่งเสริมความมั่นคงในทุกมิติและเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือต่อความท้าทายด้านความมั่นคงจากภายนอก นอกจากนี้ การต่างประเทศไทยยังจะต้องดำเนินการเชิงรุกในด้านการเสริมสร้างเสถียรภาพในภูมิภาคไปพร้อมกันด้วย เพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยในอนาคตได้

ประเทศไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบ

ระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในทศมิตีกับประเทศมหาอำนาจและประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐

ประเทศไทยมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย

ระดับความสำเร็จของบทบาทไทยในการกำหนดทิศทางและส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคเอเชีย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐

ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยในช่วงที่ผ่านมามีส่วนสำคัญมาจากรายได้จากการส่งออกและการท่องเที่ยว ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยไม่สามารถรักษาระดับการขยายตัวได้ในสภาวะที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลงและต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศที่มีระดับค่าจ้างแรงงานต่ำกว่าในยุคโลกาภิวัตน์ การที่ไทยจะสามารถหลุดพ้นจาก “กับดักประเทศรายได้ปานกลาง” นี้ได้ต้องอาศัยการพัฒนาตามเป้าหมายที่มุ่งสร้างเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่าที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม รวมทั้งเร่งพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล นอกจากนี้ ประเทศไทยยังสามารถคว้าโอกาสทองของการที่เอเชียผงาดขึ้นเป็นภูมิภาคที่เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่โดดเด่นที่สุดโดยใช้ประโยชน์จากที่ตั้งเชิงภูมิศาสตร์ของไทย ควบคู่กับการสร้างความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมและโลจิสติกส์ในภูมิภาค และส่งเสริมความสะดวกในการประกอบธุรกิจในประเทศไทย รวมถึงการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ไทยเป็นสมาชิก เพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้าและการลงทุนในเอเชียในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมและการบริการที่ไทยมีความได้เปรียบเชิงแข่งขัน นอกจากนี้เศรษฐกิจไทยจะพึ่งพาต่างประเทศในเชิงอุปสงค์แล้ว ไทยยังต้องพึ่งพาต่างประเทศในเชิงอุปทานอีกด้วย ไทยจึงจะต้องใช้ประโยชน์จากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และความเป็นหุ้นส่วนกับภาคส่วนต่าง ๆ ของต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

ประเทศไทยเป็นหนึ่งในศูนย์กลางการค้า การลงทุน การบริการ และความเชื่อมโยงที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย โดยมีระบบเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรม

ระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ความเชื่อมโยง และนวัตกรรมในกรอบทวิภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐

ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ เพื่อร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

ระดับความสำเร็จของบทบาทไทยในการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่ยั่งยืนกับต่างประเทศ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐

การพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ สังคมโลกในปัจจุบันและในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเชื่อมโยงใกล้ชิด และการแข่งขันที่สูงมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้การพัฒนาอย่างเป็นเอกเทศจากกฎเกณฑ์และมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตาม กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจ โครงสร้าง ทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงกฎระเบียบและการบังคับใช้ของไทยในปัจจุบันยังขาดความสอดคล้องกับกฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยในหลายด้าน ทั้งยังมีอีกหลายประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาความร่วมมือทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมกับนานาประเทศ จึงมีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่กระบวนการพัฒนาโครงสร้าง และกฎระเบียบของไทยจะได้รับการพัฒนาและบังคับใช้ให้สอดคล้องกับกฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีของไทย และในขณะเดียวกัน ภาคส่วนต่าง ๆ ของไทยก็ควรได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และขีดความสามารถเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ มาตรฐาน และพันธกรณีต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบตามมาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ นอกเหนือจากการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลแล้ว ไทยยังสามารถมีบทบาทในการร่วมเสนอแนวปฏิบัติที่ดีของไทยเพื่อร่วมพัฒนากฎระเบียบระหว่างประเทศ มาตรฐานสากล และพันธกรณีต่าง ๆ นี้ ไปพร้อมกันได้ด้วย

ไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติและสามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากล

ระดับความร่วมมือกับต่างประเทศในการปรับปรุง/พัฒนามาตรฐานภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานสากลที่สำคัญ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐
ระดับความสำเร็จของบทบาทไทยในการกำหนดบรรทัดฐานและมาตรฐานระหว่างประเทศ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐
อันดับ/คะแนนของไทยในดัชนีสากลในประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อผลประโยชน์ของชาติ มีพัฒนาการที่ดีขึ้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๕ - ๑๐

การส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก การส่งเสริมสถานะและอำนาจแบบนุ่มนวลของไทย สามารถกระทำได้ในสองแนวทางหลัก คือ ผ่านการเผยแพร่วัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของไทย และนโยบายการต่างประเทศของไทย อย่างไรก็ตาม ไทยยังขาดการดำเนินการที่ส่งเสริมการนำจุดเด่นเหล่านี้มายกสถานะและสร้างอำนาจต่อรองเพื่อรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ให้แก่ประเทศและประชาชนไทยในการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลกได้อย่างเป็นระบบ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ไทยจะต้องยกระดับการส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้สามารถนำไปสร้างมูลค่าได้ รวมถึง ต้องเน้นการดำเนินนโยบายที่เป็นการส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีโลก พร้อมไปกับการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนของไทยสามารถร่วมเสริมสร้างสถานะของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการยอมรับในสากลมากขึ้น

ระดับความสำเร็จของไทยในการสร้างความเข้าใจ/การยอมรับภาพลักษณ์ และความนิยมไทยในสากลด้วยอำนาจแบบ นุ่มนวลของไทย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐
ระดับความสำเร็จของไทยในเวทีระหว่างประเทศ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐
ระดับความสำเร็จในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างเครือข่ายของคนไทย/ชุมชนไทยในต่างประเทศ ให้มีความเข้มแข็งและมีเกียรติภูมิ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐

การต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ การทำงานอย่างบูรณาการและเอกภาพเป็นกุญแจสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานด้านต่างประเทศ ทุกประเด็นยุทธศาสตร์จะสามารถบรรลุได้โดยการดำเนินงานด้านการต่างประเทศที่สอดรับกันอย่างเป็นทีมของทุกหน่วยงานทั้งในประเทศและในต่างประเทศบนเงื่อนไขเวลาและทรัพยากรของประเทศที่จำกัด เช่นเดียวกับการที่ต้องมีการบริหารจัดการกำลังคนที่เหมาะสม มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยแผนแม่บทประเด็นการต่างประเทศจะมุ่งส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงประชาชนไทยทั่วไป ทั้งในประเทศและในต่างประเทศมีส่วนเกี่ยวข้องกับการต่างประเทศมากขึ้น ทั้งในการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและในการร่วมขับเคลื่อนเพื่อให้การต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับประชาชนไทย

ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างมีเอกภาพ และไทยเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติ

ระดับความร่วมมือระหว่างส่วนราชการไทยเพื่อพัฒนา/ขับเคลื่อนการต่างประเทศในทุกมิติ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐
ระดับความสำเร็จในการสร้างความตระหนักรู้ การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐
ระดับการพัฒนางานบริการด้านการต่างประเทศและด้านการกงสุล			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐
ระดับความสำเร็จในการเสริมสร้างเครือข่ายบุคคลและองค์กรที่เป็นมิตรกับประเทศไทยในต่างประเทศ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) มากขึ้น/ดีขึ้น จากเดิมร้อยละ ๕ - ๑๐

๓. ประเด็น การเกษตร

ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญ การพัฒนาภาคการเกษตรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถทางการแข่งขัน จะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการยกระดับผลผลิตภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยการกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยสร้างการเติบโตที่คำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

สถานการณ์

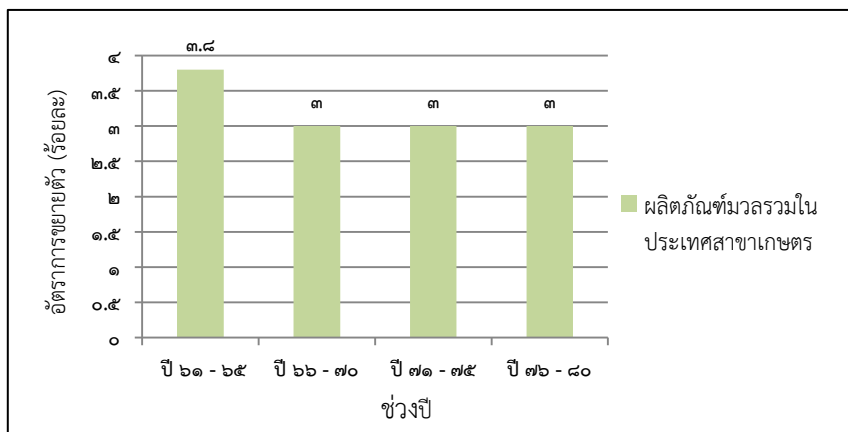
ที่มา : จากการค้าปลีกโดยใช้อินพุตจาก สศ. หมายถึง * แผนฯ ๑๑ เฉพาะปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗

เป้าหมาย

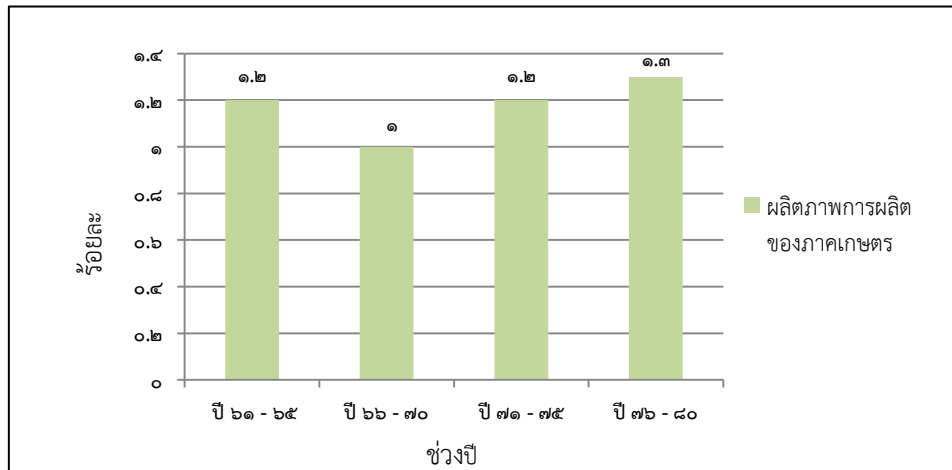
1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
2. ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ)

อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร (เฉลี่ยร้อยละ)

ในช่วงปี ๒๕๕๐ - ๒๕๖๐ ภาคเกษตรของไทยมีอัตราการเติบโตในระดับที่น้อยกว่าร้อยละ ๑ โดยมีสาเหตุสำคัญจากข้อจำกัดด้านการใช้และเข้าถึงปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลกระทบต่ออัตราการยกระดับผลิตภาพการผลิตและรายได้ของภาคเกษตร ซึ่งที่ผ่านมาได้มีมาตรการในการบรรเทาปัญหา แต่ส่วนใหญ่เป็นแผนระยะสั้นเพื่อการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า สะท้อนให้เห็นว่าภาคเกษตรของไทยยังสามารถได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันให้เทียบเท่ากับภาคการผลิตอื่น ๆ และเป็นส่วนหนึ่งในการยกระดับรายได้ของประเทศให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

ดังนั้น เพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาวอันจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ จึงจำเป็นต้องมีทิศทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อนำมาซึ่งโอกาสในการสร้างรายได้ สร้างความมั่นคงทางอาหารและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกรในระยะ ๒๐ ปี โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการพัฒนาการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ มีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อยโดยสรุป ดังนี้

เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและผลิตภัณฑ์ และการสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาอัตลักษณ์พื้นถิ่น รวมทั้งสร้างอัตลักษณ์หรือเรื่องราวแหล่งกำเนิด สร้างความแตกต่างและความโดดเด่น และสร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นทั้งในระดับประเทศและเพื่อการส่งออก

สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๓	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๔	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๖

เกษตรปลอดภัย พัฒนาคุณภาพมาตรฐานและระบบการรับรองความปลอดภัยในระดับต่างๆ รวมถึงการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงอาหารอย่างทั่วถึงและปลอดภัย สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของเกษตรปลอดภัย และส่งเสริมด้านการขยายตลาดบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัย รวมทั้งสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่ระดับอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ที่ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล

สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๓	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๓	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๓	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๓

ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัยและคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร			
(ปี ๖๑ - ๖๕) -	(ปี ๖๖ - ๗๐) ดัชนีระดับดี	(ปี ๗๑ - ๗๕) ดัชนีระดับดีมาก	(ปี ๗๖ - ๘๐) ดัชนีระดับดีมาก

เกษตรชีวภาพ สนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพทางการเกษตรเพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมเพื่อการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายชีวภาพ ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ รวมถึงพัฒนาเชื่อมโยงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และใช้ฐานการทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพ

สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๓	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๘	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐

วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งในทุกตำบลเพิ่มขึ้น

จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและขนาดเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑ ตำบล ๑ วิสาหกิจ	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑ ตำบล ๑ วิสาหกิจ	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑ ตำบล ๑ วิสาหกิจ	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๑ ตำบล ๑ วิสาหกิจ

เกษตรแปรรูป สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ตลอดจนให้ความสำคัญกับตราสินค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า

สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๓	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๔	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๖

เกษตรอัจฉริยะ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ทางการเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร เทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในราคาที่สามารถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖

ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕

การพัฒนากระบวนนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้อาชีพเกษตรกรสร้างมูลค่าในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม อาทิ เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการทรัพยากรทางการเกษตร และการพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและระบบติดตาม ฝึกระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรให้ทันกับสถานการณ์ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการเกษตรที่สอดคล้องกับความต้องการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค การส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็ว และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า

ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕

สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อย ร้อยละ ๙๐ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง ร้อยละ ๒๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อย ร้อยละ ๙๕ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง ร้อยละ ๓๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อย ร้อยละ ๙๕ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง ร้อยละ ๓๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อย ร้อยละ ๙๕ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร มีความเข้มแข็ง ร้อยละ ๔๐

๔. ประเด็น อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

อุตสาหกรรมและบริการเป็นภาคการผลิตที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ที่ผ่านมา การพัฒนาอุตสาหกรรมของไทยมุ่งเน้นการผลิตเพื่อการส่งออก โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตและการให้บริการขั้นพื้นฐานในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ ซึ่งภาคอุตสาหกรรมและบริการของไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดทั้งในด้านมูลค่าและสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศโดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก ๘.๕ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๘.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปี ๒๕๕๖ เป็น ๙.๖ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙๑.๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปี ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในด้านความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนานวัตกรรม การติดต่อสื่อสารและคมนาคมขนส่งที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ตลอดจนการแข่งขันในตลาดโลกที่สูงขึ้น ทำให้ประเทศไทยจะต้องมีการปรับเปลี่ยนภาคอุตสาหกรรมและบริการเข้าสู่การเป็นประเทศไทย ๔.๐ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนจากการขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ เป็นการขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และปรับเปลี่ยนจากการให้บริการพื้นฐานเป็นบริการที่ต้องใช้ทักษะและเทคโนโลยีขั้นสูง

สถานการณ์

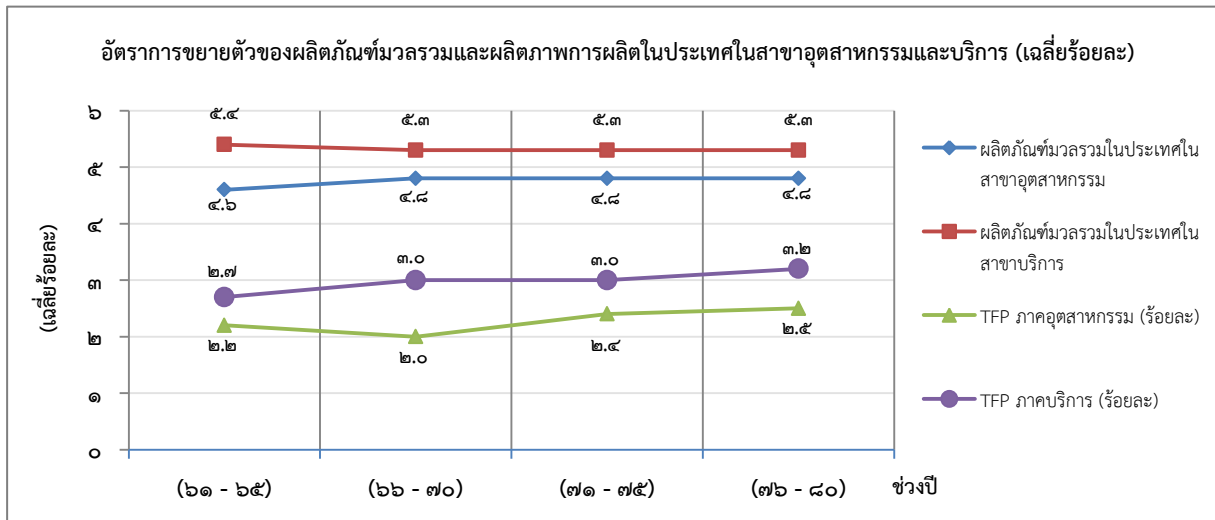

ที่มา : กระทรวงอุตสาหกรรม

เป้าหมาย

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรมและบริการเพิ่มขึ้น
๒. ผลผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

การพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากประสิทธิภาพมาเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและโครงสร้างประชากรของไทย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศไปสู่อุตสาหกรรมอนาคต การพัฒนาเป็นองค์กรรวมและการสร้างระบบนิเวศให้อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยในระยะแรกจะเน้นการสร้างรากฐานของอุตสาหกรรมและบริการและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมและบริการทั้งด้านบุคลากร การสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบต่าง ๆ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ในขณะที่เดียวกันต้องพัฒนาต่อยอดจากฐานอุตสาหกรรมและบริการเดิมที่มีความเข้มแข็ง และสร้างโอกาสให้ทุกอุตสาหกรรมในการปรับตัวและสร้างศักยภาพใหม่ ในระยะต่อไปจะเป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตได้เติบโตเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจไทย สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมของตนเอง ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากต่างประเทศ และเป็นผู้นำของอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทยมีศักยภาพในระดับภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งประกอบด้วย ๖ แผนย่อย ดังนี้

อุตสาหกรรมชีวภาพ ส่งเสริมและสร้างเศรษฐกิจฐานชีวภาพอุบัติใหม่ทั้งระบบแบบครบวงจร โดยให้ความสำคัญกับการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างบูรณาการตลอดห่วงโซ่มูลค่า พร้อมทั้งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนา การสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย และส่งเสริมการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ ตลอดจนฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมการค้าทั้งภายในและระหว่างประเทศรวมถึงธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ

การขยายตัวของอุตสาหกรรมชีวภาพมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๕

อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร เน้นการพัฒนาแบบบูรณาการควบคู่กับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในทางการแพทย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในทุกมิติและสร้างอุตสาหกรรมทางการแพทย์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เพื่อรองรับความต้องการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านสุขภาพให้มีศักยภาพด้านเทคโนโลยี มีทักษะความชำนาญ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ทั้งด้านบุคลากร ผลิตภัณฑ์ และบริการทางการแพทย์ และขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมและบริการสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญทั้งในการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย

การขยายตัวของอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์เฉลี่ยต่อปี (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๕

อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ ต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรมทางอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรทั้งด้านการผลิตและผู้ใช้ สร้างความตระหนักรู้และสนับสนุนการลงทุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตามระดับความพร้อมของผู้ประกอบการ ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ ลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศที่จำเป็นและส่งเสริมการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ

อุตสาหกรรมและบริการเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ เฉลี่ยต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๕

ความสามารถในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยดีขึ้น

อันดับของ Digital Evolution Index ของไทย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑ ใน ๔๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑ ใน ๓๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑ ใน ๒๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๑ ใน ๒๐

อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการพัฒนาระบบคมนาคม ผลักดันการเปลี่ยนผ่านอุตสาหกรรมยานยนต์ ทั้งระบบไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าอัจฉริยะ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสายการบินของประเทศพัฒนาขีดความสามารถในการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน ตลอดจนสนับสนุนให้มีกลไกในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมระบบราง และอุตสาหกรรมสนับสนุนภายในประเทศ และรองรับระบบคมนาคมในอนาคต

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการซ่อมบำรุงอากาศยานในภูมิภาคโดยเฉพาะอากาศยานรุ่นใหม่

ส่วนแบ่งการตลาดของจำนวนอากาศยานที่เข้าซ่อมในไทยต่อภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๑	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๔	(ปี ๗๖-๘๐) ร้อยละ ๔

ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตชิ้นส่วนอากาศยานสูงขึ้น

จำนวนผู้ประกอบการผลิตชิ้นส่วนอากาศยานระดับ Tier ๒ Tier ๓ และ Tier ๔			
(ปี ๖๑ - ๖๕) Tier ๔	(ปี ๖๖ - ๗๐) Tier ๓	(ปี ๗๑ - ๗๕) Tier ๒	(ปี ๗๖-๘๐) Tier ๒

อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ สร้างและพัฒนาบุคลากรสำหรับอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศและสนับสนุนการนำเข้าผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ ส่งเสริมให้เกิดการวิจัยพัฒนาและสร้างนวัตกรรมเพื่อลดการพึ่งพาจากต่างประเทศ สนับสนุนผู้ประกอบการตามระดับความสามารถของผู้ประกอบการ และสร้างเครือข่ายและคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศและเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก ส่งเสริมให้มีการลงทุนเพื่อสร้างฐานการผลิตของอุตสาหกรรมความมั่นคงในประเทศ สร้างระบบนิเวศสนับสนุนและเปิดโอกาสในการแสวงหาช่องทางตลาดใหม่ ๆ จากในประเทศและต่างประเทศ

อุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทย (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) -	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖-๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐

การส่งออกของอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทยเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกของอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศไทย (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) -	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖-๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐

การพัฒนาระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต สนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของอุตสาหกรรมและบริการไทยตลอดห่วงโซ่มูลค่า มีการคาดการณ์เทคโนโลยีในอนาคตสำหรับการกำหนดยุทธศาสตร์สำหรับภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการของประเทศ กำหนดแนวทางการผลิตและพัฒนาบุคลากรโดยเชื่อมโยงภาคการศึกษากับภาคอุตสาหกรรมและบริการให้ตอบสนองความต้องการของตลาดและจัดให้มีแผนพัฒนากำลังแรงงานทั้งประเทศในทุกกระดับ กำหนดโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลที่สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ สนับสนุนให้มีข้อมูลเปิด เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม ส่งเสริมให้เกิดธรรมาภิบาลข้อมูลขึ้นในองค์กรต่าง ๆ ในสังคม และส่งเสริมให้มีการจัดเก็บข้อมูลของภาครัฐอย่างบูรณาการ ตลอดจนพัฒนาการให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญามีประสิทธิภาพ

แรงงานไทยมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

อันดับความสามารถด้านประสิทธิภาพแรงงาน โดย WEF			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับที่ ๖๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับที่ ๕๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับที่ ๕๐	(ปี ๗๖-๘๐) อันดับที่ ๔๕

ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล ในด้านความพร้อมในอนาคตดีขึ้น

อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านดิจิทัล ในด้านความพร้อมในอนาคต โดย IMD			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับที่ ๔๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับที่ ๔๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับที่ ๓๕	(ปี ๗๖-๘๐) อันดับที่ ๓๐

๕. ประเด็น การท่องเที่ยว

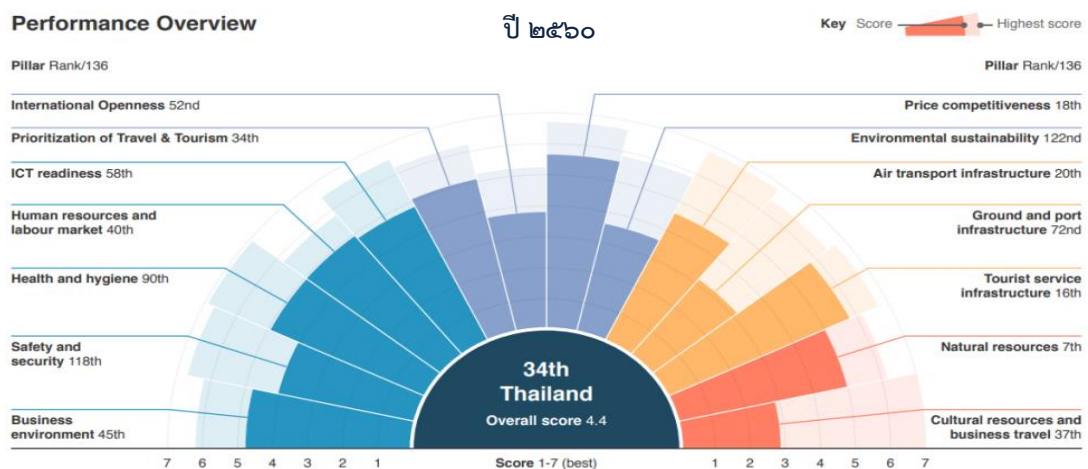

ประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวในฐานะกลไกหลักในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ โดยในปี ๒๕๖๐ การท่องเที่ยวของไทยสามารถสร้างรายได้กว่า ๒.๗๕ ล้านล้านบาท และมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (Travel & Tourism Competitiveness Index) อยู่ในอันดับที่ ๓๔ จาก ๑๓๖ ประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ผ่านมาของไทยสามารถเพิ่มขีดความสามารถของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสภาวะการณ์โลกและพฤติกรรมของผู้บริโภค อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทยจึงต้องมีการปรับตัวตามกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อรักษาและพัฒนาขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยวของประเทศ

สถานการณ์

อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของไทย

	๒๕๕๒	๒๕๕๔	๒๕๕๖	๒๕๕๘	๒๕๖๐
อันดับ	๓๙	๔๑	๔๓	๓๕	๓๔
คะแนน (๓)	๔.๔	๔.๕	๔.๕	๔.๓	๔.๔

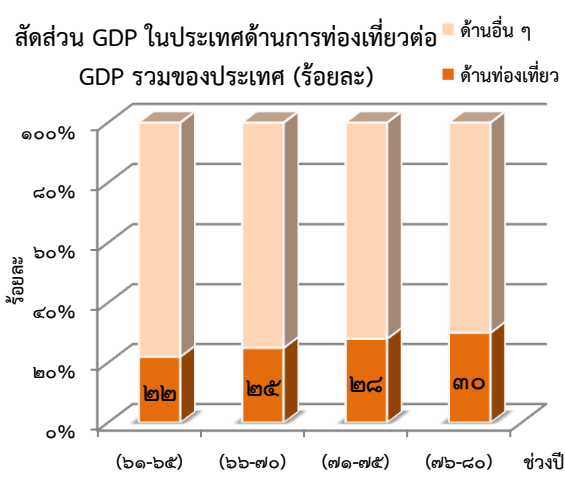

ที่มา : The Travel & Tourism Competitiveness Report ๒๐๑๗

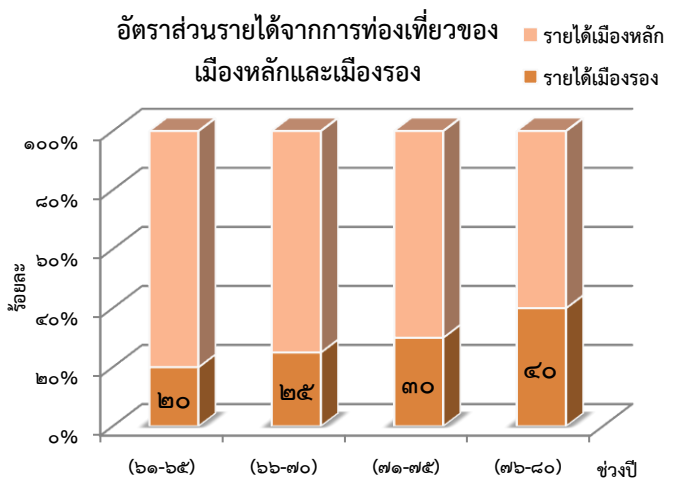
เป้าหมาย

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น
๒. รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองรองเพิ่มขึ้น
๓. ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น

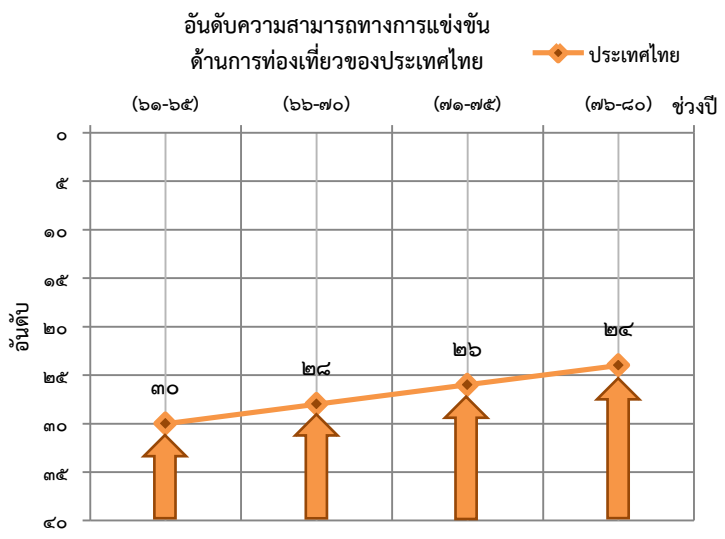
ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ที่มา : กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ที่มา : The Travel & Tourism Competitiveness Report ๒๐๑๗

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการท่องเที่ยว ได้ให้ความสำคัญต่อการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลกจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยจะต้องพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ แต่ยังคงรักษาจุดเด่นของประเทศด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนให้คุณค่ากับสิ่งแวดล้อมไว้ได้

ทั้งนี้ การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวในระยะ ๒๐ ปี ในระยะแรกได้ให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง วางรากฐานด้านการท่องเที่ยวที่เน้นมาตรฐานและคุณภาพระดับสากล สิ่งสำคัญที่สุดคือการสร้างความเชื่อมั่นในเรื่องความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว การบังคับใช้กฎหมายให้เกิดความปลอดภัย และไม่ให้นักท่องเที่ยวถูกเอารัดเอาเปรียบ แล้วจึงกระจายการท่องเที่ยวทั้งในมิติของพื้นที่ และรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายสูงสุดของการท่องเที่ยวคือการเป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำของสังคมไทย โดยแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวประกอบด้วย ๖ แผนย่อยโดยสรุป ดังนี้

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม สร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรม ผสานกับจุดแข็งในด้านความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต เพื่อสร้างคุณค่าให้กับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวที่ตอบสนองพฤติกรรม ความต้องการ นักท่องเที่ยว และสร้างทางเลือกของประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๒	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๒๐

เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

จำนวนเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม (เมือง)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๕ เมือง	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑๕ เมือง	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๒๕ เมือง	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๓๐ เมือง

สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๗	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๒

การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ส่งเสริมให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ครอบคลุมการจัดประชุมและนิทรรศการ การจัดงานแสดงสินค้า การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเป็นรางวัล การจัดการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา รวมถึงการพักผ่อนระหว่างหรือหลังการประกอบธุรกิจ หรือการทำกิจกรรมต่างๆ อันเป็นการดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจและนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ อีกทั้งส่งเสริมให้การจัดงานธุรกิจและกิจกรรมต่างๆ เป็นการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม รวมถึงการสร้างเวทีเจรจาการค้าและการลงทุนของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ เพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๕

อันดับของไทยในการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติ

อันดับของไทยในการเป็นจุดหมายปลายทางในการจัดการประชุมนานาชาติ ตามดัชนี International Congress and Convention Association (ICCA)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑ ใน ๓๓	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑ ใน ๒๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑ ใน ๑๘	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๑ ใน ๑๕

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ทั้งสินค้า บริการ บุคลากร ผู้ประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนห่วงโซ่คุณค่าการท่องเที่ยว มุ่งเน้นการสร้างความแตกต่างและความเป็นเอกลักษณ์จากการให้บริการตามแบบอย่างความเป็นไทยที่โดดเด่นในระดับสากล ร่วมกับการใช้องค์ความรู้และภูมิปัญญาไทยที่พัฒนาต่อยอดกับความคิดสร้างสรรค์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ

รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๗	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐

อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย

อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย โดย Global Wellness Institute ดีขึ้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับที่ ๑๒	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับที่ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับที่ ๘	(ปี ๗๖ - ๘๐) อันดับที่ ๗

สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์ได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของการท่องเที่ยวไทย เป็นแหล่งสร้างรายได้ใหม่ให้กับประเทศ โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวและการมีส่วนร่วมของชุมชน ครอบคลุมการท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง และการท่องเที่ยวในลุ่มน้ำสำคัญ โดยการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐาน สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมถึงบริบทของพื้นที่และชุมชนในพื้นที่

รายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๗	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐

การขยายตัวของท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทย

จำนวนท่าเรือท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มขึ้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๒ ท่าเรือ	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๔ ท่าเรือ	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๖ ท่าเรือ	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๘ ท่าเรือ

การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค ยกกระดับให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในภูมิภาคอาเซียน โดยใช้ประโยชน์จากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ แผนการลงทุนพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทั้งทางถนน ราง น้ำ และอากาศ และกรอบความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อการเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวภายในประเทศ อนุภูมิภาค และอาเซียนบนฐานอัตลักษณ์เดียวกัน เพื่อส่งเสริมให้เป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวร่วมกัน

ประเทศไทยเป็นจุดเชื่อมต่อการเดินทางของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางผ่านแดนระหว่างประเทศไทย กับประเทศสมาชิกอาเซียน (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐

การพัฒนาาระบบนิเวศการท่องเที่ยว พัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวและการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวไทย

นักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น

อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว โดย Travel & Tourism Competitiveness Index (TTCI)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑ ใน ๗๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑ ใน ๖๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑ ใน ๖๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๑ ใน ๕๕

โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น

อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมทางบกและทางน้ำ โดย Travel & Tourism Competitiveness Index (TTCI)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑ ใน ๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑ ใน ๔๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑ ใน ๔๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๑ ใน ๓๕

การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

อันดับขีดความสามารถด้านความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดย Travel & Tourism Competitiveness Index (TTCI)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑ ใน ๑๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑ ใน ๑๐๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑ ใน ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๑ ใน ๘๐

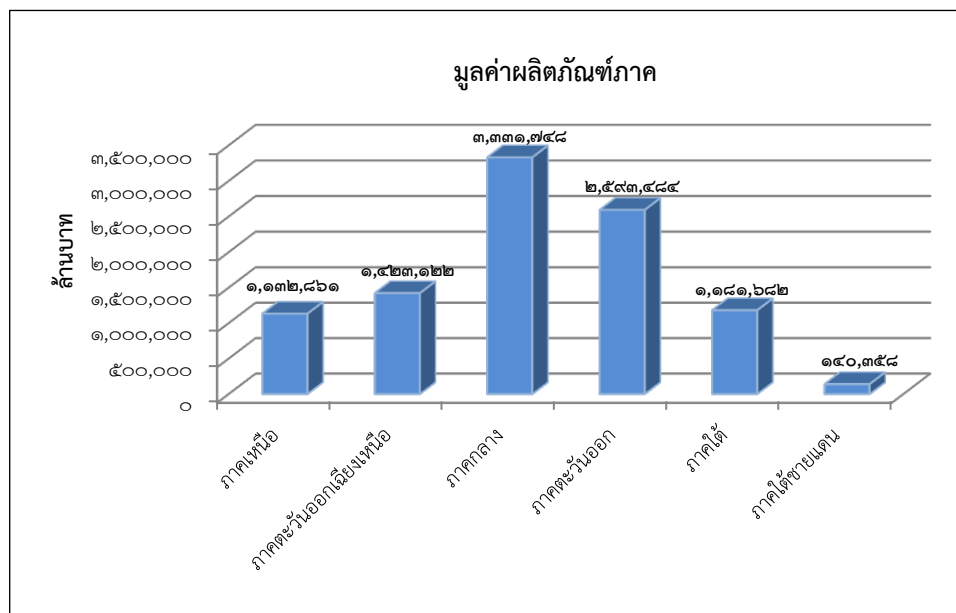
๖. ประเด็น พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

แนวโน้มการขยายตัวของประชากรในเขตเมืองส่งผลให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สร้างงาน จัดการสิ่งแวดล้อมของเมืองให้สามารถรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคมโดยมีคุณภาพชีวิต สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ และการบริหารจัดการที่ดี อีกทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะด้านการสื่อสาร การขนส่งและพลังงานจะเป็นโอกาสในการพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในภูมิภาคให้เป็นเมืองอัจฉริยะ ซึ่งใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยและชาญฉลาดในการยกระดับการบริหารจัดการเมืองในมิติต่างๆ อาทิ การพัฒนา เศรษฐกิจ การคมนาคมขนส่ง การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การอนุรักษ์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม การใช้ชีวิต และการบริหารจัดการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติที่ต้องการให้มีการกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีความได้เปรียบด้านที่ตั้งซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศใกล้เคียงได้โดยรอบ อยู่บนแนวระเบียงเศรษฐกิจสำคัญของอนุภูมิภาค และมีทางออกสู่ทะเลทั้งฝั่งมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก รวมทั้งมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวและวัตถุดิบทางการเกษตรที่สามารถนำมาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาของประเทศเพื่อนบ้าน และการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน จึงเป็นโอกาสให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากศักยภาพและโอกาสดังกล่าวเพื่อพัฒนาให้เกิดฐานเศรษฐกิจใหม่ทั้งบริเวณชายแดนและพื้นที่ตอนใน เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สถานการณ์

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ สศช. ปี ๒๕๕๙

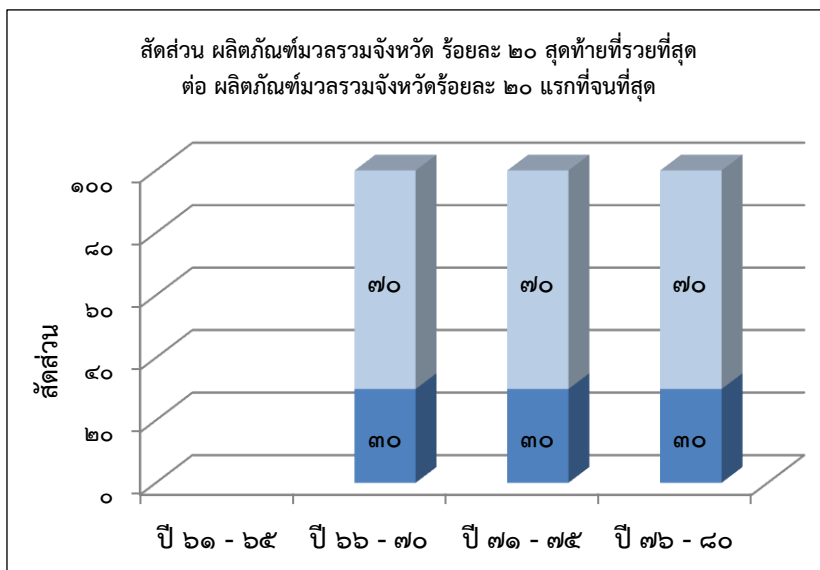
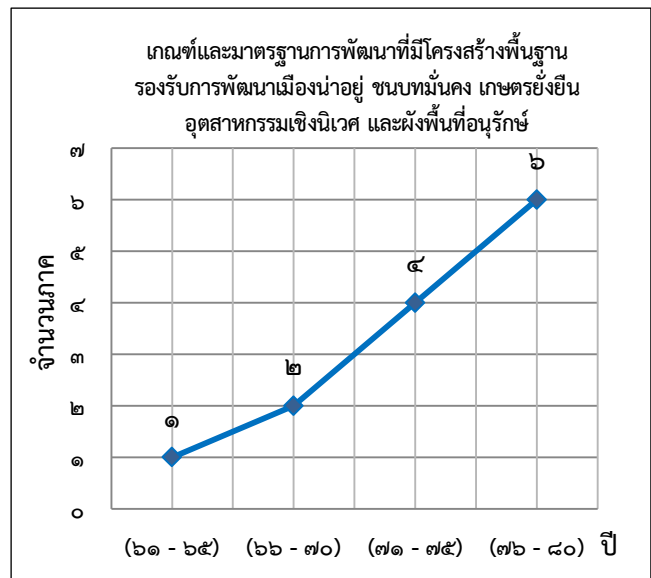
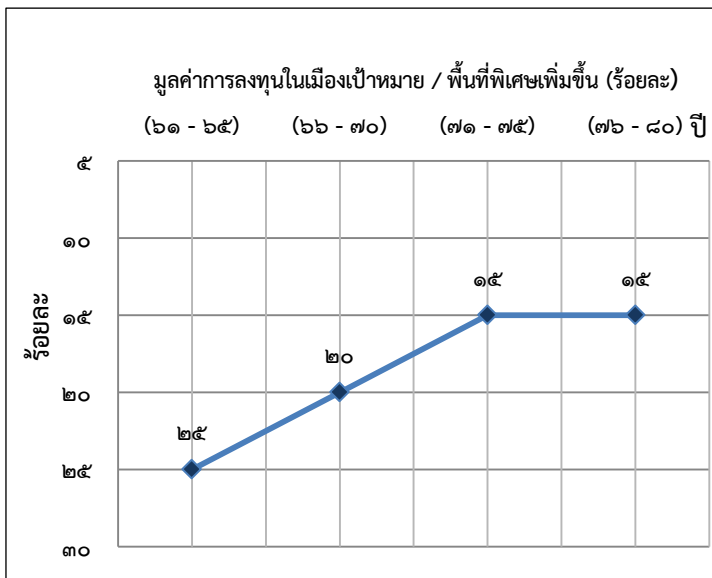
โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ มุ่งเป้าการพัฒนาเมืองน่าอยู่ในทุกภาคของประเทศ เพื่อเป็นศูนย์เศรษฐกิจ แหล่งจ้างงานและที่อยู่อาศัย รวมทั้งพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สอดคล้องกับอัตลักษณ์ท้องถิ่นและศักยภาพของเมือง โดยมีระบบการบริหารจัดการเมืองที่มีประสิทธิภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับความต้องการของคนทุกกลุ่ม รวมทั้งมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี และเป็นเมืองที่มีความยืดหยุ่นซึ่งสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงใน

ด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยี โดยใช้ศักยภาพและโอกาสของแต่ละเมือง และมีการวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งให้ความสำคัญกับผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และการผลักดันการพัฒนาให้เป็นเมืองอัจฉริยะในพื้นที่ที่มีความพร้อมในการพัฒนา โดยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้

เป้าหมาย

๑. ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น เกิดศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
๒. พื้นที่ที่มีแผนผังภูมินิเวศเพื่อเป็นกรอบในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืน และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ รวมทั้งผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี
๓. ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ดังนั้น การกำหนดประเด็นพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ เป็นประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จึงมีความสำคัญเพื่อพัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อกระจายความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย สรุปได้ดังนี้

การพัฒนาเมืองนำอยู่อัจฉริยะ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเมืองตามแผนผังภูมิโนเวศให้เป็นเมืองที่มีความน่าอยู่สามารถรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เป็นที่อยู่อาศัย ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่ม โดยแบ่งการพัฒนาเมืองออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่ (๑) เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ ซึ่งเน้นพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคให้มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเทียบเท่าเมืองขนาดใหญ่ในระดับนานาชาติ มีความน่าอยู่ และมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเมือง และ (๒) เมืองขนาดกลาง ซึ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทั่วถึงและได้มาตรฐาน เพื่อส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการบริการสำหรับพื้นที่โดยรอบ ก่อให้เกิดการสร้างงานในพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ โดยทั้งเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ เมืองขนาดกลาง เน้นการรอบการเป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มที่มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง โดยยังคงรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยเฉพาะศูนย์เศรษฐกิจ แหล่งที่อยู่อาศัย พื้นที่เฉพาะเพื่อพัฒนาและอนุรักษ์ในเขตเมือง เช่น เขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่พิเศษเพื่อการอนุรักษ์แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยนำแนวคิดการพัฒนาเมืองสมัยใหม่มาใช้ เช่น หลักการออกแบบเพื่อทุกคน หลักการเมืองกระชับ การเติบโตสีเขียว และผังภูมิโนเวศ เพื่อให้เกิดการกระจายความเจริญจากเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจไปยังพื้นที่โดยรอบ

เมืองในพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับการพัฒนาเพื่อกระจายความเจริญและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

จำนวนเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาศูนย์เศรษฐกิจ แหล่งที่อยู่อาศัยและพื้นที่เฉพาะ			
(ปี ๖๑ - ๖๕)	(ปี ๖๖ - ๗๐)	(ปี ๗๑ - ๗๕)	(ปี ๗๖ - ๘๐)
๖ เมือง (กรุงเทพและ ปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น เมืองในพื้นที่ ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาค ตะวันออก สงขลา ภูเก็ต)	-	-	-
จำนวนเมืองขนาดกลางที่ได้รับการพัฒนา			
(ปี ๖๑ - ๖๕)	(ปี ๖๖ - ๗๐)	(ปี ๗๑ - ๗๕)	(ปี ๗๖ - ๘๐)
-	๗ เมือง (เชียงราย กาญจนบุรี พระนครศรีอยุธยา พิษณุโลก นครราชสีมา หนองคาย และมุกดาหาร)	๗ เมือง (สุราษฎร์ธานี น่าน อุตรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ นครสวรรค์ สระบุรี)	๖ เมือง (ร้อยเอ็ด สกลนคร กระบี่ ยะลา ราชบุรี และลำปาง)
จำนวนเมืองที่ได้รับการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะ			
(ปี ๖๑ - ๖๕)	(ปี ๖๖ - ๗๐)	(ปี ๗๑ - ๗๕)	(ปี ๗๖ - ๘๐)
๕ เมือง (กรุงเทพและ ปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา ภูเก็ต)	เพิ่มขึ้น ๔ เมือง	เพิ่มขึ้น ๔ เมือง	เพิ่มขึ้น ๔ เมือง

การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน โดยจัดทำและพัฒนาระบบการเชื่อมโยง จัดการ และวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อการจัดทำแผนผังภูมินิเวศระดับประเทศ รวมถึงสนับสนุนการบริหารจัดการตามศักยภาพของภูมินิเวศ จัดทำแผนผังภูมินิเวศของพื้นที่ตามเกณฑ์และมาตรฐานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อม การกำหนดเขตพื้นที่แนวกันชน พร้อมทั้งการจัดทำผังเมืองและชนบท ตามเกณฑ์มาตรฐานและองค์ประกอบของผังเมืองรวมด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน คมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การจัดทำแผนผังพื้นที่เขตเกษตรเศรษฐกิจ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก เพื่อใช้ในการพัฒนาการเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ การจัดทำผังพื้นที่อุตสาหกรรมตามเกณฑ์มาตรฐานตลอดจนตัวชี้วัดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ การจัดทำผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมือง ชุมชน และเครือข่าย ที่ประกอบด้วย ภาคีสำคัญตามบริบทของพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมโยงการพัฒนาาร่วมกันในทุกระดับและพัฒนาศักยภาพ องค์กร เพื่อการพัฒนาเมือง ชุมชนและเครือข่าย ให้มีทักษะทัดเทียมกับประเทศอื่นในระดับสากล โดยพัฒนาสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือองค์กรธุรกิจประจำชุมชน เพื่อส่งเสริมให้เกิดกลไกทางเศรษฐศาสตร์ในการพัฒนาผลผลิตตามมาตรฐานสากล ธุรกิจชุมชนแบบครบวงจร และตลาดเพื่อเกษตรกรโดยเกษตรกร พร้อมทั้งส่งเสริมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์และรายได้ให้กับชุมชน

เมืองมีระบบจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่มีประสิทธิภาพครอบคลุมและได้มาตรฐาน

จำนวนเมืองคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายในเมืองอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน			
(ปี ๖๑ - ๖๕)	(ปี ๖๖ - ๗๐)	(ปี ๗๑ - ๗๕)	(ปี ๗๖ - ๘๐)
๕ เมือง (กรุงเทพและปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา ภูเก็ต)	๑๒ เมือง (เมืองระยะที่ ๑ และ ๒)	๑๙ เมือง (เมืองระยะที่ ๑ - ๓)	๒๕ เมือง (เมืองระยะที่ ๑ - ๔)

ความยั่งยืนทางภูมินิเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม

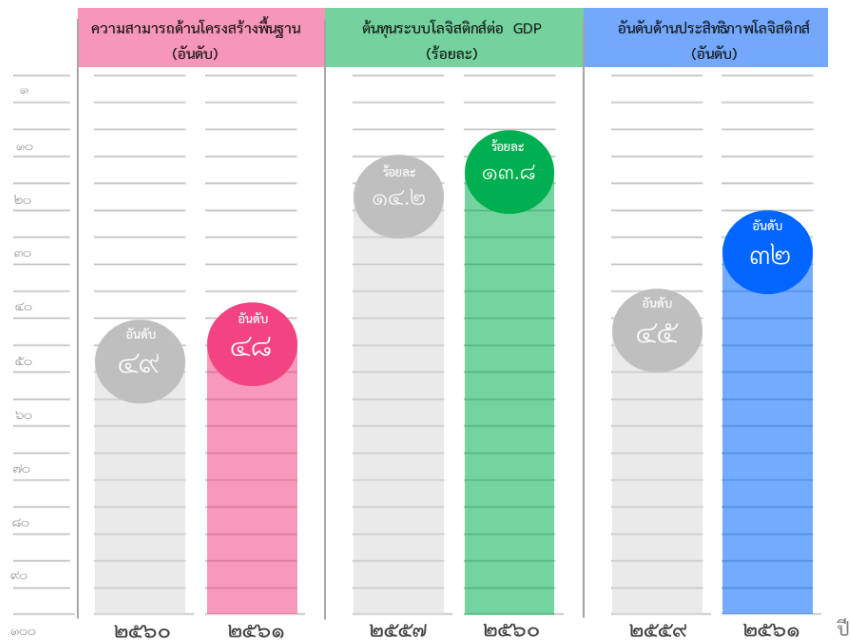
พื้นที่ที่มีการดำเนินการสงวนรักษาอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่น บนฐานธรรมชาติและฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่			
(ปี ๖๑ - ๖๕)	(ปี ๖๖ - ๗๐)	(ปี ๗๑ - ๗๕)	(ปี ๗๖ - ๘๐)
อย่างน้อยใน ๓ จังหวัด ของ ๑ ภาค	เพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อยใน ๓ จังหวัด ของ ๒ ภาค	เพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อยใน ๖ จังหวัด ของ ๒ ภาค	เพิ่มขึ้นอีกอย่างน้อยใน ๖ จังหวัด ของ ๒ ภาค

๗. ประเด็น โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ถือเป็นรากฐานที่สำคัญของการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ พลังงาน ดิจิทัล เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนทำให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญของประเทศที่ครอบคลุมพื้นที่ รวมถึงสามารถรองรับความต้องการของประชาชนทั้งในระดับครัวเรือน อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานดีขึ้นจากอันดับที่ ๔๙ ในปี ๒๕๖๐ เป็นอันดับที่ ๔๘ ในปี ๒๕๖๑ และต้นทุนระบบโลจิสติกส์ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศที่ลดลงจากร้อยละ ๑๔.๒ ในปี ๒๕๕๗ เหลือร้อยละ ๑๓.๘ ในปี ๒๕๖๐ รวมทั้งมีอันดับด้านประสิทธิภาพโลจิสติกส์ดีขึ้นจากอันดับที่ ๔๕ ในปี ๒๕๕๙ เป็นอันดับที่ ๓๒ ในปี ๒๕๖๑

สถานการณ์

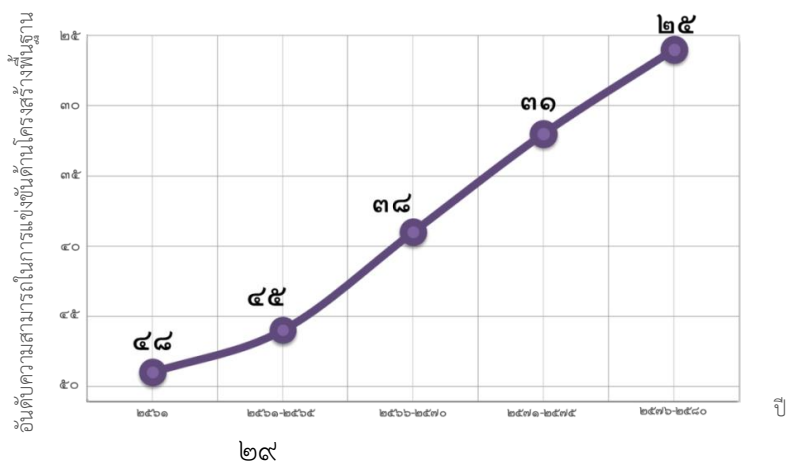

ที่มา : อันดับความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยสถาบัน IMD
 ต้นทุนระบบโลจิสติกส์ต่อจีดีพี ข้อมูลจาก สศช.
 อันดับด้านประสิทธิภาพโลจิสติกส์ โดย ธนาคารโลก

เป้าหมาย

ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศดีขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

อย่างไรก็ดี ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับความท้าทายในการพัฒนาทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างต่อเนื่อง แผนแม่บทประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับและสนับสนุนการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ประกอบด้วย ๓ แผนย่อยโดยสรุป ดังนี้

โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบขนส่งทางรางให้เป็นโครงข่ายหลักในการขนส่งของประเทศและรองรับการเชื่อมโยงกับการขนส่งรูปแบบอื่นๆ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและศูนย์บริการโลจิสติกส์ในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมทั้งพัฒนากระบวนการและการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มขึ้น ตลอดจนการพัฒนายกระดับศักยภาพของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อให้สามารถสนับสนุนการขนส่งสินค้าต่อเนื่องหลายรูปแบบอย่างไร้รอยต่อและสอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ เขตกรรม ท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศในระดับที่แข่งขันได้ พัฒนาให้เกิดการใช้พลังงานในภาคขนส่งที่มีประสิทธิภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล รวมทั้งเมืองหลักในภูมิภาค เพื่อสนับสนุนการกระจายความเจริญและการสร้างศูนย์เศรษฐกิจใหม่ พร้อมทั้งพัฒนาการเชื่อมโยงระบบการคมนาคมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนลดความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุทางถนน รวมถึงการพัฒนาและบูรณาการระบบฐานข้อมูลการเดินทางและขนส่งทุกรูปแบบ เพื่อนำไปสู่การควบคุมสั่งการและบริหารจัดการจราจรอัจฉริยะทั้งในระดับพื้นที่และระดับประเทศ ตลอดจนการปฏิรูปองค์กร ปรับโครงสร้างการกำกับดูแล และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัย และสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ของประเทศให้มีมาตรฐานในระดับสากล

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ ในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

ໂຂງ໑-ໂຂງ໒

ໂຂງ໓-ໂຂງ໗

ໂຂງ໘-ໂຂງ໑໒

ໂຂງ໑໓-ໂຂງ໑໔

ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น

ดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ระหว่างประเทศของประเทศไทย (อันดับ/คะแนน)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๒๕ ลำดับแรก หรือ คะแนนไม่ต่ำกว่า ๓.๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๒๕ ลำดับแรก หรือ คะแนนไม่ต่ำกว่า ๓.๖๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๒๐ ลำดับแรก หรือคะแนน ไม่ต่ำกว่า ๓.๗๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๒๐ ลำดับแรก หรือ คะแนนไม่ต่ำกว่า ๓.๘๐

การเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองเพิ่มขึ้น

สัดส่วนการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองต่อการเดินทางในเมืองทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) กรุงเทพฯ และปริมณฑล ไม่น้อยกว่า ๓๐ เมืองหลัก ในภูมิภาค ไม่น้อยกว่า ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) กรุงเทพฯ และปริมณฑล ไม่น้อยกว่า ๔๐ เมืองหลัก ในภูมิภาค ไม่น้อยกว่า ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) กรุงเทพฯ และปริมณฑล ไม่น้อยกว่า ๕๐ เมืองหลัก ในภูมิภาค ไม่น้อยกว่า ๒๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) กรุงเทพฯ และปริมณฑล ไม่น้อยกว่า ๖๐ เมืองหลัก ในภูมิภาค ไม่น้อยกว่า ๒๐

ผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลง

อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน (คนต่อประชากร ๑ แสนคน)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑๒ คนต่อประชากร ๑ แสนคน	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑๒ คนต่อประชากร ๑ แสนคน	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๘ คนต่อประชากร ๑ แสนคน	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๕ คนต่อประชากร ๑ แสนคน

การขนส่งสินค้าทางรางเพิ่มขึ้น

สัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางต่อปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๔	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๗	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๘	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐

ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศลดลง

สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) น้อยกว่าร้อยละ ๑๒	(ปี ๖๖ - ๗๐) น้อยกว่าร้อยละ ๑๑	(ปี ๗๑ - ๗๕) น้อยกว่าร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) น้อยกว่าร้อยละ ๙

โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน โดยจัดหาพลังงานและระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานให้รองรับความต้องการใช้พลังงานของประเทศ และมีการกระจายชนิดของเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้า เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน สนับสนุนการจัดหาแหล่งพลังงานใหม่ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการพลังงานอัจฉริยะ เพื่อนำไปสู่การผลิตและการใช้พลังงานที่มีประสิทธิภาพ มีเสถียรภาพ และทันกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีด้านพลังงานในอนาคต สนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนในสัดส่วนที่สูงขึ้นตามศักยภาพของแหล่งเชื้อเพลิงในพื้นที่ ตลอดจนพัฒนาระบบกำกับดูแลด้านพลังงานให้มีการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าลดลง

สัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า (เฉลี่ยร้อยละ)	
(ปี ๖๑ - ๗๐) ไม่เกินร้อยละ ๖๐	(ปี ๗๑ - ๘๐) ไม่เกินร้อยละ ๕๐

การใช้พลังงานทดแทนที่ผลิตภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น

สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนที่ผลิตได้ภายในประเทศในการผลิตไฟฟ้า ความร้อนและเชื้อเพลิงชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละของพลังงานขั้นสุดท้าย)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๑๕-๑๘	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๙-๒๒	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๒๓-๒๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๒๖-๓๐

ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้น

ค่าความเข้มการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๗.๔ พันตันเทียบเท่า น้ำมันดิบ/พันล้านบาท	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๖.๙๓ พันตันเทียบเท่า น้ำมันดิบ/พันล้านบาท	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๖.๔๕ พันตันเทียบเท่า น้ำมันดิบ/พันล้านบาท	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๕.๙๘ พันตันเทียบเท่า น้ำมันดิบ/พันล้านบาท

การปรับปรุงและพัฒนาระบบไฟฟ้าของประเทศให้มีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีระบบโครงข่ายสมาร์ทกริด

จำนวนแผนงาน และ/หรือโครงการที่กำลังพัฒนา / โครงการนำร่อง / โครงการที่มีการใช้งานที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพระบบไฟฟ้าในแต่ละระยะ (แผนงาน/โครงการ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) พัฒนาและสาธิตนำร่องการ ใช้งานระบบสมาร์ทกริด อย่างน้อย ๘ แผนงาน/ โครงการ	(ปี ๖๖ - ๗๐) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสมาร์ทกริด อย่างน้อย ๓ แผนงาน/ โครงการ (รวมเป็น ๑๑ แผนงาน/โครงการ)	(ปี ๗๑ - ๗๕) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสมาร์ทกริด อย่างน้อย ๓ แผนงาน/ โครงการ (รวมเป็น ๑๔ แผนงาน/โครงการ)	(ปี ๗๖ - ๘๐) ลงทุนพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานระบบสมาร์ทกริด อย่างน้อย ๔ แผนงาน/ โครงการ (รวมเป็น ๑๘ แผนงาน/โครงการ)

โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล ทั้งในส่วนของโครงข่ายสื่อสารหลัก ภายในประเทศและระหว่างประเทศให้สามารถบริการได้อย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ สอดรับกับแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีด้านดิจิทัล สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ นำไปสู่การยกระดับ เศรษฐกิจของประเทศและการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลของภูมิภาคอาเซียนในอนาคต สนับสนุนให้เกิดการบูรณาการการใช้งานโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านดิจิทัลร่วมกัน รวมทั้งสนับสนุนให้มีการ พัฒนาระบบนิเวศ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีศักยภาพและเป็นอุตสาหกรรมแห่งอนาคตสำหรับกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ตลอดจนกำหนดมาตรการ แนวปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิและข้อมูลส่วนบุคคล จัดให้มีมาตรการเฝ้าระวังและรับมือภัยคุกคามไซเบอร์ที่ เหมาะสมและสอดคล้องตามมาตรฐานสากล เพื่อรองรับการเติบโตของการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต

ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น

อัตราส่วนของครัวเรือนที่ใช้อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๗๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๙๕

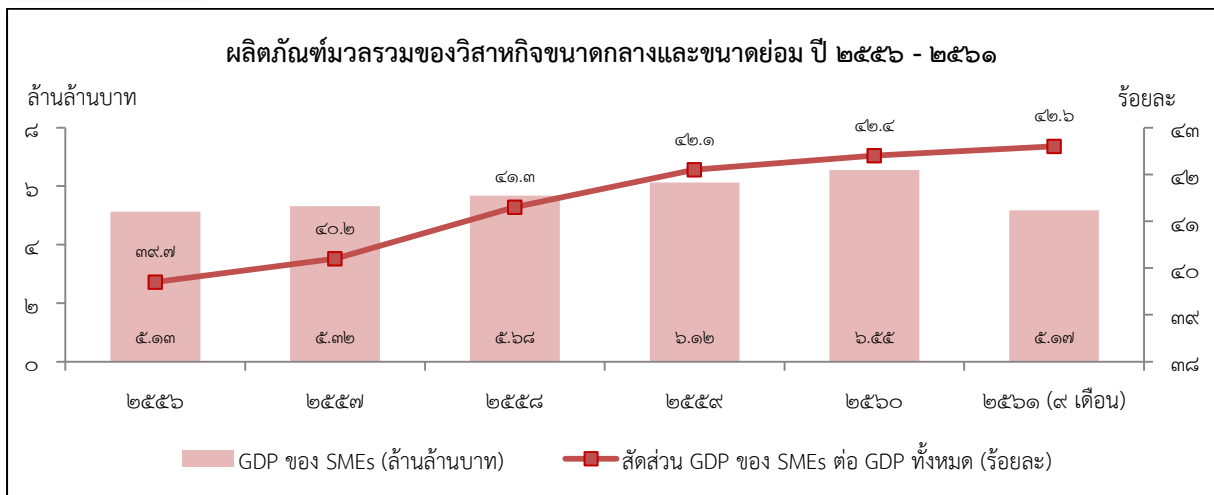

๘. ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ถือได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศ ทั้งในมิติของการสร้างรายได้ เป็นแหล่งการจ้างงานที่สำคัญ และยังเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประเทศ ที่ผ่านมามีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของไทยจะมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศของไทยอยู่ที่ร้อยละ ๓๗.๓ ในปี ๒๕๕๕ และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๖๐ แต่ในการที่จะบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดให้สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไว้ที่ร้อยละ ๖๐ ในปี ๒๕๘๐ ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับการผลักดันให้ผู้ประกอบการยุคใหม่สามารถเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจได้มากขึ้น มีการลงทุนเพิ่มขึ้น และมีศักยภาพในการแข่งขันทั้งในประเทศและในระดับสากลสูงขึ้น

สถานการณ์

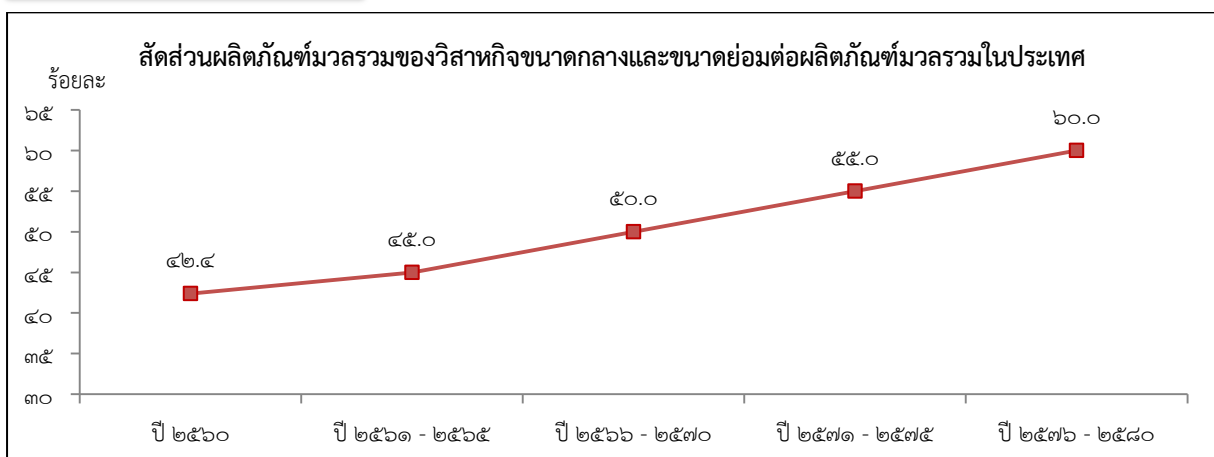

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เป้าหมาย

ผู้ประกอบการในทุกระดับเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

การขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า จำเป็นต้องสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากการ ประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต และความเข้มแข็ง ของผู้ประกอบการจะช่วยให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้ โดยผู้ประกอบการยุคใหม่ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับทิศทางที่คาดการณ์ไว้ ทักษะความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถ และความรู้สำหรับการรับมือ กับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้ โดยประกอบด้วย ๔ แขนง ย่อยโดยสรุป ได้แก่

การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา ความเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดที่แตกต่างและหลากหลายของ แรงงานโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี และพัฒนาผู้ประกอบการในทุกกระดับให้มีจิตวิญญาณของการเป็น ผู้ประกอบการ ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาเพิ่มมูลค่า ธุรกิจ ตลอดจนส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการ

การขยายตัวของวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทยเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวจำนวนการก่อตั้งวิสาหกิจเริ่มต้น (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๒๒	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๒๕

ความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัลขึ้น

อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีดิจิทัล			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับที่ ๑ ใน ๓๖	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับที่ ๑ ใน ๓๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับที่ ๑ ใน ๒๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) อันดับที่ ๑ ใน ๒๐

การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน จัดหาแหล่งเงินทุนและพัฒนาช่องทางเข้าถึงแหล่ง เงินทุนรูปแบบใหม่ ๆ พัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง พัฒนาระบบประเมินมูลค่า ทรัพย์สินในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นหลักประกันทางธุรกิจ พัฒนาระบบการประเมินความน่าเชื่อถือทาง เครดิต และระบบการรู้จักลูกค้าที่สะดวกมากขึ้น รวมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการทาง การเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม

สินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่เฉลี่ยต่อปีเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวสินเชื่อธุรกิจรายใหม่ที่ไม่ใช่รายใหญ่ (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๐

มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น

มูลค่าการระดมทุนผ่านตลาดทุนของกิจการที่เริ่มตั้งต้นและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๒	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๑๔	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๑๖

การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด โดยสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีอัตลักษณ์และตราสินค้าที่เด่นชัด ให้ความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำที่คำนึงถึงความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงตลาดจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐได้มากขึ้น มีแผนกลยุทธ์การเข้าถึงตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพสำหรับสินค้าและบริการของไทย ตลอดจนสร้างและพัฒนาตลาดในประเทศสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งตลาดสินค้าสำหรับกลุ่มเฉพาะ

มูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของมูลค่าพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้น ๑ เท่า	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้น ๑ เท่า	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้น ๑ เท่า	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้น ๑ เท่า

ความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยดีขึ้น

อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าระหว่างประเทศโดย IMD			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับที่ ๑ ใน ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับที่ ๑ ใน ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับที่ ๑ ใน ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) อันดับที่ ๑ ใน ๕

การขยายตัวการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพิ่มขึ้น

สัดส่วนการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการส่งออกรวมของประเทศ (ร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓๐

การสร้างระบบนิเวศน์ที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ พัฒนาปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ โดยการพัฒนากระบวนการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ สถิติ ผลการวิจัยและพัฒนา ทรัพย์สินทางปัญญา การตลาดและนวัตกรรมให้เป็นระบบที่เป็นปัจจุบัน บูรณาการ และต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการสร้างโอกาสให้ภาคธุรกิจ รวมถึงสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และสถาบันวิชาการทั้งในและระหว่างประเทศ ในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการร่วมกัน ยกกระดับบริการและโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพให้เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ และการพัฒนานวัตกรรมและประยุกต์ใช้ทั้งในภาครัฐและเอกชน

อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบายดีขึ้น

อันดับนโยบายของภาครัฐที่มีต่อวิสาหกิจและผู้ประกอบการด้านการสนับสนุนและความสอดคล้องของนโยบาย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับที่ ๑๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับที่ ๑๒	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับที่ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) อันดับที่ ๑๐

๙. ประเด็น เขตเศรษฐกิจพิเศษ

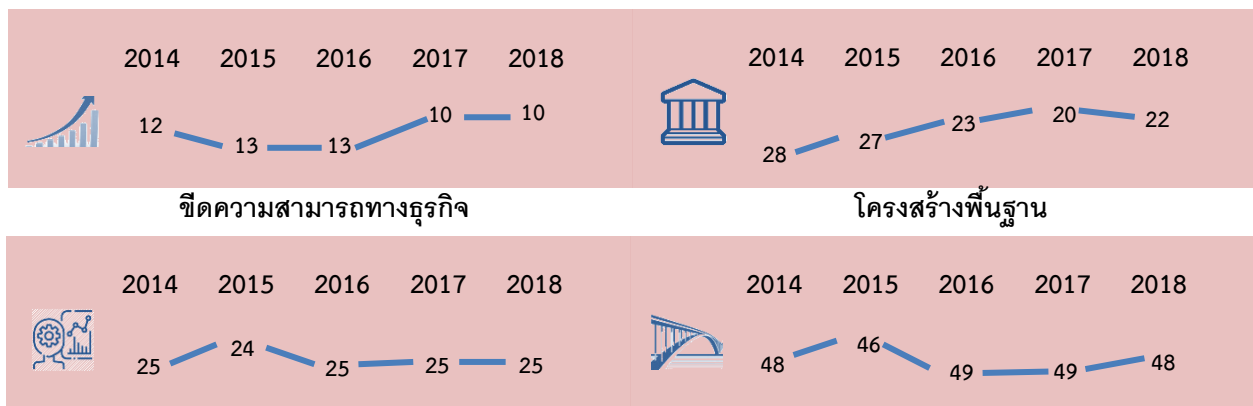
ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน พร้อมกับการมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ซึ่งผลการประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันโดยสถาบันจัดอันดับขีดความสามารถการแข่งขันชั้นนำของโลก พบว่าประเทศไทยได้รับการจัดอันดับค่อนข้างดีที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศ แต่หากพิจารณาในตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมจะพบว่าไทยทำคะแนนได้ค่อนข้างต่ำ ในด้านผลิตภาพ (อันดับที่ ๔๓) โครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ (อันดับที่ ๔๗) และเทคโนโลยี (อันดับที่ ๔๒) ซึ่งรายงาน ดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก ๒๐๑๖ - ๒๐๑๗ ของการประชุมเศรษฐกิจโลกให้ผลการประเมินในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ศักยภาพในการคิดค้นนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน และแรงงานทักษะ มีการพัฒนาช้า เมื่อเทียบกับประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเดียวกัน และยังคงเป็นปัญหาหลักในการทำธุรกิจในไทยอีกด้วย

สถานการณ์

	คะแนน				
	2018	2017	2016	2015	2014
โลก 	76.61	77.033	73.267	69.228	64.762
ประเทศไทย 	79.450 (30)	80.095 (27)	74.681 (28)	69.786 (30)	64.976 (29)

สถานะภาพทางเศรษฐกิจ

ขีดความสามารถของภาครัฐ

ที่มา : IMD International, World Competitiveness Center

ผลคะแนนเฉลี่ยโลกระหว่างปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ และคะแนนของประเทศในกลุ่มอาเซียน

country	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๙	๒๕๕๘	๒๕๕๗
World	๗๖.๖๑	๗๗.๐๓๓	๗๓.๒๖๗	๖๙.๒๒๘	๖๔.๗๖๒
Singapore	๙๘.๕๕๓ (๓)	๙๙.๔๘๘ (๓)	๙๗.๖๔๙ (๔)	๙๔.๙๕๐ (๓)	๙๐.๙๖๖ (๓)
Malaysia	๘๕.๑๗๔ (๒๒)	๘๓.๕๓๐ (๒๔)	๘๓.๐๔๘ (๑๙)	๘๔.๑๑๓ (๑๔)	๘๒.๐๘๘ (๑๒)
Thailand	๗๙.๔๕๐ (๓๐)	๘๐.๐๙๕ (๒๗)	๗๔.๖๘๑ (๒๘)	๖๙.๗๘๖ (๓๐)	๖๔.๙๗๖ (๒๙)

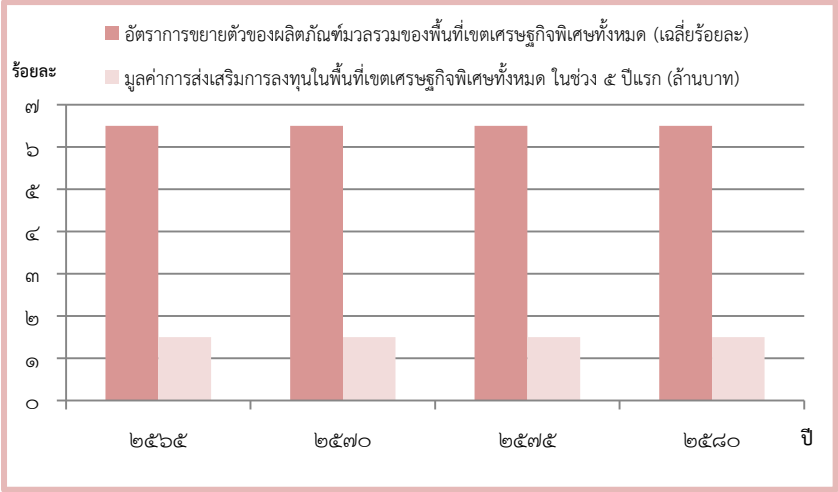
ที่มา : Thailand Management Association (TMA)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บแสดงถึงอันดับของประเทศ

เป้าหมาย

- ๑. การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดเพิ่มขึ้น
- ๒. การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

เพื่อให้ไทยกลับมามีการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้นและหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง เขตเศรษฐกิจพิเศษจึงเป็นโครงการสำคัญที่จะเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทย ภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย ๑) เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ๒) เขตพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ และ ๓) เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สำคัญและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการเพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมทั้งการปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการในปัจจุบันไปสู่ภาคการผลิตและบริการแห่งอนาคตที่มีศักยภาพ

การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวางจุดยืนของประเทศไทยสำหรับการพัฒนาระยะยาว ตอบสนองต่อความท้าทายภายในประเทศและระดับโลก การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเป็นต้นแบบการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่สมบูรณ์แบบ ช่วยผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และให้ประเทศไทยก้าวขึ้นสู่ระดับประเทศพัฒนาโดยเร็วที่สุด ปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศและกระจายความเจริญออกสู่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก มีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขั้นสูง เป็นฐานการสะสมเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยกกระดับอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงและมีศักยภาพในการแข่งขันสูง ให้สอดคล้องกับบริบทโลกบนฐานกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองอัจฉริยะน่าอยู่และมีความทันสมัยระดับนานาชาติ และสามารถประกอบกิจการอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น และยกระดับการพัฒนาแบบก้าวกระโดด เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศไทยในฐานะประตูของภูมิภาคเอเชีย

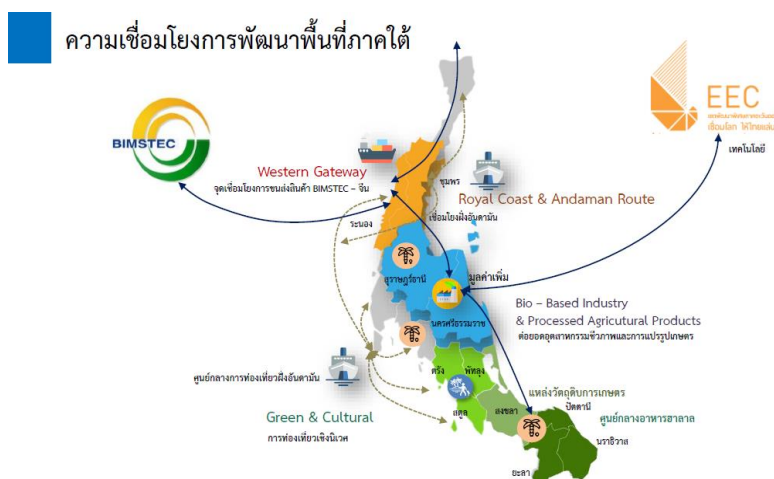
การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ร้อยละต่อปี)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๖.๓	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๖.๓	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๖.๓	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๖.๓

การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น

มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ล้านบาท)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๕๐๐,๐๐๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๕๐๐,๐๐๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๕๐๐,๐๐๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๕๐๐,๐๐๐

การพัฒนาเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และทางออกทางทะเลของภาคใต้ตอนบน โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมและความได้เปรียบทางกายภาพและที่ตั้งของพื้นที่ รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (จังหวัดชุมพร - ระนอง และพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี - นครศรีธรรมราช) ตามกรอบแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย (๑) การพัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก ให้สามารถเชื่อมโยงโครงข่ายและใช้ประโยชน์ในการเป็นประตูส่งออกสินค้าฝั่งตะวันตกเพื่อเชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกไปยังกลุ่มประเทศความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (๒) การพัฒนาประตูสู่การท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน พัฒนาการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งอันดามันต่อเนื่องไปจนถึงฝั่งอ่าวไทยตอนบนบริเวณหัวหิน ชะอำ ให้เป็นแนวการท่องเที่ยวชั้นนำแห่งใหม่ และพัฒนาเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ (๓) การพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่า จากการใช้ทรัพยากรการผลิตทั้งในพื้นที่และประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อพัฒนาเป็นศูนย์กลางการแปรรูปการเกษตรและการประมงในภาคใต้ และ (๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรและวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวและการเรียนรู้ รวมทั้งเมืองน่าอยู่

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (ร้อยละต่อปี)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อย่างน้อยร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) อย่างน้อยร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) อย่างน้อยร้อยละ ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) อย่างน้อยร้อยละ ๕

การลงทุนในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพิ่มขึ้น

มูลค่าการลงทุนในเขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (ล้านบาท)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่มากขึ้น

จำนวนเมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๒ เมือง (ระนอง และชุมพร)	(ปี ๖๖ - ๗๐) -	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑ เมือง (สุราษฎร์ธานี*)	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๑ เมือง (นครศรีธรรมราช)

* เป็นเมืองขนาดกลางในแผนแม่บทฯ ประเด็นพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะด้วย

การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน แผนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน มีวัตถุประสงค์สำคัญให้เกิดการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคโดยใช้โอกาสจากอาเซียน ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่บริเวณชายแดน รวมทั้ง เพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (ร้อยละต่อปี)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๓.๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๓.๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๓.๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๓.๐

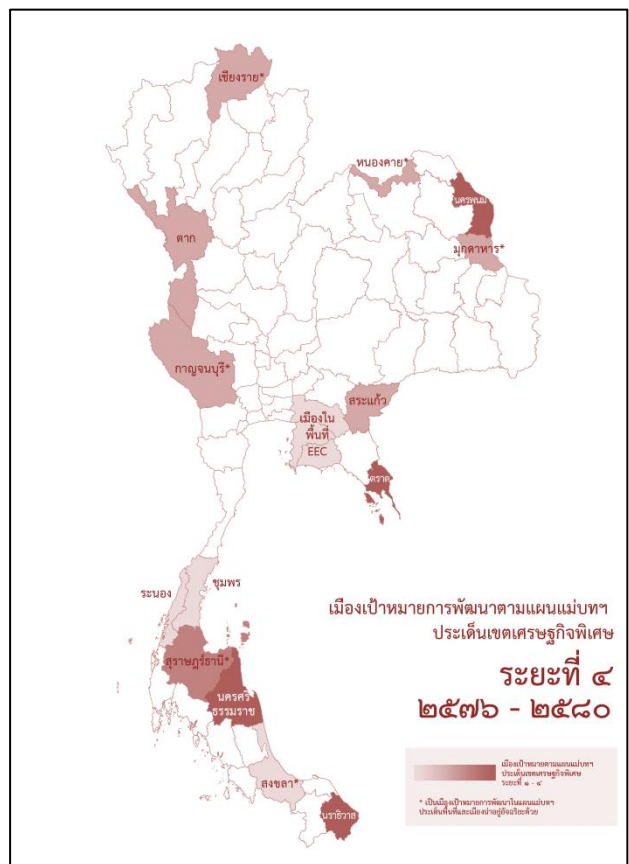
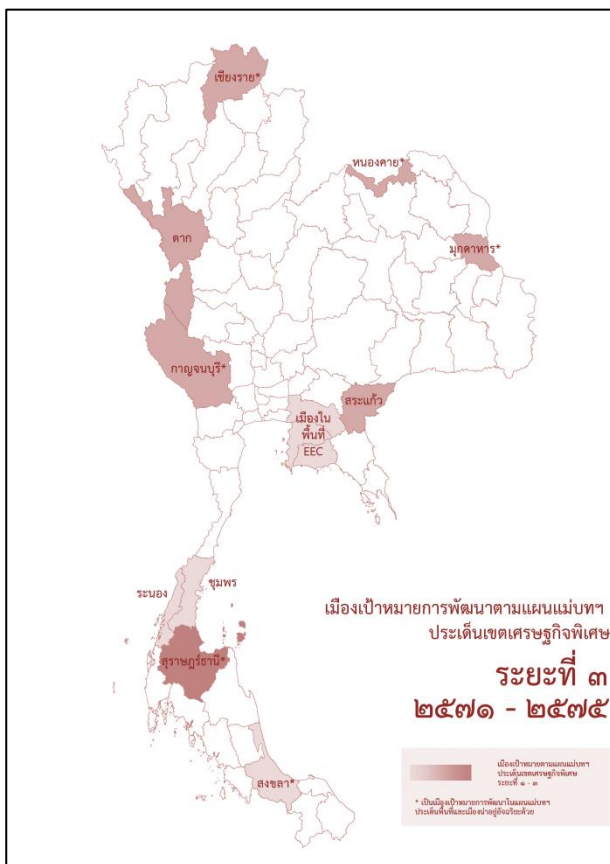
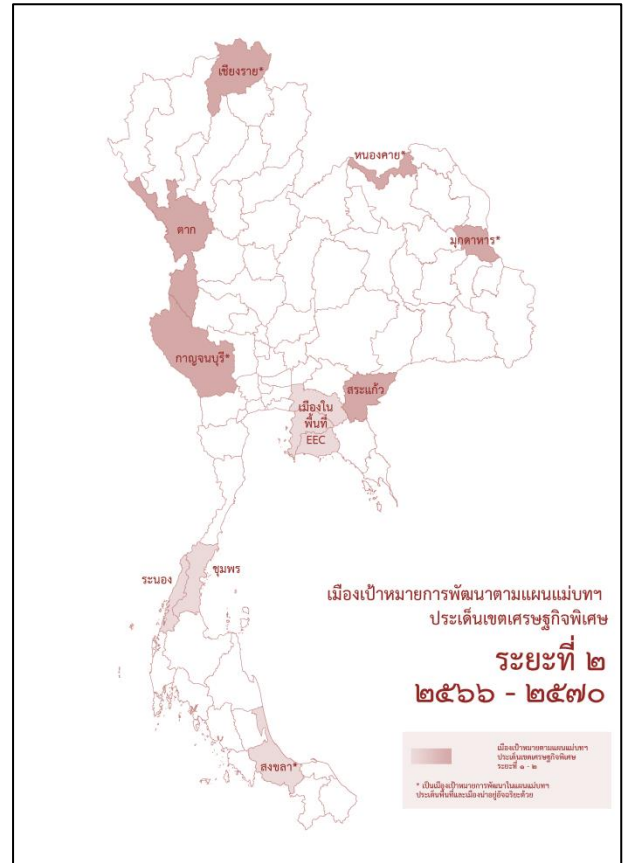
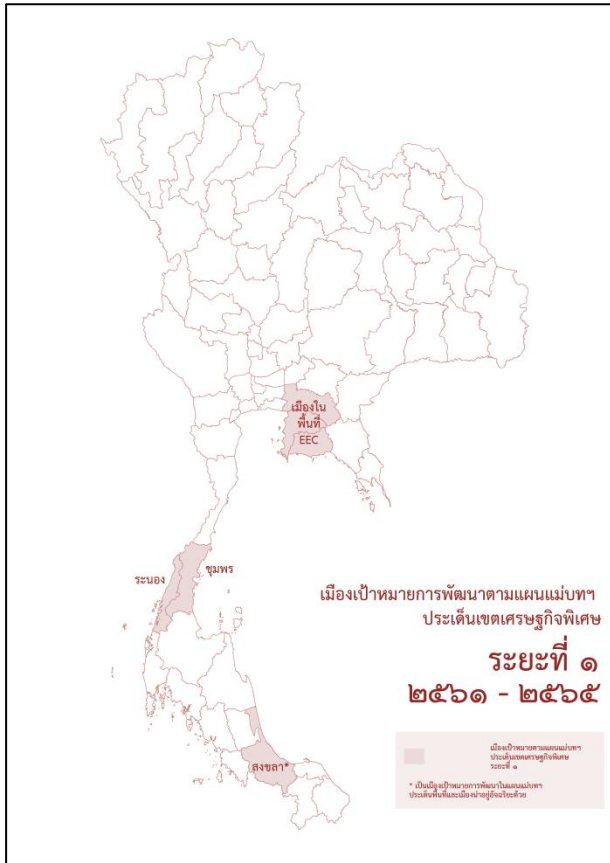
การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

มูลค่าการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (ล้านบาท)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท

เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่มากขึ้น

จำนวนเมืองในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองนำอยู่ (จำนวนเมือง)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๑ เมือง (สงขลา)	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๖ เมือง (ตาก สระแก้ว เชียงราย* กาญจนบุรี* หนองคาย* มุกดาหาร*)	(ปี ๗๑ - ๗๕) -	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๓ เมือง (นครพนม นราธิวาส และ ตราด)

* เป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและเมืองขนาดกลางในแผนแม่บทฯ ประเด็นพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะด้วย

๑๐. ประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศในระยะยาว โดยการจะพัฒนาประชากรที่ดีและสมบูรณ์นั้น นอกจากการยกระดับในด้านสุขภาพและด้านทักษะการศึกษาแล้ว จะต้องพัฒนาด้านค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีของประชาชนทุกกลุ่มไว้ควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ในการพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

โดยในช่วงที่ผ่านมาประชากรไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมและไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะดังปรากฏในผลการสำรวจด้านคุณธรรม จริยธรรมต่าง ๆ อาทิการสำรวจโดยศูนย์คุณธรรม (องค์กรมหาชน) เมื่อปี ๒๕๖๑ พบว่า ปัญหาความซื่อสัตย์สุจริตทุจริตคอร์รัปชัน เป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุด (ระดับความรุนแรง ๔.๑๓ จากคะแนนเต็ม ๕.๐๐) และจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปัญหามากที่สุดรองลงมาก็คือปัญหาจิตสำนึกสาธารณะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวมซึ่งอาจสะท้อนการเปลี่ยนไปของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่มีค่านิยมยึดตนเองเป็นหลักมากกว่าการคำนึงถึงสังคมส่วนรวม

สถานการณ์

ปัญหาวิกฤติด้านคุณธรรมในสังคมไทย

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย	การแปลความ
๑. ปัญหาความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริต คอร์รัปชัน	๔.๑๓	มาก
๒. ปัญหาจิตสำนึกสาธารณะ ขาดความรับผิดชอบต่อสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม	๓.๙๕	มาก
๓. ปัญหาพฤติกรรมวัตถุนิยม บริโภคนิยม ไม่มีความพอเพียง	๓.๙๑	มาก
๔. ปัญหาขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพ กตিকা กฎหมาย	๓.๘๒	มาก
๕. ปัญหาขาดความสามัคคีเกิดความขัดแย้งในสังคม	๓.๗๓	มาก

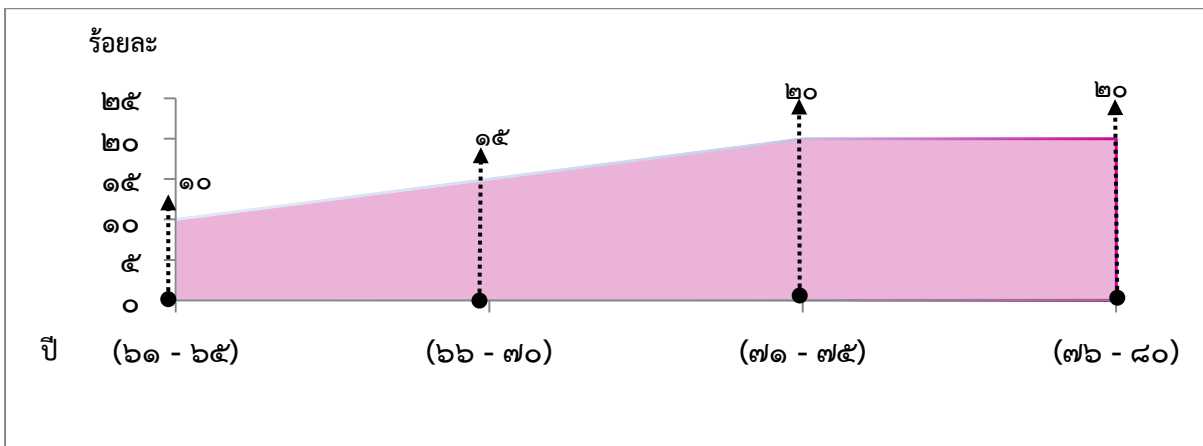
ที่มา : โครงการสำรวจสถานการณ์ คุณธรรม จริยธรรมของสังคมไทย ปี ๒๕๖๑ (มกราคม - พฤษภาคม)

เป้าหมาย

คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยคนไทยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตสังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ดัชนีคุณธรรม ๕ ประการ (ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การเป็นอยู่อย่างพอเพียง การกระทำอย่างรับผิดชอบต่อสังคม ความเป็นธรรมทางสังคม)

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดให้มีแผนแม่บท ด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ของประชาชนไทยในช่วงระยะเวลา ๒๐ ปีข้างหน้า โดยเฉพาะการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตอาสา จิตสาธารณะ และความตระหนักถึงหน้าที่ต่อประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้ง การส่งเสริมให้ประชาชนยึดมั่นสถาบันหลักที่เป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยที่มีอัตลักษณ์และความโดดเด่นจนเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก ทั้งในด้านความมีน้ำใจ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความมีไมตรีและความเป็นมิตร โดยมุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งบูรณาการร่วมระหว่างภาคีต่าง ๆ อาทิ ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ ภาครัฐ และภาคประชาสังคม ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม ในลักษณะที่เป็น ‘วิถี’ การดำเนินชีวิต โดยวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่การพัฒนาคนให้มีสุขภาพกาย และใจที่ดี บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของสถาบันสังคมและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ทั้งครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา สื่อ และภาคเอกชน โดยแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ดังนี้

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอน การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะ จิตอาสาและรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมทั้งการสร้างเสริมผู้นำการเปลี่ยนแปลงและต้นแบบที่ดีทั้งระดับบุคคลและองค์กร

คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลงานด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม

ประชากรอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๕ ต่อปี	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๕ ต่อปี	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๕ ต่อปี	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๕ ต่อปี

การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาครัฐกิจ โดยการเสริมสร้างและพัฒนาทั่วโลก เพื่อให้ภาครัฐกิจ ส่งเสริมสนับสนุนและสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดี และการยกระดับการบริหารจัดการ รวมถึงมาตรการของภาครัฐเพื่อให้ภาครัฐกิจร่วมรับผิดชอบต่อในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

ภาครัฐกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคม

จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๕๐ บริษัท	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๑๐๐ บริษัท	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๑๘๐ บริษัท	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๓๐๐ บริษัท

การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม โดยการพัฒนาสื่อสร้างสรรค์ และเสริมสร้างค่านิยมที่ดีให้กับเยาวชน และประชาชนทั่วไป พัฒนาสื่อเผยแพร่ เพื่อสร้างเสริมศิลปะและวัฒนธรรม และจัดสรรเวลาและเปิดพื้นที่ให้สื่อสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนในการปลูกจิตสำนึกและสร้างเสริมค่านิยมที่ดี

สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัย และสร้างสรรค์

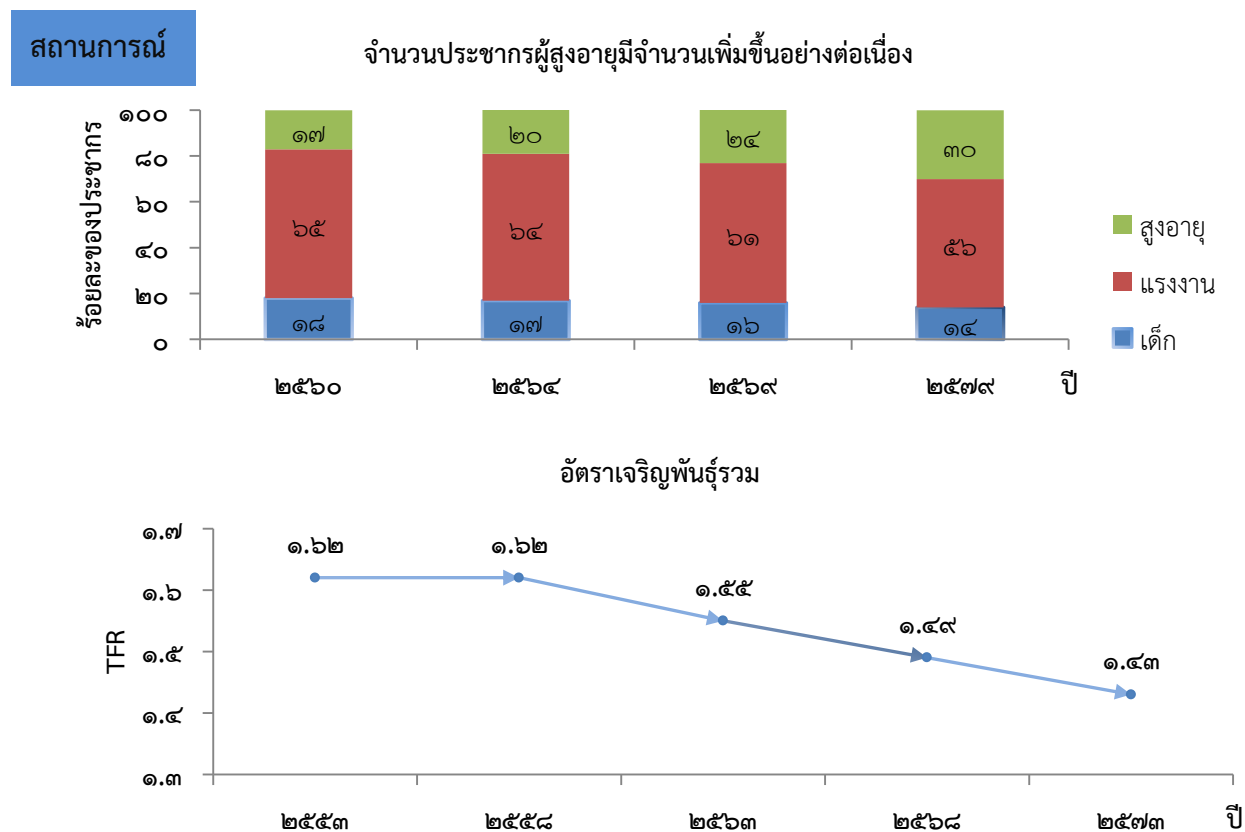
ระดับความสำเร็จของการสร้างการรับรู้ ความตระหนัก และการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ของประชาชน กลุ่มเป้าหมาย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๗๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๙๐

๑๑. ประเด็น ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดเป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคต ซึ่งทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายเพิ่มมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

โดยปัจจุบัน โครงสร้างประชากรไทยกำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัย และจะเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ในช่วงปี ๒๕๖๕ ซึ่งทำให้ประชากรวัยแรงงานจะมีจำนวนสูงสุดและเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว นอกจากนี้ อัตราการเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยในปี ๒๕๖๑ อยู่ที่ ๑.๕๘ ซึ่งต่ำกว่าระดับทดแทน นอกจากนี้ กลุ่มวัยต่าง ๆ ยังคงมีปัญหาและความท้าทายในแต่ละกลุ่ม อาทิ โภชนาการในกลุ่มเด็กปฐมวัย ความสามารถทางชีวปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยรุ่น ผลิตภัณฑ์แรงงานต่ำในกลุ่มวัยแรงงาน และปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุ เป็นต้น

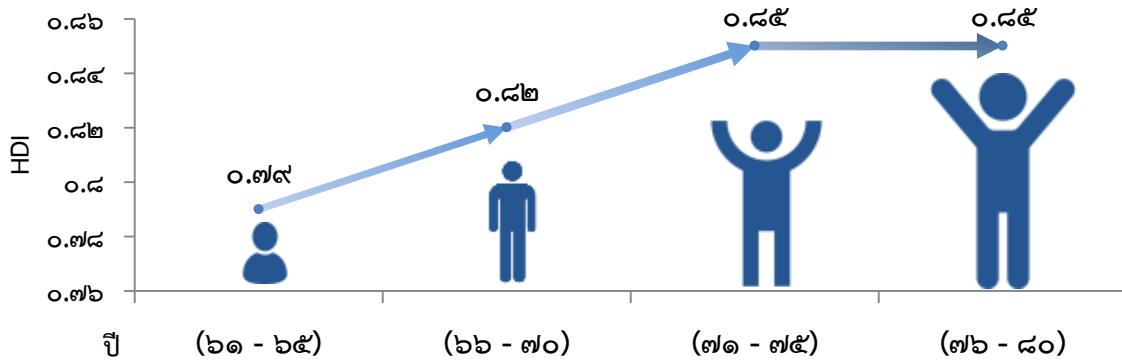
ที่มา : การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๘๓ สศช.

เป้าหมาย

คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพ ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ค่าเป้าหมาย

ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index)

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ สร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยซึ่งเป็นหน่วยที่ย่อยที่สุดเพื่อให้สามารถเป็นพลังในการขับเคลื่อนช่วยเหลือสังคม พัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่ง “คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อุดม ออบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในโลกอนาคต สามารถใช้ภาษาไทยได้ดี มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สูการเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนักพัฒนาเทคโนโลยี ระดับสูงและนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง ” แผนแม่บท ประเด็น ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ได้กำหนดแผนย่อยไว้ ๕ แผนย่อย เพื่อพัฒนาและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ดังนี้

การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และการมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง และมีจิตสำนึกความเป็นไทย ดำรงชีวิตแบบพอเพียง

ดัชนีครอบครัวอบอุ่น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๗๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๘๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๙๐

การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับดำเนินงานตาม มาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ส่งเสริมและสนับสนุน การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก การกระตุ้นพัฒนาการสมอง และการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน

เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ

ดัชนีพัฒนาการเด็กสมวัย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๙๕

การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ ทักษะด้านดิจิทัลและความสามารถในการใช้ เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ จัดให้มีการพัฒนาทักษะในการวางแผนชีวิต และวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน จัดให้มีการเรียนรู้ทักษะอาชีพที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานภายใต้สังคมที่เป็นพหุ วัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับ โรงเรียน หรือ สถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ ของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น รวมทั้งสร้างความอยากรู้อยากเห็นและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

วัยเรียน / วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิต

คะแนนความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาทุนมนุษย์ด้านทักษะ (Skill) ของ World Economic Forum (WEF)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐

การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ด้วยการยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะของคน ในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ เสริมสร้างความอยากรู้และยกระดับตนเอง สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ และความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและหลักประกันของตนเองและครอบครัว ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้ แรงงานฝีมือ ให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างธุรกิจงานใหม่ ๆ และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

ผลิตภาพแรงงาน			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒.๕ ต่อปี	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒.๕ ต่อปี	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒.๕ ต่อปี	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒.๕ ต่อปี

มีคนไทยที่มีความสามารถและผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ เข้ามาทำ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย

สัดส่วนกำลังแรงงานด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) สัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ นวัตกรรม เป็นร้อยละ ๕๐ ของผู้สำเร็จการศึกษา ทั้งหมด

การส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ และหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และส่งเสริมสนับสนุน ระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคม

ร้อยละผู้สูงอายุที่มีศักยภาพมีงานทำ และรายได้เหมาะสม			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

๑๒. ประเด็น การพัฒนาการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทั้งสอดคล้องกับศักยภาพ ความสนใจ ความถนัด และการตระหนักถึงพหุปัญญา ของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะและคณิตศาสตร์ ด้านทักษะและมิติ ดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก ซึ่งการศึกษาและการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคนให้มีทักษะความรู้ ทักษะอาชีพบนฐานพหุปัญญา มีสมรรถนะที่มีคุณภาพสูง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

โดยในช่วงที่ผ่านมา แม้ว่าคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น โดยมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕-๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก ๘.๘ ปี ในปี ๒๕๕๑ เป็น ๙.๔ ปี ในปี ๒๕๕๙ แต่ในภาพรวมคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน ในปี ๒๕๖๐ พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ และผลคะแนนสอบ PISA ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าอีกหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน เนื่องจากข้อจำกัดที่สำคัญของการศึกษาไทย ทั้งปัญหาเรื่องหลักสูตรและระบบการเรียนการสอนที่เน้นการท่องจำทำให้ขาดความคิดสร้างสรรค์ ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและครูที่มีคุณภาพยังกระจายไม่ทั่วถึงโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล ขณะที่ในระดับอาชีวศึกษายังมีเด็กที่สนใจเรียนต่อสายอาชีพในสัดส่วนที่น้อย ส่วนระดับอุดมศึกษาพบว่าการเปิดหลักสูตรโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของตลาดงาน บัณฑิตที่จบออกมาบางส่วนยังมีปัญหาคุณภาพ

สถานการณ์

จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทยวันแรงงาน
(กลุ่มอายุ ๑๕ - ๕๙ ปี) ปี ๒๕๕๙

๙.๔๐ ปี
ปี ๒๕๕๙
ระดับ ม.ต้น

๑๒.๕ ปี
เป้าหมาย ปี ๒๕๗๙
ระดับ ม.ปลาย

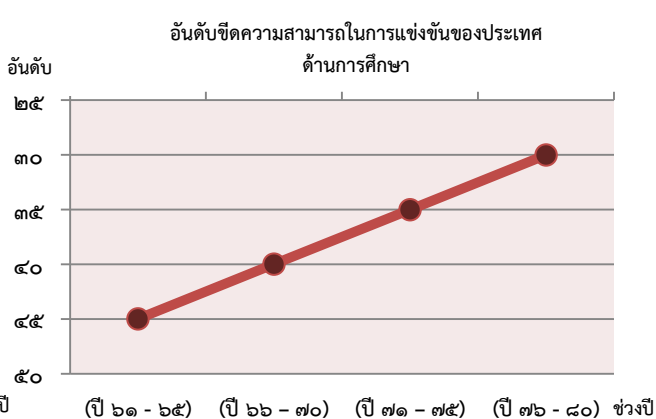
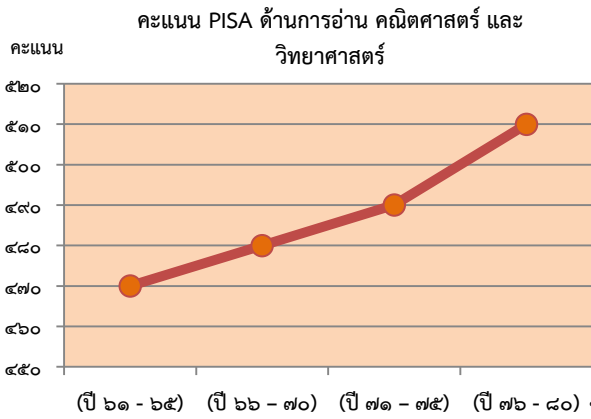
ที่มา : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เป้าหมาย

- ๑. คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- ๒. คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญา

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน และการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบวน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว ควบคู่กับการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง โดยประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ดังนี้

การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ด้วยการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ ๒๑ โดยพัฒนาระบบการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะ สหวิทยาการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ พัฒนาระบบการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือปฏิบัติ มีการสะท้อนความคิด/ทบทวนไตร่ตรอง พัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนได้ เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้สร้างรายได้ รวมถึงมีทักษะด้านวิชาชีพและทักษะชีวิต เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยวางแผนการผลิต พัฒนาและปรับบทบาท “ครู อนาคตยุคใหม่” ให้เป็น “ผู้อำนวยการการเรียนรู้” ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูตั้งแต่การดึงดูด คัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครู ส่งเสริมสนับสนุนระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน สายอาชีพและระบบสนับสนุนอื่น ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยปฏิรูปโครงสร้างองค์กรด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ปรับปรุงโครงสร้างการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเพิ่มคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพการศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพและการรับรองคุณภาพและการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา ปฏิรูประบบการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มากกว่าการวัดระดับความรู้ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ การเรียนการสอน และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยจัดให้มีระบบการศึกษาและระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่น มีมาตรการจูงใจและส่งเสริมสนับสนุนให้คนเข้าสู่ใฝ่เรียนรู้ พัฒนาตนเอง รวมถึงการยกระดับทักษะวิชาชีพ พัฒนาระบบการเรียนรู้ชุมชนให้เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา โดยความร่วมมือจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ พัฒนาโปรแกรมประยุกต์หรือสื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่มีคุณภาพที่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ รวมถึง การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ โดยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพสถาบันการศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญและมีความโดดเด่นเฉพาะสาขาระดับนานาชาติ สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและแลกเปลี่ยนนักเรียน นักศึกษาและบุคลากรในระดับนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาศูนย์วิจัยเฉพาะทาง ศูนย์ฝึกอบรม และทดสอบในระดับภูมิภาค จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จัดให้มีการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรมของไทยและพัฒนาการของประเทศเพื่อนบ้านในระบบการศึกษา และสำหรับประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเด็ก เยาวชนและนักเรียนกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

**คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลก
ศตวรรษที่ ๒๑ สามารถเข้าถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต**

สัดส่วนครูผ่านการทดสอบสมรรถนะรายสาขาในระดับสูงตามมาตรฐานนานาชาติ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐
อัตราความแตกต่างของคะแนน PISA ในแต่ละกลุ่มโรงเรียนลดลง			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๒๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๒๐
อัตราการเข้าเรียนสุทธิตะดับมัธยมศึกษาตอนต้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐

การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา ผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ ทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรียศิลป์ ส่งเสริมสนับสนุนระบบสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษบนฐานพหุปัญญา ส่งเสริมสนับสนุนมาตรการจูงใจแก่ภาคเอกชน และสื่อ ในการมีส่วนร่วมและผลักดันให้ผู้มีความสามารถพิเศษ มีบทบาทเด่นในระดับนานาชาติ การสร้างเส้นทางอาชีพ

สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสนับสนุนเพื่อผู้มีความสามารถพิเศษได้สร้างความเข้มแข็งและต่อยอดได้ จัดให้มีกลไกการทำงานในลักษณะการรวมตัวของกลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษในหลากหลายสาขาวิชา เพื่อรวมนักวิจัยและนักเทคโนโลยีชั้นนำเพื่อพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ และสร้างความร่วมมือและเชื่อมต่อสถาบันวิจัยชั้นนำทั่วโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้นักวิจัยความสามารถสูงของไทยให้มีศักยภาพสูงยิ่งขึ้น

**ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา
เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ**

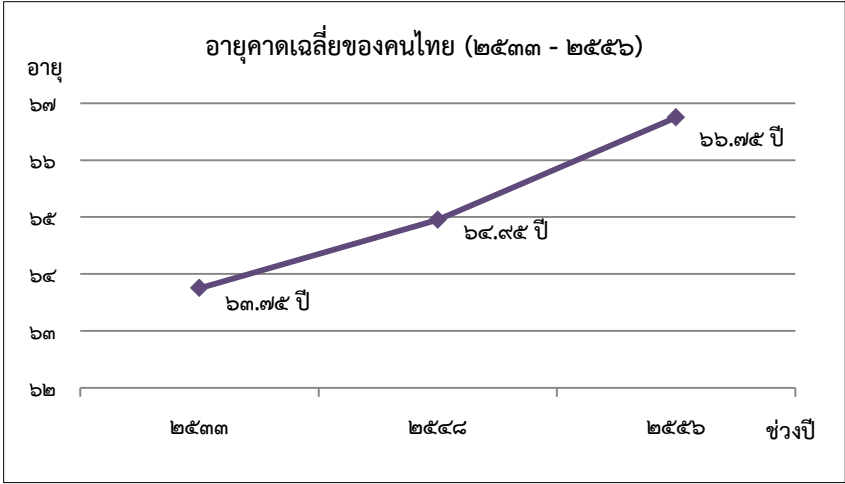
สัดส่วนสถานศึกษาที่สามารถจัดการเรียนการสอนที่สร้างสมดุลทุกด้าน และมีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาพหุปัญญารายบุคคล			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) สถานศึกษาทุกแห่งสามารถ จัดการเรียนตามพหุปัญญา	(ปี ๗๑ - ๗๕) สถานศึกษาทุกแห่งสามารถ จัดการเรียนตามพหุปัญญา	(ปี ๗๖ - ๘๐) สถานศึกษาทุกแห่งสามารถ จัดการเรียนตามพหุปัญญา
สัดส่วนเด็กและเยาวชนที่ได้รับการส่งต่อและพัฒนาตามศักยภาพ/พหุปัญญา			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐

๑๓. ประเด็น การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และ สุขภาวะ ประกอบกับการเป็นสังคมสูงวัย จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะและระบบรองรับการพัฒนาที่มี คุณภาพ มาตรฐาน รวมถึงการส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีการแพทย์ใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต ให้กับคนไทย และสร้างความมั่นคงให้กับระบบสาธารณสุขของไทย ในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพและรักษา ผู้ป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยสถานการณ์ด้านสุขภาวะของคนไทยยังมีความท้าทายในหลายประการ โดยในช่วงที่ผ่านมาคนไทยมีแนวโน้มเป็นโรคไม่ติดต่อมากขึ้นซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิตเนื่องจากการมี พฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพที่ไม่เหมาะสม การขาดการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่อง สภาพการทำงานที่ ส่งผลต่อวิถีชีวิต ระดับการศึกษา มลพิษในสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทาง ถนนของคนไทยที่มีอัตราสูงถึง ๓๒.๗ คนต่อประชากรแสนคน หรือเป็นอันดับ ๙ ของโลกในปี ๒๕๕๙

สถานการณ์

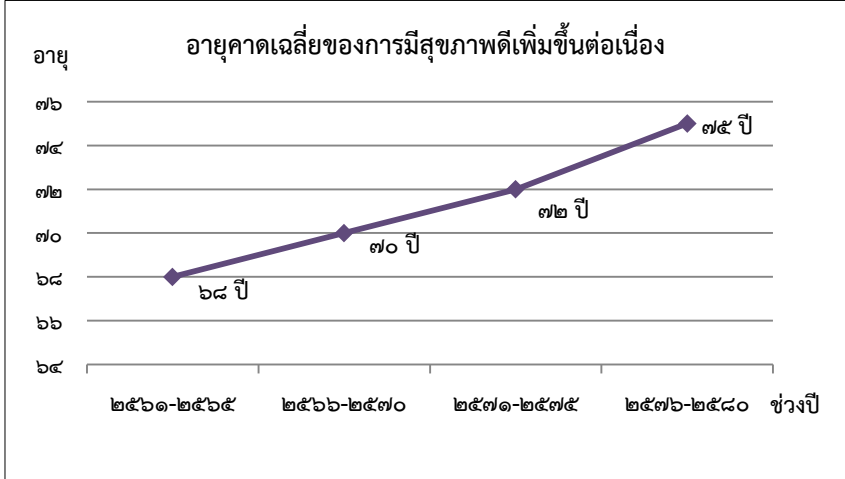

ที่มา รายงานการสาธารณสุขไทยปี ๒๕๕๔-๒๕๕๘ กระทรวงสาธารณสุข

เป้าหมาย

คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ดี

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ดังนั้น แผนแม่บทการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดีจึงมุ่งเน้นการเสริมสร้างการจัดการสุขภาพในทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การมีศักยภาพในการจัดการสุขภาพที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี และมีทักษะด้านสุขภาพที่เหมาะสม การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ รวมถึงการพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โดยแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ดังนี้

การสร้างความรู้ด้านสุขภาพและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ โดยพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริม และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพและด้านสุขภาพที่ถูกต้อง พัฒนาภาคีเครือข่ายประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ให้มีความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาพของคนทุกกลุ่มวัย การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกลไกการสื่อสารประชาสัมพันธ์แบบบูรณาการทุกระดับ การพัฒนานโยบาย และมาตรการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ

ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพสามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดี

อัตราความรอบรู้ด้านสุขภาพ ของประชากร			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๖๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐

การใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี โดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อเอื้อต่อการยกระดับสุขภาพของประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมาตรการของภาครัฐที่สนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสุขภาพประชาชน การวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความต้องการด้านสุขภาพเพื่อกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพในระดับชุมชน ตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด สร้างการมีส่วนร่วมเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน

จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น

จำนวนอัตราการครองเตียงลดลง			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่เกินร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่เกินร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่เกินร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่เกินร้อยละ ๑๐๐

การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี โดยพัฒนาระบบบริการสุขภาพ ที่ทันสมัย ภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรมและยั่งยืน พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข ปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพของประชาชนตลอดช่วงชีวิตให้มีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานความยั่งยืนทางการคลัง นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้กับระบบบริการสุขภาพ และระบบสุขภาพทางไกล พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ

มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้

การจัดอันดับประสิทธิภาพระบบบริการสุขภาพ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับที่ ๑ ใน ๒๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับที่ ๑ ใน ๒๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับที่ ๑ ใน ๑๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) อันดับที่ ๑ ใน ๑๕

การกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการทางสาธารณสุข ด้วยการพัฒนาสถานพยาบาลให้เพิ่มกำลังคนและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการขยายการให้บริการ รวมทั้งยกระดับคุณภาพการให้บริการตามมาตรฐานสากลทั่วทุกพื้นที่

ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข

ดัชนีความก้าวหน้าของการพัฒนาคนด้านสุขภาพ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ทุกจังหวัดไม่ต่ำกว่า ๐.๖๗	(ปี ๖๖ - ๗๐) ทุกจังหวัดไม่ต่ำกว่า ๐.๖๘	(ปี ๗๑ - ๗๕) ทุกจังหวัดไม่ต่ำกว่า ๐.๖๙	(ปี ๗๖ - ๘๐) ทุกจังหวัดไม่ต่ำกว่า ๐.๗๐

การพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ให้ความสำคัญกับเผยแพร่ความรู้สุขภาพและสร้างความตระหนักของประชาชน เรื่องโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ พัฒนาโครงสร้างระบบสาธารณสุข เครือข่ายเตือนภัยและเฝ้าระวังโรคและภัยสุขภาพให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในการรองรับการปรับตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพัฒนาและยกระดับระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ได้แก่ ระบบสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและเวชศาสตร์ป้องกันทั้งระบบ การติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ รวมทั้งศึกษาวิจัยสร้างองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในประชากรทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เพิ่มขีดความสามารถในการติดตาม วิเคราะห์และประเมินแนวโน้มสถานการณ์ปัญหาโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ และสร้างความพร้อมของภาคีเครือข่ายในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินจากโรคระบาดต่าง ๆ

ประชาชนมีความรู้สุขภาพ เรื่องโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศมากขึ้น

สัดส่วนประชาชนที่มีความรู้สุขภาพ เรื่องโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (ร้อยละของประชากรทั้งหมด)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มเป็นร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มเป็นร้อยละ ๑๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มเป็นร้อยละ ๒๐

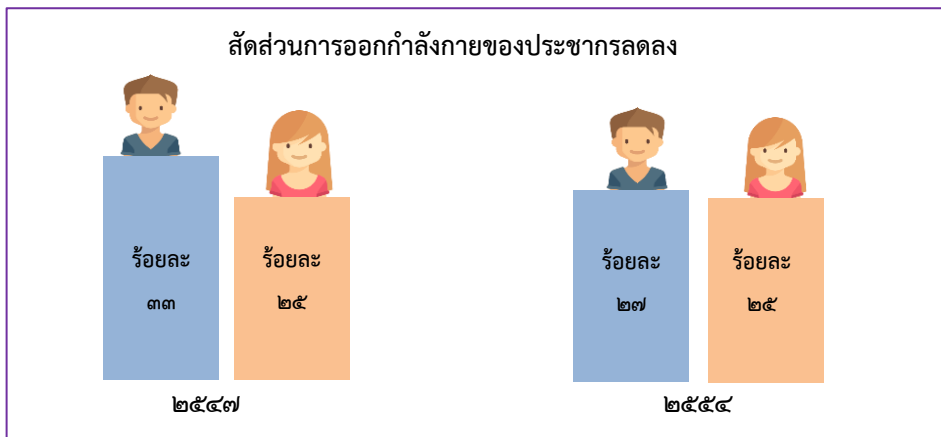

๑๔. ประเด็น คักยภาพการกีฬา

ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการให้กีฬาและนันทนาการบนฐานของวิทยาศาสตร์การกีฬา เพื่อเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการพัฒนาทั้งในการเสริมสร้างสุขภาพ การพัฒนาจิตใจ การสร้างความสามัคคีของคนในชาติ หล่อหลอมการเป็นพลเมืองดี พัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงสร้างชื่อเสียงและเกียรติภูมิของประเทศชาติ ดังจะเห็นได้ว่าการกีฬาและนันทนาการเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลในการสร้างคุณค่าและมูลค่าให้แก่ประเทศ

โดยในช่วงที่ผ่านมา คนไทยมีแนวโน้มการออกกำลังกายและเล่นกีฬาลดลงในทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนช่วงอายุ ๑๑ - ๑๔ ปี รวมถึงประชากรเพศชายที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการกีฬาที่ลดลงโดยเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี โดยลดลงจากร้อยละ ๓๓ ของประชากรเพศชายทั้งประเทศ ในปี ๒๕๔๗ เหลือเพียงร้อยละ ๒๗ ในปี ๒๕๕๔ ในขณะที่ประชากรเพศหญิงยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการกีฬาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๒๕ ของประชากรเพศหญิงทั้งประเทศ และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุพบว่า กลุ่มที่มีอายุ ๑๕ - ๒๙ ปี เข้าร่วมการออกกำลังกายมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๕ ซึ่งสาเหตุหลักในการออกกำลังกายเนื่องมาจากความต้องการมีสุขภาพที่แข็งแรง สำหรับด้านกลุ่มนักกีฬาที่จดทะเบียนกับทางการกีฬาแห่งประเทศไทย มีประมาณ ๒๖๐,๐๐๐ ราย โดยหากจำแนกตามประเภทกีฬา พบว่าสองอันดับแรกเป็นนักกีฬาฟุตบอลร้อยละ ๑๖ และนักกีฬาลู่ลานร้อยละ ๑๐ นอกจากนี้ยังพบว่ามีกลุ่มคนพิการประมาณ ๒,๗๐๐ รายต่อปีที่เข้าร่วมการแข่งขันระดับชาติและนานาชาติประจำปี

สถานการณ์

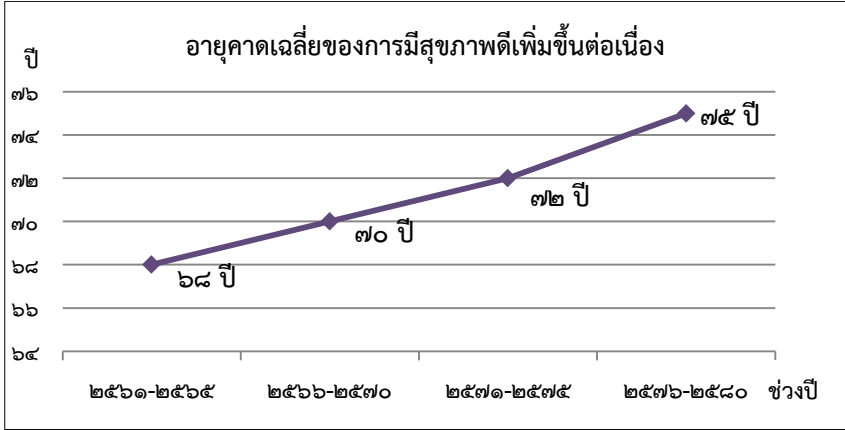

ที่มา แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เป้าหมาย

ใช้กีฬาส่งเสริมคนไทยให้มีสุขภาพดี มีน้ำใจนักกีฬา และมีวินัย เคารพกฎกติกา

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ทิศทางการขับเคลื่อนศักยภาพการกีฬา ในแผนแม่บทฯ จะมุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้กิจกรรมกีฬาและนันทนาการ บนฐานของวิทยาศาสตร์การกีฬา เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมีคุณภาพมาตรฐาน การสร้างนิสัยรักกีฬาและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา โดยประกอบด้วย ๓ แผนย่อย ดังนี้

การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิตและการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ โดยส่งเสริมให้เกิดความรู้และความตระหนักในประโยชน์ของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาขั้นพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อทักษะในการดำรงชีวิต รวมถึงการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รวมถึงความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องในการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อรักษาสุขภาพและนันทนาการ เช่น ธนาครอุปกรณ์กีฬา และอาสาสมัคร การกีฬา ปลูกฝังประชาชนมีน้ำใจนักกีฬา และมีระเบียบ วินัย รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัยและรู้จักการขอโทษ ส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาของเด็กและเยาวชน ทุกกลุ่มและทุกพื้นที่ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการของประชาชนอย่างต่อเนื่องในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับชาติ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมนันทนาการตามความถนัดหรือความสนใจเฉพาะบุคคล ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการออกกำลังกาย การกีฬาและนันทนาการ ส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการร่วมลงทุนและบริหารจัดการสถานกีฬาในระดับชุมชน ท้องถิ่นและระดับประเทศ

คนไทยออกกำลังกาย เล่นกีฬา และนันทนาการอย่างสม่ำเสมอเพิ่มขึ้น

ประชาชนทุกภาคส่วนของประชากรทั้งหมดออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๔๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๗๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๘๐

การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ โดยส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ โดยมุ่งการสร้างและพัฒนา นักกีฬาของชาติ การเฟ้นหานักกีฬาที่มีความสามารถ สร้างพื้นที่และโอกาสในการแข่งขัน แสดงศักยภาพ ด้านกีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา การส่งเสริมการจัดกีฬาระดับนานาชาติ และสร้างแรงบันดาลใจในการต่อยอดความสำเร็จจากความเป็นเลิศสู่การประกอบอาชีพและมีเส้นทางอาชีพที่มั่นคง ควบคู่กับส่งเสริมสนับสนุนศึกษาเชิงลึกด้านการกีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬา

นักกีฬาไทยประสบความสำเร็จในการแข่งขันระดับนานาชาติ

อันดับการแข่งขันกีฬาในมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติของนักกีฬาไทย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับ ๗ ในระดับเอเชีย	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับ ๖ ในระดับเอเชีย	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับ ๕ ในระดับเอเชีย	(ปี ๗๖ - ๘๐) อันดับ ๔ ในระดับเอเชีย

บุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ โดยพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการ โดยมุ่งสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการทั้งครูหรือผู้สอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬา นักวิทยาศาสตร์การกีฬา ผู้บริหาร การกีฬา อาสาสมัครกีฬา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้เด็ก เยาวชน ประชาชนทั่วไป บุคคลกลุ่มพิเศษ และผู้ด้อยโอกาสได้อย่างถูกต้อง และสามารถต่อยอดศักยภาพในการพัฒนาเป็นบุคลากรทางการกีฬาและนันทนาการที่มีมาตรฐานของประเทศ รวมทั้งการสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตบุคลากรและการพัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนการพัฒนา กีฬาและนันทนาการ

บุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการมีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น

มีบุคลากรด้านการกีฬา นันทนาการ และวิทยาศาสตร์การกีฬาทั่วประเทศที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) มีสัดส่วนที่เหมาะสมตามมาตรฐานสากล

การเสริมสร้างพลังทางสังคมจะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จที่สำคัญที่จะเป็นกลไกช่วยให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน การสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการเป็นร่วม การแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการระดับพื้นที่บนฐานองค์ความรู้และความเข้าใจในบริบทและสภาพปัญหาในเชิงลึกที่แท้จริง เพื่อให้คนไทยมีวิถีการดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึกร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ เพื่อให้การพัฒนาประเทศมีส่วนร่วมจากชุมชนและสังคม และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ได้อย่างไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

สถานการณ์

ที่ผ่านมา ภาวการณ์พัฒนาต่าง ๆ ของประเทศอาจมีข้อจำกัดในการเข้ามาเป็นส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ซึ่งสะท้อนได้จากองค์ประกอบในมิติด้านโอกาสของดัชนีชี้วัดความก้าวหน้าทางสังคมในปี ๒๕๖๑ จัดทำโดยองค์กร Social Progress Imperative ซึ่งเป็นองค์กรระดับสากลที่ไม่แสวงหากำไร โดยได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๕ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้จัดอันดับให้ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๙๒ จากทั้งหมด ๑๔๖ ประเทศ และได้คะแนนเพียง ๔๕.๙๑ ในมิติด้านโอกาส โดยด้านที่ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้ความสำคัญคือการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเป็นภาวการณ์พัฒนาสังคมและประเทศ

ประเทศไทย

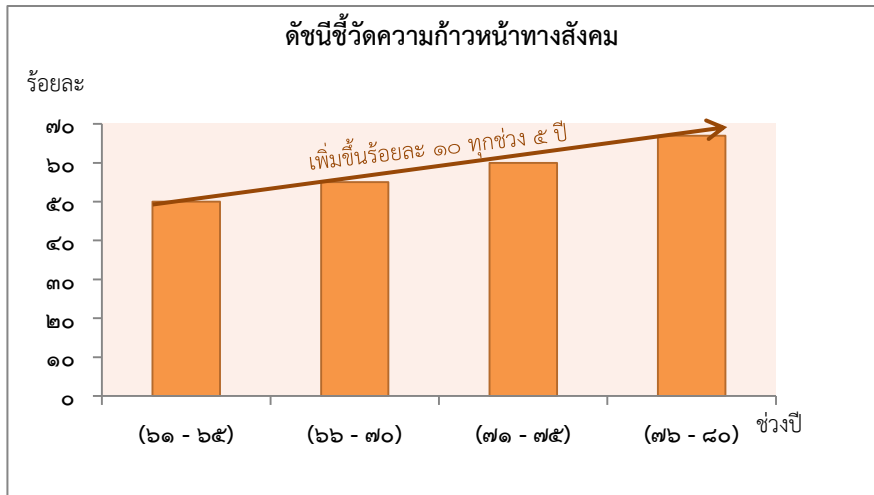
ปี ๒๕๖๑ ประเทศไทย อยู่ในอันดับที่ ๙๒ จากทั้งหมด ๑๔๖ ประเทศ และได้คะแนนเพียง ๔๕.๙๑ ในมิติด้านโอกาส

ที่มา: <https://www.socialprogress.org>

เป้าหมาย

ประเทศไทยมีความเท่าเทียมและเสมอภาคในสังคม

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พลังทางสังคม จึงได้กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความเท่าเทียมและเสมอภาคในสังคม ผ่านการมีส่วนร่วมจากประชากรทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัย และภาคีต่าง ๆ ในทุกระดับ ในการร่วมเป็นกลไกในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำและการสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่เกื้อกูลการดำเนินการของภาครัฐอย่างเป็นระบบ โดยเป็นการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการระดับพื้นที่ที่มีความแตกต่างระหว่างกัน บนฐานองค์ความรู้ ข้อมูล และหลักวิชาการที่มีส่วนร่วมจากชุมชนและภาคีในสังคมอย่างแท้จริง โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น พลังทางสังคม ประกอบด้วย ๒ แผนย่อยโดยสรุป ดังนี้

การเสริมสร้างทุนทางสังคม เน้นการเปิดโอกาสให้เกิดกระบวนการรวมตัวของประชากรกลุ่มต่าง ๆ รวมถึงภาคีเครือข่าย ในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมเป็นพลังสำคัญในการจัดการกับปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมประชาสังคม โดยการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง การต่อยอดจากรากฐานของสังคมวัฒนธรรมไทยมีทุนเดิมที่เป็นยกย่องและยอมรับทั่วโลก คือความมีน้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ภาคีการพัฒนามีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ดัชนีชี้วัดทุนทางสังคม (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

การรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก เน้นการเตรียมคนและสังคมเชิงรุกให้คนทุกช่วงวัยตระหนักรู้ มีความรอบรู้ และความพร้อมรองรับการเป็นสังคมสูงวัยในทุกมิติ ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม เพื่อให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพที่สามารถพึ่งตนเองและเป็นพลังในการพัฒนาครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศให้นานที่สุด รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังสังคมด้วยการถ่ายทอดประสบการณ์ และภูมิปัญญาให้กับประชากรรุ่นอื่น ๆ และส่งเสริมการปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติของสังคมที่มีต่อการปฏิบัติกับผู้สูงอายุ

ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

สัดส่วนประชากรอายุ ๒๕ - ๕๙ ปี ที่มีการเตรียมการเพื่อยามสูงอายุทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาพแวดล้อม เทียบกับจำนวนประชากรอายุ ๒๕ - ๕๙ ปี ทั้งหมด (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๖๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๖๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๗๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๘๐

ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สัดส่วนผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาความยากจนหลายมิติลดลง (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ลดลงร้อยละ ๑๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ลดลงร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ลดลงร้อยละ ๒๕

๑๖. ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก

การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจะเป็นการดำเนินการที่สำคัญในการพัฒนาและยกระดับประเทศให้เป็นประเทศรายได้สูง ที่มีการกระจายรายได้อย่างทั่วถึง เป็นการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับเศรษฐกิจไทยในอนาคต โดยการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้สามารถมีความเข้มแข็ง ศักยภาพในการแข่งขันพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งจะช่วยก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และความไม่เสมอภาคตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เพื่อให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ผ่านการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและพฤติกรรม และด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยการพัฒนาและส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าเกษตรเพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกร และการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นและวิสาหกิจชุมชน

สถานการณ์

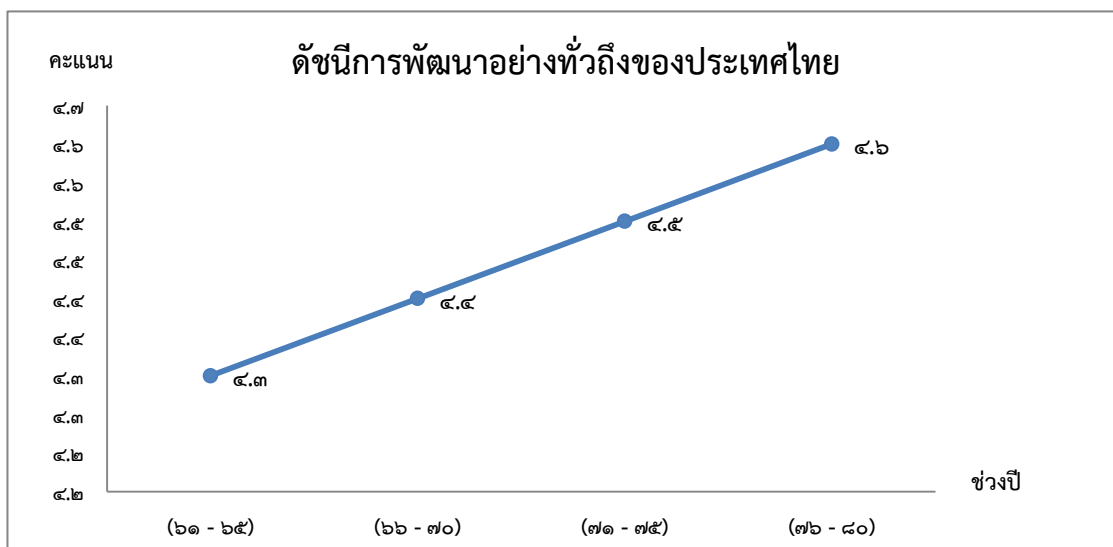
ปัญหาด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรและแรงงานทั่วไป ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคง โดยในปี ๒๕๖๐ มีประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและแรงงานทั่วไปคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๕.๕ และอาชีพอิสระร้อยละ ๓๕ ของกลุ่มประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้น้อยที่สุด โดยส่วนมากประสบปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงที่ดินทำกิน การเข้าถึงแหล่งทุน ขาดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับการวางแผนการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ รวมทั้งยังมีพฤติกรรมขาดการออมและมีแนวโน้มจะมีหนี้สินที่สะสมเรื้อรัง ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก จึงเป็นความคาดหวังในการที่จะคิดหาวิธีจัดการแก้ไขความยากจนและความเหลื่อมล้ำอย่างถูกต้องและมีความยั่งยืน ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

เป้าหมาย

รายได้ของประชากรกลุ่มรายได้น้อยเพิ่มขึ้นอย่างกระจายอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก จึงมีเป้าหมายเพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพ สร้างและกระจายรายได้ และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เสมอภาคจากระดับชุมชน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่

การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ โดยการเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของเกษตรกร แรงงานทั่วไป และกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคงให้เป็นผู้ประกอบการ ผ่านการสนับสนุนการช่วยเหลือทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อยกระดับองค์ความรู้และทักษะที่สำคัญและจำเป็นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก่อให้เกิดการสร้างรายได้ได้ด้วยตนเอง รวมถึงการบริหารจัดการหนี้สิน ครอบคลุมทั้งหนี้ในระบบและนอกระบบ เพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างยั่งยืน และการใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มายกระดับห่วงโซ่อุปทานให้เป็นห่วงโซ่คุณค่าที่สามารถก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนได้อย่างเป็นธรรม

ศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานรากเพิ่มขึ้น

อัตราการเติบโตของรายได้ของกลุ่มประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้น้อยที่สุด (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๐ - ๖๕)	(ปี ๖๖ - ๗๐)	(ปี ๗๑ - ๗๕)	(ปี ๗๖ - ๘๐)
ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๕ ต่อปี	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ต่อปี

การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เน้นส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบที่มีโครงสร้างกระจายรายได้ ทั้งวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาช่องทางการตลาดและเครือข่าย เพื่อให้เกิดการจัดการกลไกการตลาดครบวงจรในรูปแบบการค้าที่เป็นธรรม รวมถึงการมีกติกาให้เกิดโครงสร้างกระจายรายได้ให้กับเศรษฐกิจชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม การส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งทุนและทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็น และการบริหารจัดการกลไกต่าง ๆ เพื่อให้เศรษฐกิจชุมชนมีทุนในการพัฒนาการค้าและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานรากมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานรากของมูลค่าสินค้า OTOP (เฉลี่ยร้อยละ)			
(ปี ๖๐ - ๖๕)	(ปี ๖๖ - ๗๐)	(ปี ๗๑ - ๗๕)	(ปี ๗๖ - ๘๐)
อย่างน้อย	อย่างน้อย	อย่างน้อย	อย่างน้อย
ร้อยละ ๓๐ ของปีฐาน	ร้อยละ ๔๐ ของปีฐาน	ร้อยละ ๕๐ ของปีฐาน	ร้อยละ ๕๐ ของปีฐาน

กลุ่มประชากรรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๔๐ มีความสามารถในการบริหารจัดการหนี้สินได้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สัดส่วนภาระหนี้ต่อรายได้ (debt service ratio) (ร้อยละ)			
(ปี ๖๐ - ๖๕)	(ปี ๖๖ - ๗๐)	(ปี ๗๑ - ๗๕)	(ปี ๗๖ - ๘๐)
ร้อยละ ๕๕	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๔๐

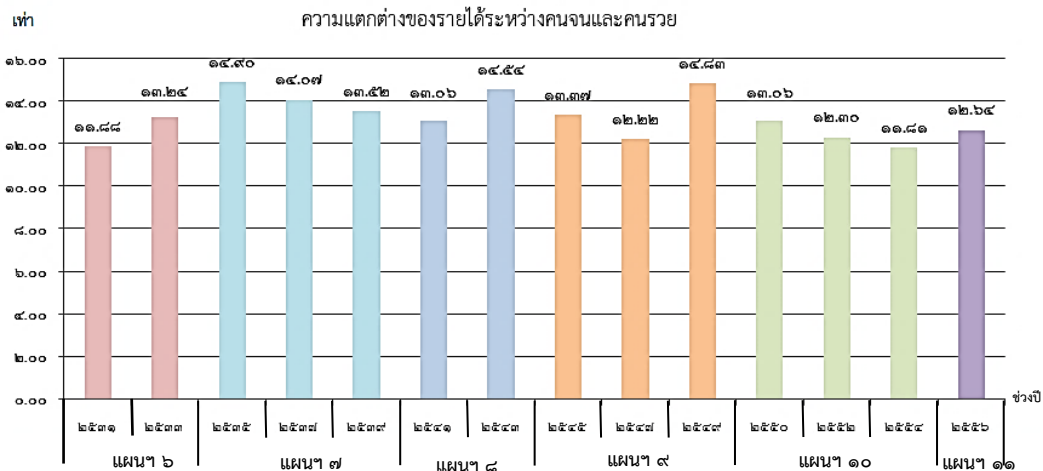

การพัฒนาประเทศในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้าจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเป็นธรรมและหลักประกันทางสังคมที่เป็นธรรมอย่างบูรณาการและเป็นระบบ ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามเป้าหมาย โดยเฉพาะด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยการสร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัยทุกเพศสภาพ และทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งการปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และป้องกันปัญหาความเหลื่อมล้ำและความไม่เสมอภาคที่คาดว่าจะทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างต่าง ๆ ทั้งจากในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการสร้างหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุในสังคม

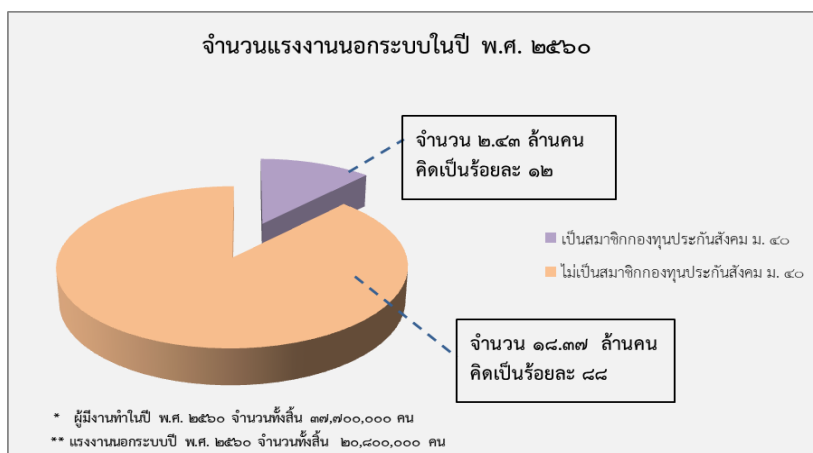
สถานการณ์

ที่ผ่านมา ประชากรกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางจำนวนมากยังไม่ได้รับการคุ้มครองทางสังคม และยังขาดหลักประกันทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำและความยากจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีเกิดเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ ทั้งการเจ็บป่วย ความพิการ การเสียชีวิตหรือการสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้างของหัวหน้าครอบครัวหรือสมาชิกในครอบครัว โดยระดับความคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังจำเป็นต้องได้รับการยกระดับให้ครอบคลุมความคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบ คนสูงอายุ และผู้ที่มีความพิการ เนื่องจากสวัสดิการทางสังคมยังขาดความมั่นคงหรือไม่สามารถยึดถือเป็นหลักประกันให้กับประชาชนในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีแรงงานนอกระบบจำนวน ๒๐.๘ ล้านคน หรือประมาณร้อยละ ๕๕.๒ ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดที่ ๓๗.๗ ล้านคน และมีแรงงานนอกระบบเพียง ๒.๔๓ ล้านคน หรือ ร้อยละ ๑๒ ที่เป็นสมาชิกกองทุนประกันสังคมมาตรา ๔๐ ขณะที่ผู้บริโภคนั้นไม่มีหลักประกันที่จะได้รับการบริการอย่างมีมาตรฐานทั้งความต้องการสินค้าและบริการที่มีคุณภาพในราคาที่ยุติธรรม

ปัญหาความเหลื่อมล้ำยังคงเป็นประเด็นท้าทายสำหรับประเทศไทย
นับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๖

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

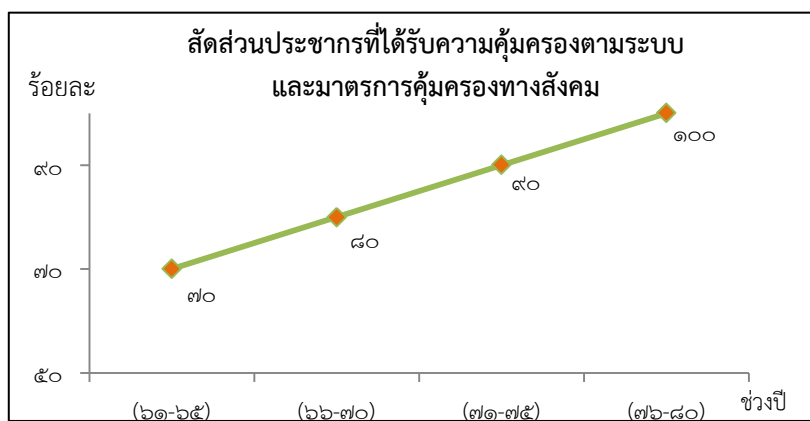

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

เป้าหมาย

คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม จึงจะเป็นกลไกสำคัญของการกำจัดวงจรความเหลื่อมล้ำและความยากจนที่จะถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบาง ประกอบด้วย ๒ แผนย่อยโดยสรุป ดังนี้

การคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานและหลักประกันทางเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ เน้นการขยายความคุ้มครองทางสังคมขั้นต่ำให้ทุกชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสมกับความเป็นมนุษย์ โดยเป็นสวัสดิการที่ทุกภาคส่วนร่วมกันรับผิดชอบ สร้างระบบคุ้มครองและป้องกันแบบถ้วนหน้า และพัฒนาระบบหลักประกันทางสังคมด้านสุขภาพและเศรษฐกิจให้มีประสิทธิภาพและความคุ้มค่า ครอบคลุมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมถึงการคุ้มครองแรงงานไทยให้มีสวัสดิภาพในการทำงานโดยยกระดับกลไกการดูแลคุ้มครองสวัสดิภาพของผู้ใช้แรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และส่งเสริมการทำงานที่มีคุณค่า และการคุ้มครองผู้บริโภคที่ได้รับสินค้าและบริการที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเสียหายเปรียบของผู้บริโภค

คนไทยทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

<p>สัดส่วนประชากรกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางที่ได้รับความคุ้มครองตามมาตรการคุ้มครองทางสังคมอย่างน้อย ๙ กรณี ได้แก่ (๑) เจ็บป่วย (๒) คลอดบุตร (๓) ตาย (๔) ทุพพลภาพ/พิการ (๕) เงินช่วยเหลือครอบครัวหรือบุตร (๖) ชราภาพ (๗)ว่างงาน (๘) ผู้อยู่ในอุปการะ (๙) และการบาดเจ็บจากการทำงาน</p>			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๘๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐

มาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม เน้นการพัฒนามาตรการและพัฒนากลไกสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนในกลุ่มเปราะบาง มีความเสี่ยงสูง และมีความสามารถในการปรับตัวต่ำ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรของรัฐในการแก้ปัญหาให้ตรงจุดและตรงกับกลุ่มที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างแท้จริงและเหมาะสม

มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

<p>ดัชนีความยากจนแบบหลากหลายมิติของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือ</p>			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ลดลงร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ลดลงร้อยละ ๑๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ลดลงร้อยละ ๑๐

๑๘. ประเด็น การเติบโตอย่างยั่งยืน

ที่ผ่านมาตรฐานทรัพยากรทางธรรมชาติของประเทศไทยถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ป่าไม้ลดลง ทรัพยากรดินและน้ำเสื่อมโทรม ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและต้นทุนทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้น ซึ่งในการจัดอันดับผลการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม ปี ๒๕๖๑ ประเทศไทยอยู่อันดับที่ ๑๒๑ จาก ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก

สถานการณ์

Country Profile THAILAND

2018 EPI Country Rank (out of 180)

121

EPI Score [0=worst, 100=best]

49.88

Population (millions)

68.9

Land Area (sq. km)

510,890

GDP (PPP 2011\$ billions)

1,080.0

GDP per capita

15,683

SDG Index*

69.5

Country Scorecard

Issue Categories

Rank

Environmental Health

133

46.21

Air Quality

167

37.9

Water & Sanitation

71

59.37

Heavy Metals

33

75.36

Ecosystem Vitality

94

52.33

Biodiversity & Habitat

92

74.91

Forests

102

11.07

Fisheries

101

48.25

Climate & Energy

115

45.75

Air Pollution

92

48.79

Water Resources

72

77.05

Agriculture

105

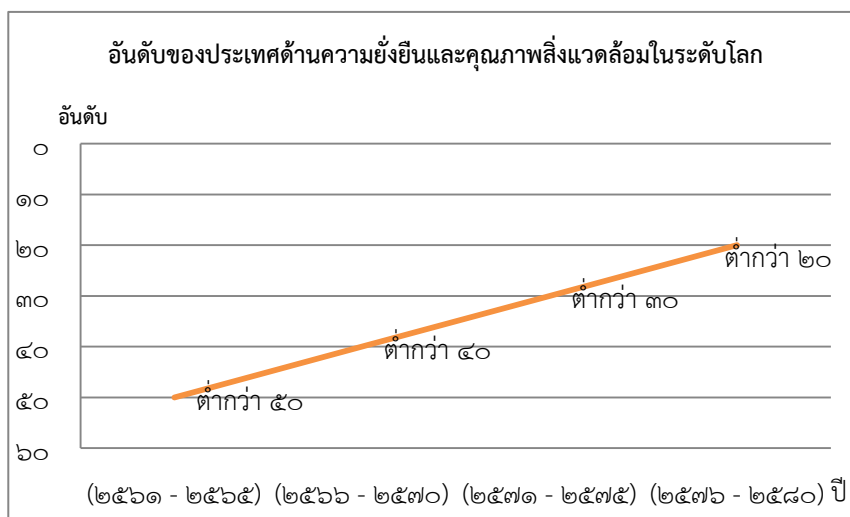
27.17

ที่มา : Yale Center for Environmental Law & Policy

เป้าหมาย

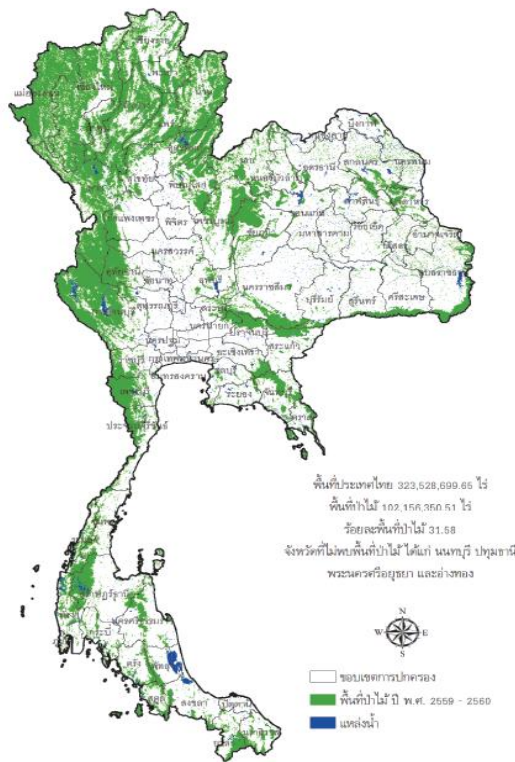
สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงต้องกำหนดทิศทางการพัฒนาที่สนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แผนแม่บทด้านการเติบโตอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการเติบโตอย่างยั่งยืนบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเติบโตที่เน้นหลักของการใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์ รักษา ปั้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินความพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น โดยกำหนดแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ทั้งหมด ๕ แผนย่อย ดังนี้

การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ในและนอกถิ่นกำเนิด โดยเฉพาะสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ ด้วยการดำเนินการปราบปรามและป้องกันการบุกรุกทำลายเพื่อปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ บริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้บนพื้นฐานให้คนและชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้กลับมามีสภาพที่สมบูรณ์ รวมทั้งรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการบริหารจัดการป่าไม้เชิงพื้นที่ที่มีการปกป้องรักษาหยุดยั้งการทำลายพื้นที่ป่าไม้ ฟื้นฟูระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่สมบูรณ์ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ ส่งเสริมการปลูกป่าและไม้เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมจากป่าปลูกแบบครบวงจร รวมไปถึงการสร้างและพัฒนาพื้นที่สีเขียวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการเรียนรู้ทางธรรมชาติในเขตชุมชนเมืองและชนบท

การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น

ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อม (คะแนน)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๕๐ คะแนน	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๕๕ คะแนน	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๖๐ คะแนน	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๖๕ คะแนน

พื้นที่สีเขียวทุกประเภทเพิ่มขึ้น

สัดส่วนพื้นที่สีเขียวทุกประเภท ได้แก่ พื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ พื้นที่สีเขียวในเมืองและชนบท รวมทั้งป่าในเมืองและชุมชนเพื่อการเรียนรู้พักผ่อนหย่อนใจ (ร้อยละของพื้นที่ทั้งประเทศ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) - สัดส่วนพื้นที่สีเขียวพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๒ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๐ - พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๒	(ปี ๖๖ - ๗๐) - สัดส่วนพื้นที่สีเขียวพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๒ - พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๓	(ปี ๗๑ - ๗๕) - สัดส่วนพื้นที่สีเขียวพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๔ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๕ - พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๔	(ปี ๗๖ - ๘๐) - สัดส่วนพื้นที่สีเขียวพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๕ - พื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๑๕ - พื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชนบท ร้อยละ ๕

การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล ปรับปรุงฟื้นฟูและสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่สำคัญ ได้แก่ ขยะทะเลและมลพิษอื่น ๆ ที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ รักษาแนวปะการังที่สำคัญต่อการท่องเที่ยว รักษาป่าชายเลนที่สำคัญต่อการดูดซับก๊าซเรือนกระจก รักษาแหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญต่อประมงและสัตว์ทะเลหายาก จัดให้มีพื้นที่คุ้มครองทางทะเลในรูปแบบต่าง ๆ ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงแบบทำลายล้าง ประกอบกับการดูแลที่มีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ พัฒนากลไกคุ้มครองสัตว์ที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ การท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ที่มีมาตรฐานระดับสากล

ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศทางทะเลเพิ่มขึ้น

ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร (คะแนน)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๗๐ คะแนน	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๗๒ คะแนน	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๗๕ คะแนน	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๗๗ คะแนน

การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้มีความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศในระยะยาวที่สอดคล้องกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทุกสาขา โดยมีความเชื่อมโยงของเครือข่ายข้อมูลในทุกภาคส่วน และดำเนินงานตามแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกในสาขาพลังงานและขนส่ง กระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ และการจัดการของเสีย มุ่งเน้นในด้านการปรับปรุงการบริหารจัดการพิบัติภัยทั้งระบบ โดยคำนึงถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยลดลง

ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมในสาขาพลังงานและขนส่ง สาขากระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ และสาขาการจัดการของเสียลดลง (ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๑๒ จากกรณีปกติ	(ปี ๖๖ - ๗๐) ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๑๕ จากกรณีปกติ	(ปี ๗๑ - ๗๕) ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ จากกรณีปกติ	(ปี ๗๖ - ๘๐) ลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๒๐ จากกรณีปกติ

การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมของประเทศตามมาตรฐานสากล และมีการบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อม เช่น ดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพกับทุกภาคส่วนอย่างเคร่งครัด การพัฒนามาตรฐานและระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ พร้อมทั้งขจัดมลพิษและแก้ไขฟื้นฟูผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง ด้วยเป้าหมายการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน และกำหนดกลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบทั้งประเทศ ครอบคลุมถึงการบริหารจัดการสารเคมีในภาคเกษตรอย่างครบวงจร การผลิตและการนำเข้าสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชมาใช้ในประเทศไทย ก่อให้เกิดการปนเปื้อนของสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสิ่งแวดล้อม

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำทะเลมีคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์

คุณภาพของน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำทะเล และแหล่งน้ำใต้ดิน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับประเภทของการใช้ประโยชน์ (ร้อยละของพื้นที่เป้าหมายทั้งหมด)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่เป้าหมาย	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เป้าหมาย	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เป้าหมาย	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เป้าหมาย

คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือนอยู่ระดับมาตรฐานของประเทศไทย

คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานประเทศไทย (ร้อยละของพื้นที่เป้าหมายทั้งหมด)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่เป้าหมาย	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เป้าหมาย	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เป้าหมาย	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เป้าหมาย

การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตราย สารเคมีในภาคการเกษตรและกากอุตสาหกรรม มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ดัชนีประสิทธิภาพการจัดการขยะ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๐.๗๔	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๐.๘๑	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๐.๘๙	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๐.๙๕

การยกระดับกระบวนการทัศน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย พัฒนาเครื่องมือกลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ พัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม บนหลักของกรรมมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

คนไทยมีคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

ดัชนีการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๒๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๒๐

๑๙. ประเด็น การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

ทรัพยากรน้ำเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญสำหรับการดำรงชีพของมนุษย์ซึ่งถูกใช้เพื่อกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ทั้งเพื่อการบริโภคและอุปโภค เกษตรกรรม อุตสาหกรรม รวมถึงเพื่อปรับสมดุลของระบบนิเวศ ที่ผ่านมามีภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ มีจำนวน ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นในอนาคตจากการขยายตัวของเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยขาดการคำนึงถึงศักยภาพของกลุ่มน้ำ และการใช้น้ำเพื่อการผลิตและอุปโภคอย่างไม่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะภาคการเกษตร ประกอบกับการบริหารจัดการน้ำทั้งในมิติเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะน้ำแล้งหรือน้ำท่วมยังขาดกลไกในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขและบรรเทาปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดความเสียหายจำนวนมากต่อภาคการผลิตและประชาชน รวมถึงระบบนิเวศอย่างกว้างขวาง

สถานการณ์

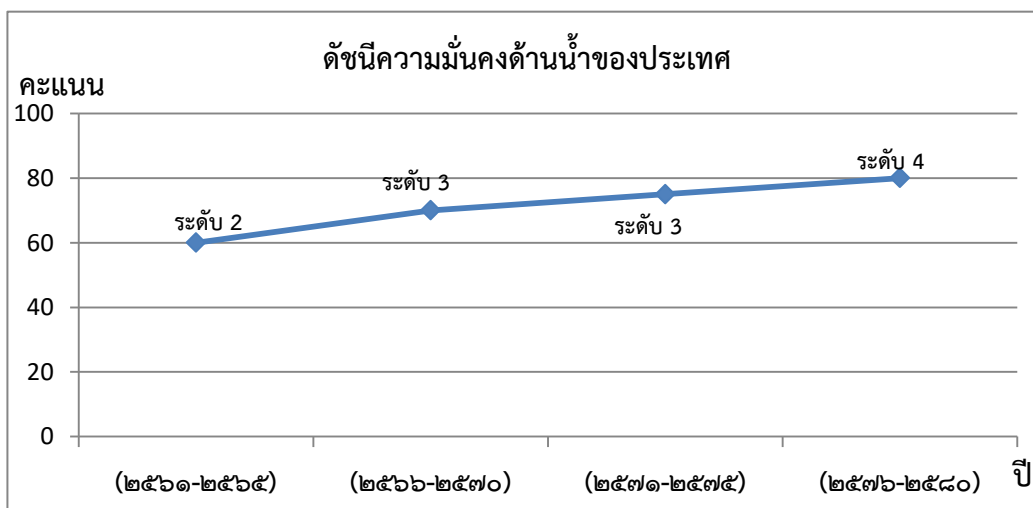

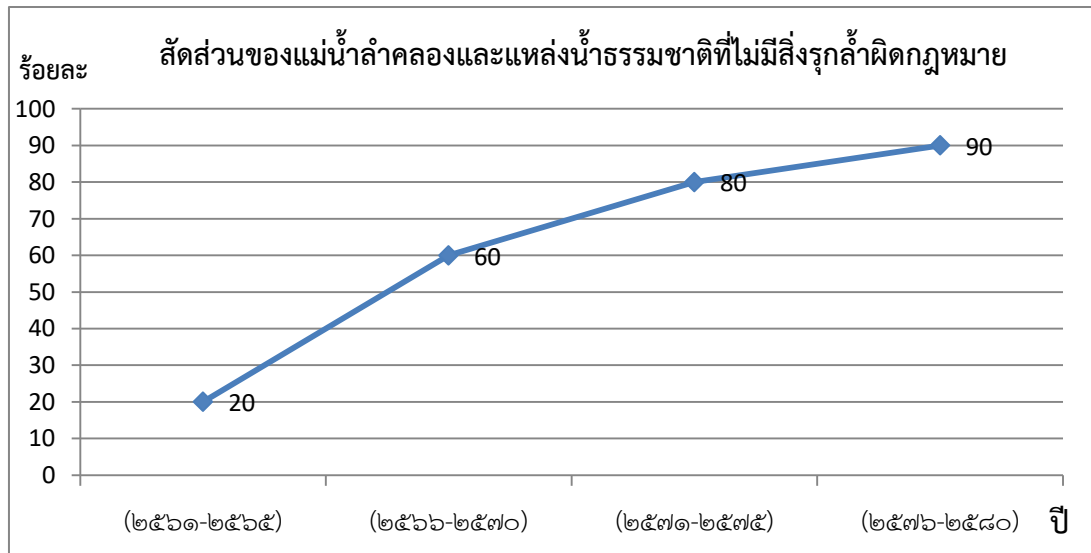
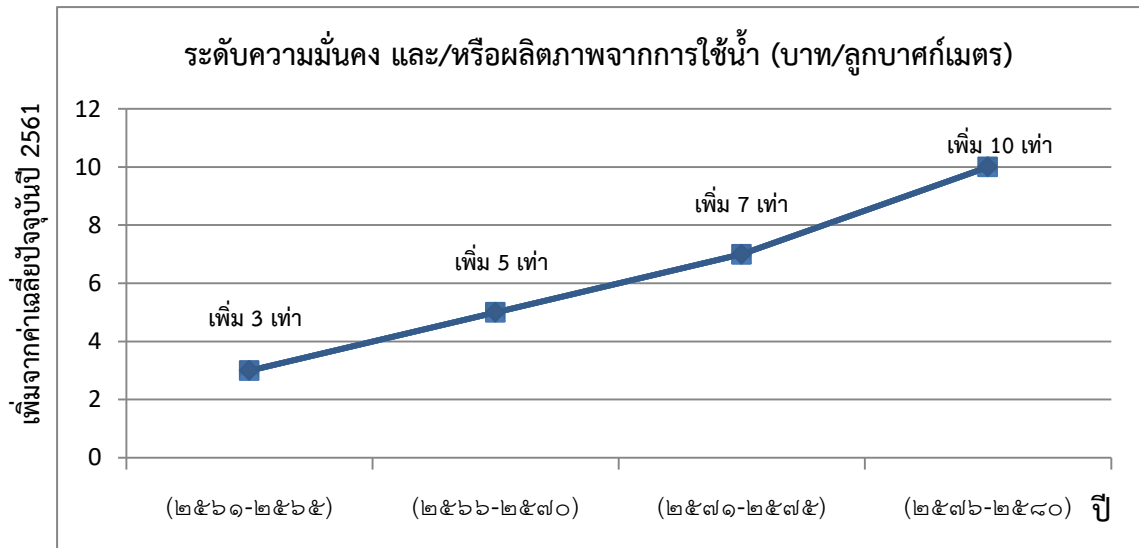
ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

เป้าหมาย

๑. ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น
๒. ผลิตภาพของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ใ้การใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ
๓. แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

จากสถานการณ์และเงื่อนไขการใช้น้ำดังกล่าว ประเทศไทยจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมทั้งการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ จึงมุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมาย และแนวทางพัฒนาระบบจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคง เพิ่มผลผลิต ในเรื่องการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน โดยมีแนวทางพัฒนาประกอบด้วยแผนย่อย ๓ แผน ดังนี้

การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ ด้วยการเพิ่มระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท โดยยกระดับระบบน้ำสะอาดและการดูแลระบบน้ำในชุมชนชนบท เพิ่มระดับความมั่นคงด้านน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อมโดยอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำคูคลอง ปรับปรุงคุณภาพน้ำ และพัฒนาพื้นที่ริมลำน้ำหลัก เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการท่องเที่ยว เพิ่มระดับการฟื้นตัวจากพิบัติภัยด้านน้ำและลดความเสียหายจากภัยพิบัติด้านน้ำเทียบจากกรณีปกติ โดยการปรับปรุงระบบเตือนภัยการปรับปรุงมาตรการเชิงโครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้างบรรเทาภัยพิบัติทางน้ำแบบบูรณาการ พัฒนาระบบน้ำชุมชนเพื่อเกษตรยังชีพนอกเขตชลประทาน (ร่วมกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง) ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำโดยจัดกฎระเบียบ องค์กร จัดทำแผนการพัฒนากระบวนน้ำในพื้นที่สำคัญ พัฒนาและดำเนินการโครงการทั้งด้าน

จัดหาและความต้องการ พัฒนาความสามารถของทรัพยากรมนุษย์และองค์กรผู้ใช้น้ำ และการติดต่อพัฒนาโครงการระหว่างประเทศ

ระดับความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น จากระดับ ๓ ให้เป็นระดับ ๔ (สูงสุดที่ระดับ๕)

ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำอุปโภคบริโภค (ระดับ)			
(ปี ๖๑-๖๕) อยู่ในระดับ ๓.๒๕	(ปี ๖๖-๗๐) อยู่ในระดับ ๓.๕	(ปี ๗๑-๖๕) อยู่ในระดับ ๓.๗๕	(ปี ๗๖-๘๐) อยู่ในระดับ ๔
ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม (ระดับ)			
(ปี ๖๑-๖๕) อยู่ในระดับ ๒.๕	(ปี ๖๖-๗๐) อยู่ในระดับ ๓	(ปี ๗๑-๖๕) อยู่ในระดับ ๓.๕	(ปี ๗๖-๘๐) อยู่ในระดับ ๔

ระดับการรับมือกับพิบัติภัยด้านน้ำเพิ่มขึ้น

ดัชนีการรับมือกับพิบัติภัยด้านน้ำ (ระดับ)			
(ปี ๖๑-๖๕) อยู่ในระดับ ๓	(ปี ๖๖-๗๐) อยู่ในระดับ ๓.๕	(ปี ๗๑-๖๕) อยู่ในระดับ ๔	(ปี ๗๖-๘๐) อยู่ในระดับ ๔

ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน ๖๔ คะแนน ให้เป็น ๘๐ คะแนน

ดัชนีธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำ (ระดับ)			
(ปี ๖๑-๖๕) ระดับธรรมาภิบาลไม่น้อยกว่า ๗๐ คะแนน	(ปี ๖๖-๗๐) ระดับธรรมาภิบาลไม่น้อยกว่า ๗๕ คะแนน	(ปี ๗๑-๖๕) ระดับธรรมาภิบาลไม่น้อยกว่า ๘๐ คะแนน	(ปี ๗๖-๘๐) ระดับธรรมาภิบาลไม่น้อยกว่า ๘๐ คะแนน

เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ ให้ทัดเทียมกับระดับสากล โดยเพิ่มระดับความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมืองด้วยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนติดตามและประเมินผลเพิ่มระดับความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยบูรณาการการพัฒนาระบบประปาเมือง ระบบน้ำแบบบูรณาการและครบวงจร ในพื้นที่พัฒนาเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และเพิ่มผลิตภาพจากการใช้น้ำ ๑๐ เท่า (จากค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๖๑) โดยส่งเสริมการใช้น้ำซ้ำ ปรับโครงสร้างการใช้น้ำ (ร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน)

ระดับความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมืองเพิ่มขึ้น

ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมือง(ระดับ)			
(ปี ๖๑-๖๕) ความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมือง อยู่ในระดับ ๑.๕	(ปี ๖๖-๗๐) ความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมือง อยู่ในระดับ ๒	(ปี ๗๑-๖๕) ความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมือง อยู่ในระดับ ๓	(ปี ๗๖-๘๐) ความมั่นคงด้านน้ำในเขตเมือง อยู่ในระดับ ๔

ระดับความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น

ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ (ระดับ)			
(ปี ๖๑-๖๕) ความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ อยู่ในระดับ ๔.๒	(ปี ๖๖-๗๐) ความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ อยู่ในระดับ ๔.๔	(ปี ๗๑-๖๕) ความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ อยู่ในระดับ ๔.๘	(ปี ๗๖-๘๐) ความมั่นคงด้านน้ำเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ อยู่ในระดับ ๕.๐

ผลผลิตจากการใช้น้ำเพิ่มขึ้น

ผลผลิตจากการใช้น้ำ (บาท/ลูกบาศก์เมตร)			
(ปี ๖๑-๖๕) เพิ่ม ๓ เท่าจากค่าเฉลี่ย ปัจจุบันปี พ.ศ.๒๕๖๑	(ปี ๖๖-๗๐) เพิ่ม ๕ เท่าจากค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	(ปี ๗๑-๖๕) เพิ่ม ๗ เท่าจากค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	(ปี ๗๖-๘๐) เพิ่ม ๑๐ เท่าจากค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ.๒๕๖๑

การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและการป้องกันตลิ่งและฝายชะลอน้ำ มีการวางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจัดการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ มีโครงการการสัญจรทางน้ำที่สะดวกปลอดภัย ประหยัดและมีประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชน องค์กรเอกชน เอกชน มีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักต่อคุณค่าและความสำคัญของแม่น้ำ คู คลอง

แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศมีระบบนิเวศและทัศนียภาพที่ดี มีคุณภาพได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น

สัดส่วนพื้นที่ลำคลองที่ได้รับการฟื้นฟู (ร้อยละของพื้นที่เป้าหมาย)			
(ปี ๖๑-๖๕) คลองสายหลักในเขต กรุงเทพมหานคร ความสำเร็จ ร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖-๗๐) คลองสายหลักในเขต กรุงเทพ มหานครส่วนที่เหลือ ความสำเร็จร้อยละ ๗๕	(ปี ๗๑-๖๕) กทม.คลองส่วนที่เหลือ ความสำเร็จร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖-๘๐)

สัดส่วนพื้นที่ลำน้ำที่ได้รับการฟื้นฟู (ร้อยละของพื้นที่เป้าหมาย)			
(ปี ๖๑-๖๕) ลำน้ำสายหลักใน ๒๕ กลุ่มน้ำ ความสำเร็จร้อยละ ๒๐	(ปี ๖๖-๗๐) ลำน้ำสายหลักใน ๒๕ กลุ่มน้ำ ความสำเร็จร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๑-๖๕) ลำน้ำสายหลักใน ๒๕ กลุ่มน้ำ ความสำเร็จร้อยละ ๗๕	(ปี ๗๖-๘๐)

สัดส่วนพื้นที่ชุ่มน้ำและแหล่งน้ำที่ได้รับการฟื้นฟู (ร้อยละของพื้นที่เป้าหมาย)			
(ปี ๖๑-๖๕) - พื้นที่ชุ่มน้ำ Ramsar Site ความสำเร็จร้อยละ ๙๐ - พื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญ ระดับชาติ ความสำเร็จร้อยละ ๙๐	(ปี ๖๖-๗๐) - ลำน้ำสาขาใน ๒๐ กลุ่มน้ำ ความสำเร็จ ร้อยละ ๒๐ - แหล่งน้ำธรรมชาติ ที่มีพื้นที่ ผิวน้ำเกิน ๑๐๐๐ ไร่ ความสำเร็จร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๑-๖๕) ลำน้ำสาขาใน ๒๕ กลุ่มน้ำ ความสำเร็จร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๖-๘๐)

สัดส่วนพื้นที่ชุมชน (นอกเขต กทม.ที่เป็นชุมชนขนาดใหญ่) ริมแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ (ร้อยละของพื้นที่เป้าหมาย)			
(ปี ๖๑-๖๕) ความสำเร็จร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖-๗๐) ความสำเร็จร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๑-๖๕)	(ปี ๗๖-๘๐)

การปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐเป็นทั้งเป้าหมายและเครื่องมือกลไกในการรองรับการขับเคลื่อนของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถดำเนินการจนบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ที่วางไว้ ดังนั้นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพ ภาครัฐจึงมุ่งเน้นพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัย ภาครัฐมีขนาดเหมาะสมกับภารกิจ มีสมรรถนะสูงตอบสนองปัญหาความต้องการของประชาชนและสนับสนุนให้เป็นประเทศไทย ๔.๐ ที่สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน ด้วยหลักการ “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการข้างต้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฉบับนี้จึงให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของประชาชนในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ ซึ่งจะต้องมีไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ โดยการประเมินความพึงพอใจของประชาชนฯ ได้มีการดำเนินการวัดในเบื้องต้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่าประชาชนชาวไทยมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของภาครัฐร้อยละ ๘๔ ซึ่งพิจารณาจาก ๒ ปัจจัยหลัก ได้แก่ ความพึงพอใจด้านกระบวนการขั้นตอนในการให้บริการ และด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ อย่างไรก็ตาม จะมีการปรับเปลี่ยนปัจจัยในการให้บริการเพื่อให้เกิดการสะท้อนความพึงพอใจของประชาชนได้อย่างแท้จริง

สถานการณ์

ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

ข้อมูลปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

ความพึงพอใจของการให้บริการในภาพรวมอยู่ในระดับ **มาก** ร้อยละความพึงพอใจ ๘๔.๐ %

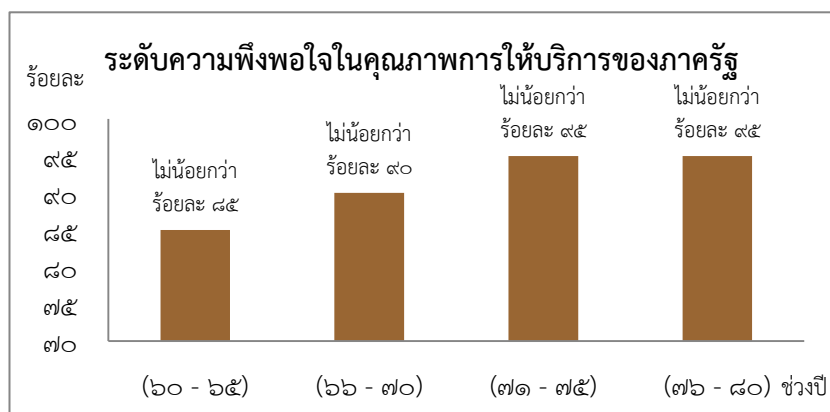

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

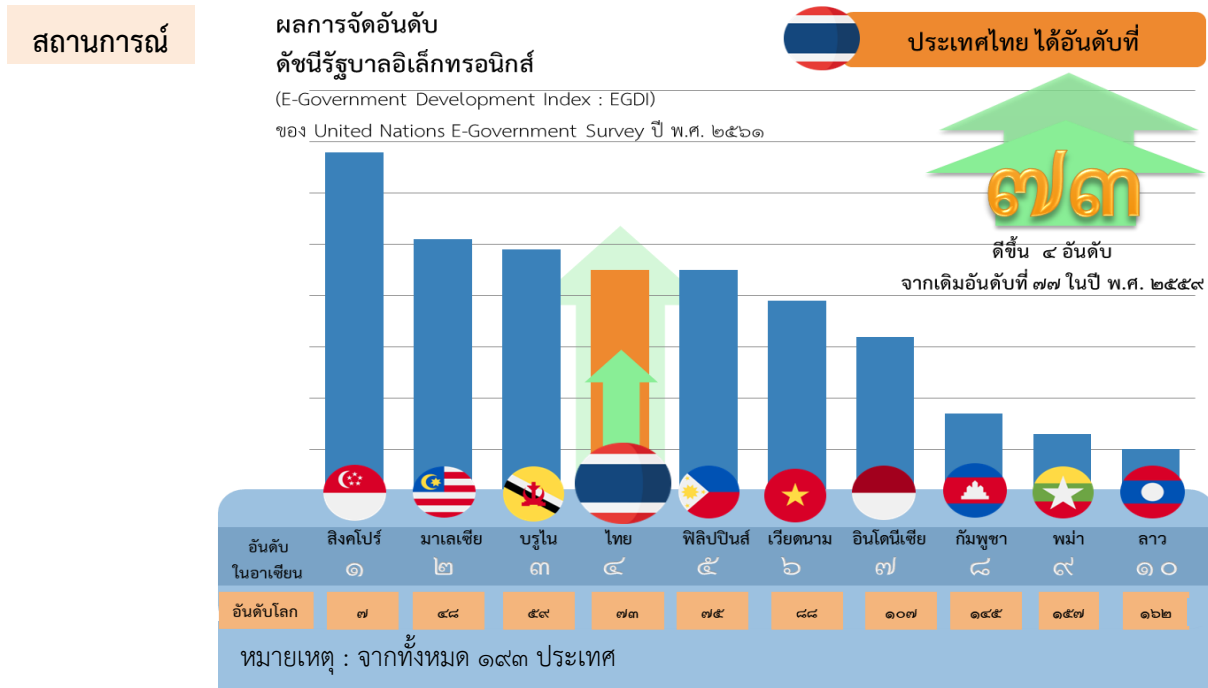
เป้าหมาย

บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

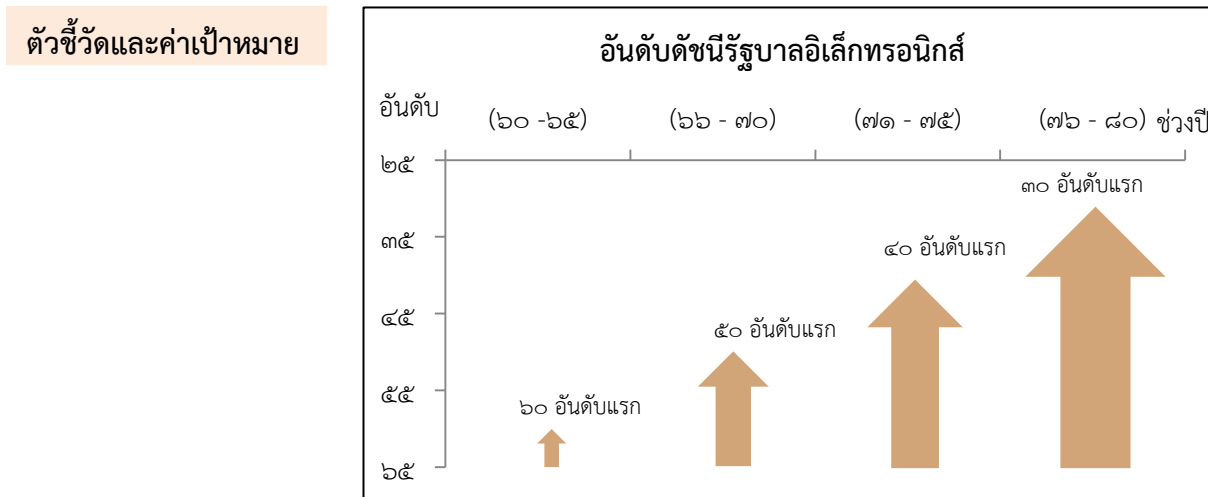

รวมทั้ง ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพภาครัฐให้มีมาตรฐานเทียบเท่าสากล เป็นที่ยอมรับในเวทีโลก ซึ่งสามารถสะท้อนได้จากดัชนีรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดลำดับขององค์กรสหประชาชาติที่กำหนดให้ประเทศไทยจะต้องได้รับการจัดอันดับให้อยู่ใน ๑ ใน ๑๐ ของโลก ภายในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ปรับปรุงดีขึ้นจากอันดับ ๗๓ จาก ๑๙๓ ประเทศทั่วโลกในปี ๒๕๖๑

ที่มา: สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

เป้าหมาย ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ จึงมุ่งเน้นพัฒนาการให้บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และเป็นการพัฒนาแบบครอบคลุมทั่วถึง บูรณาการไร้รอยต่อ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาบริการดิจิทัล ดำเนินการพัฒนา ระบบอำนวยความสะดวกในการบริการภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนและผู้รับบริการทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส หลากหลายช่องทาง ตรวจสอบได้ ไม่มีข้อจำกัดของเวลา พื้นที่ และกลุ่มคน รวมทั้งนำนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ลดค่าใช้จ่ายของประชาชน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐประกอบไปด้วย ๕ แผนย่อย ได้แก่

การพัฒนาบริการประชาชน เพื่อให้บริการภาครัฐอำนวยความสะดวกประชาชนได้อย่างรวดเร็ว โปร่งใส ให้เป็นภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งจะทำให้เกิดจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

สัดส่วนความสำเร็จของกระบวนการที่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัล			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๑๐๐ (๒,๑๘๐ กระบวนการ)	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๐๐ (๕,๓๖๐ กระบวนการ)	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐

การบริหารจัดการการเงินการคลัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดของการใช้งบประมาณ การจัดการรายได้รายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและประหยัด ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

ร้อยละของโครงการที่มีผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) แผนงาน/โครงการภายใต้ ๑๕ ประเด็นเร่งด่วนของ แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๕๐ของโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ มีผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๗๕ ของโครงการ ที่ได้รับงบประมาณ มีผลสัมฤทธิ์ต่อเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ	(ปี ๗๖ - ๘๐) โครงการทั้งหมดที่ได้รับ งบประมาณมีผลสัมฤทธิ์ ต่อเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

การปรับสมดุลภาครัฐ ให้ภาคส่วนอื่น ๆ อาทิ ภาคประชาชน ภาคเอกชน หรือประชารัฐโมเดล ให้สามารถเข้ามาแบ่งเบาภาระในการแก้ไขและตอบสนองความต้องการของตัวเองในพื้นที่ ส่งผลให้ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อก่อให้เกิดบริการสาธารณะเพื่อประชาชน มีเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม

ระดับความสำเร็จการเปิดให้ภาคส่วนอื่นเข้ามาดำเนินการบริการสาธารณะ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๓๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสมรรถนะและทันสมัยในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชน

ค่าคะแนนการประเมินร้อยละของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่นำแผนชุมชนสู่การพัฒนาท้องถิ่น ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด (Local Quality Management : LQM)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐

การพัฒนากระบวนการบริหารงานภาครัฐ อันรวมถึงการพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลภาครัฐและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อประโยชน์ในการบริหารการตัดสินใจและการบริการที่เป็นเลิศ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนและภาคประชาชน เข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ เพื่อเพิ่มโอกาสในการแข่งขันและประโยชน์ในการใช้ชีวิต ให้วิธีการทำงานของหน่วยงานราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

ระดับ Digital Government Maturity Model (Gartner)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ระดับ ๒	(ปี ๖๖ - ๗๐) ระดับ ๓	(ปี ๗๑ - ๗๕) ระดับ ๔	(ปี ๗๖ - ๘๐) ระดับ ๕

สัดส่วนของหน่วยงานที่บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างสูงตามเป้าหมาย

(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐
--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก และเป็นคนเก่ง มีความรู้ความสามารถในการทำงานรับใช้ประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริง โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด ดังนี้

บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม
มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

ดัชนีความผูกพันของบุคลากรภาครัฐ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๕

สัดส่วนเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำผิดกฎหมายลดลง

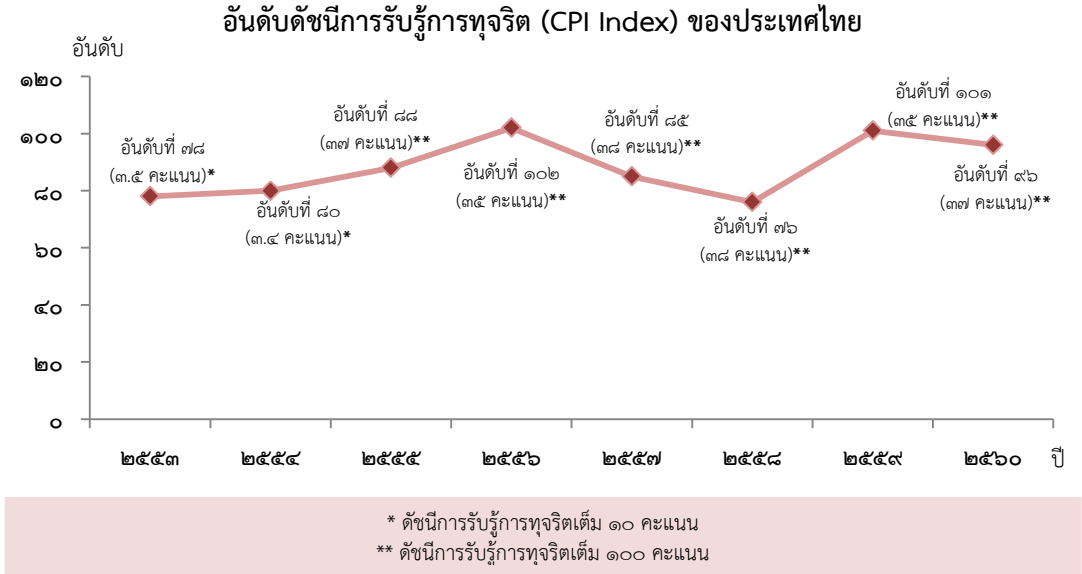
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๒๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ลดลงร้อยละ ๓๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ลดลงร้อยละ ๔๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ลดลงร้อยละ ๕๐
-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

๒๑. ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในลำดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีค่าคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๖ - ๒๕๘๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเทศไทยได้คะแนน ๓๗ อยู่ในลำดับที่ ๙๖ จาก ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก

สถานการณ์

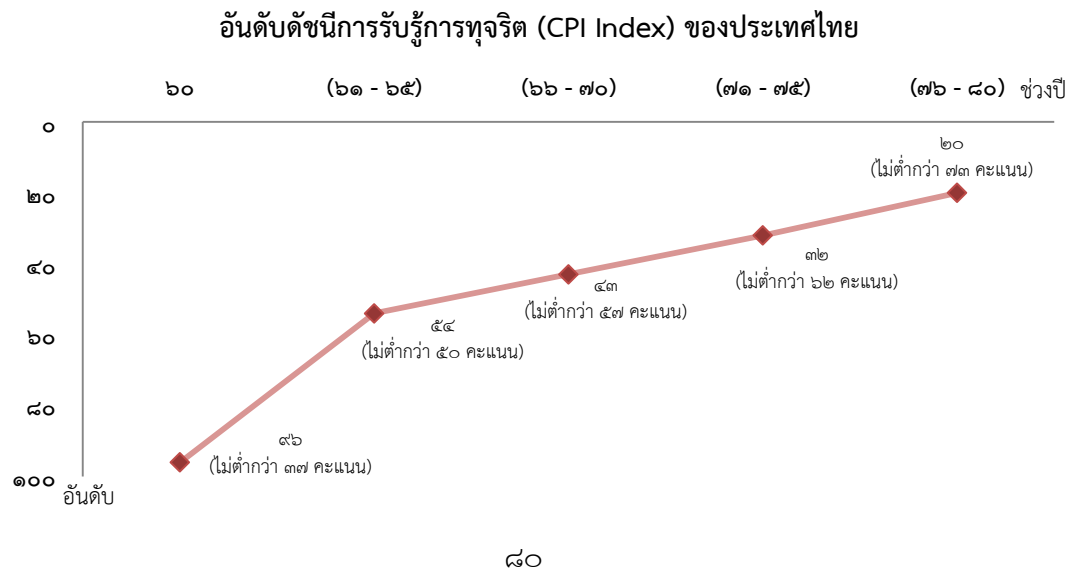

ที่มา: องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International)

เป้าหมาย

ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งการพัฒนาคณะและการพัฒนาระบบ ในส่วนการพัฒนาคณะ เน้นการปรับพฤติกรรม “คน” ทุกกลุ่มในสังคม โดยกลุ่มเด็กและเยาวชน เน้นการปลูกฝังและหล่อหลอมให้มีจิตสำนึกและพฤติกรรม ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตผ่านหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา กลุ่มประชาชนทั่วไป เน้นการสร้างวัฒนธรรมและพฤติกรรมสุจริตควบคู่กับส่งเสริมการมีส่วนร่วมต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ กลุ่มข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งเสริมการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกและค่านิยมของบุคลากรในการต่อต้านการทุจริต สนับสนุนการมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวัง สอดส่อง และแจ้งเบาะแสการทุจริต พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส กลุ่มนักการเมือง ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและยกระดับการมีจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งระดับประเทศและท้องถิ่นให้มีเจตนาธรรมที่แน่วแน่ ในการทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม รวมทั้งส่งเสริมให้มีการกำกับจริยธรรมภายในพรรคการเมืองอย่างเข้มข้น

ในส่วนการพัฒนา “ระบบ” ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสมกับบริบท สภาพปัญหา และพลวัตการทุจริตของแต่ละหน่วยงาน พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้มีการใช้เครื่องมือและมาตรการเพื่อสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และปิดโอกาสในการกระทำการทุจริต ทำให้การทุจริตคอร์รัปชันทำได้ยากและมีโอกาสสูงที่จะถูกตรวจพบ และลงโทษ ขณะเดียวกันเป็นการสร้างความไว้วางใจของประชาชนต่อภาครัฐ พร้อมกับการเพิ่มโทษให้หนัก และการตัดสินคดีที่มีความรวดเร็ว เด็ดขาด เพื่อให้การกระทำการทุจริตเป็นสิ่งที่ “ได้” ไม่คุ้ม “เสีย” ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามแนวทางการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบมีเป้าหมายสำคัญ ๒ ประการ คือ ประชาชนคนไทยมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต และคดีทุจริตลดลงทั้งในส่วนของหน่วยงานและคดีของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง โดยโครงการสำคัญที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันขับเคลื่อน คือ โครงการปลูกฝังวิถีคิด สร้างจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริตและการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และโครงการสร้างนวัตกรรมในการต่อต้านการทุจริตอย่างมีส่วนร่วม

ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

ร้อยละของเด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๖๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๗๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๘๐

ร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรมค่านิยมสุจริต มีทัศนคติและพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๖๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๗๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๘๐

ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๘๐ (๘๕ คะแนนขึ้นไป)	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๐๐ (๘๕ คะแนนขึ้นไป)	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๘๐ (๙๐ คะแนนขึ้นไป)	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐ (๙๐ คะแนนขึ้นไป)

คดีทุจริตและประพฤตินิชอบลดลง

จำนวนคดีทุจริตในภาพรวม			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ลดลงร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ลดลงร้อยละ ๗๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ลดลงร้อยละ ๘๐

จำนวนคดีทุจริตรายหน่วยงาน (จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลเรื่องวินัย (ทุจริต))			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ลดลงร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ลดลงร้อยละ ๗๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ลดลงร้อยละ ๘๐

(จำนวนข้อร้องเรียนเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ถูกชี้มูลว่ากระทำการทุจริต)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๗๐	(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๘๐

จำนวนคดีทุจริตที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ลดลงร้อยละ ๒๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ลดลงร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ลดลงร้อยละ ๘๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ลดลงร้อยละ ๙๐

การปราบปรามการทุจริต มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกระบวนการและกลไกที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริต ทั้งในขั้นตอนการสืบสวน/ตรวจสอบเบื้องต้น การดำเนินการทางคดี การยึด/อายัดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด การตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิด ทั้งทางวินัยและอาญา ให้มีความรวดเร็ว การปรับปรุงกฎหมายและตรากฎหมายใหม่เพื่อสนับสนุนให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การปรับกระบวนการทำงานด้านการปราบปรามการทุจริตเข้าสู่ระบบดิจิทัล การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลที่สนับสนุนการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งรวมถึงการเชื่อมโยงระบบข้อมูลเรื่องร้องเรียนระหว่างหน่วยงาน การบูรณาการงานคดี การพัฒนาและเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินที่ทันสมัย การจัดทำระบบฐานข้อมูลองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต การพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต และการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรต่อต้านการทุจริตและองค์กรเอกชนในระดับนานาชาติ การดำเนินการตามแนวทางการปราบปรามการทุจริต ต้องการบรรลุเป้าหมายสำคัญ คือ การดำเนินคดีทุจริตมีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ โครงการสำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อน คือ โครงการสร้างนวัตกรรมการปราบปรามการทุจริตเชิงรุก

การดำเนินคดีทุจริตที่มีความรวดเร็ว เป็นธรรม โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ

กระบวนการดำเนินคดีทุจริตที่จำเป็นต้องขอขยายระยะเวลาเกินกว่ากรอบเวลาที่กฎหมายกำหนด			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่เกินร้อยละ ๒๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่เกินร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่เกินร้อยละ ๑๕	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่เกินร้อยละ ๑๐

จำนวนคดีอาญาที่หน่วยงานได้สวนคดีทุจริตถูกฟ้องกลับ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ไม่เกินร้อยละ ๔ ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่เกินร้อยละ ๓ ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง	(ปี ๗๑ - ๗๕) ไม่เกินร้อยละ ๒ ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง	(ปี ๗๖ - ๘๐) ไม่เกินร้อยละ ๑ ของจำนวนคดีที่ส่งฟ้อง

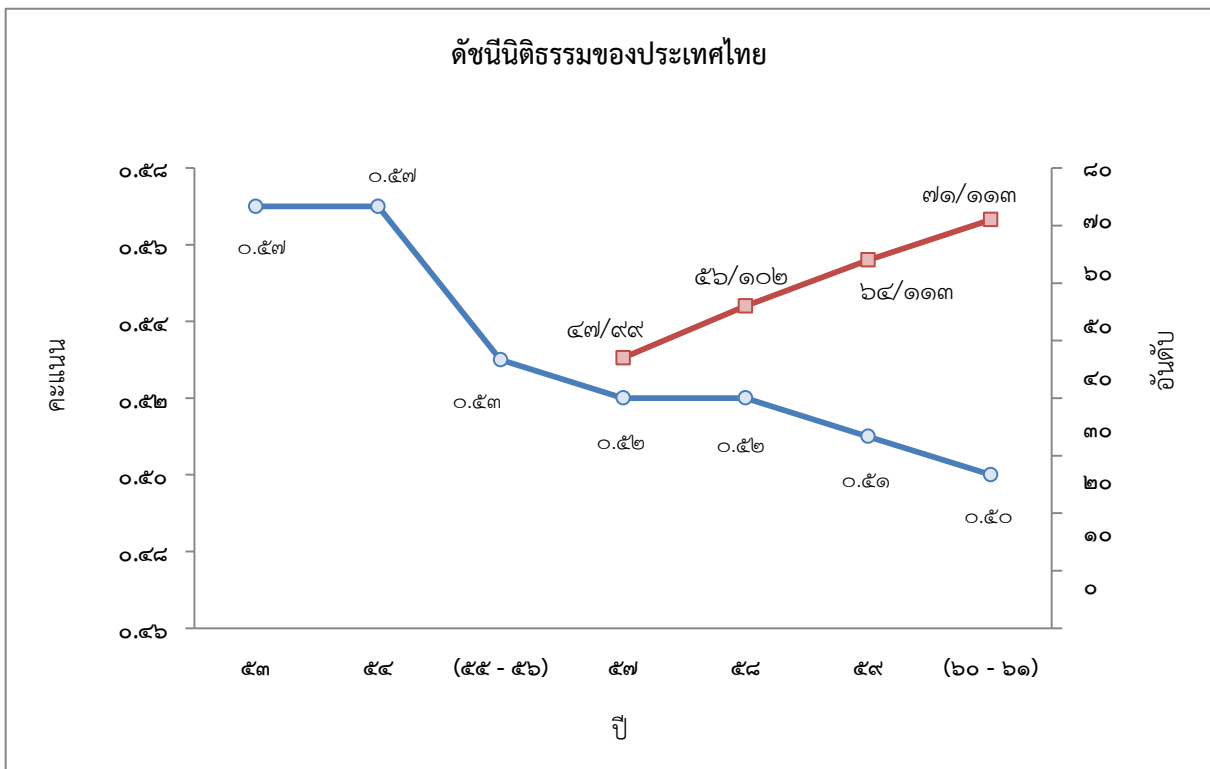
๒๒. ประเด็น กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดให้กฎหมายเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ มีเป้าหมายหลักให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมจึงถูกจัดทำขึ้น เพื่อเป็นกลไกสำคัญตอบสนองต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้วยการมุ่งเน้นให้กฎหมายมีความเป็นพลวัตที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไปและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน และมีกระบวนการยุติธรรมที่เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

ที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาการมีกฎหมายจำนวนมากเกินไป ไม่สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาประเทศ และการนำกฎหมายไปปฏิบัติยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใส ทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานของภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งปัญหากระบวนการยุติธรรมของประเทศที่ขาดความโปร่งใส อันเกิดจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ยังไม่สามารถดำเนินการอย่างสอดประสานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความเป็นธรรม และเลือกปฏิบัติ อันสามารถสะท้อนได้จากดัชนีนิติธรรม จัดทำโดย World Justice Project (WJP) ของประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย ๐.๕ และลำดับที่ ๗๑ จาก ๑๑๓ ประเทศ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของประเทศสามารถเป็นเครื่องมือของประชาชนทั้งประเทศที่จะใช้สร้างสังคมที่พัฒนาในทุกมิติอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และไม่เลือกปฏิบัติ

สถานการณ์

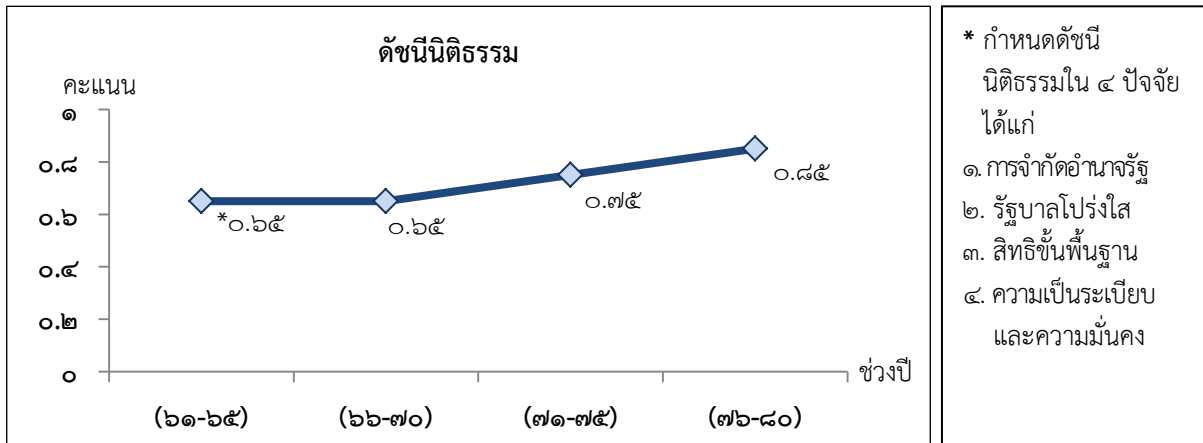
หมายเหตุ : (อันดับ/จำนวนประเทศ)

ที่มา : World Justice Project , ปี ๒๐๑๗ - ๒๐๑๘

เป้าหมาย

- กฎหมายเป็นเครื่องมือให้ทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
- การอำนวยความสะดวกธรรมเป็นไปโดยความเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรม ทัวถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและสร้างการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนให้เกิดความโปร่งใสและพลวัตให้กับการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมมีโอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม และทัวถึง ประกอบด้วย ๒ แผนย่อย ได้แก่

การพัฒนากฎหมาย โดยเน้นการดำเนินการปรับปรุง แก้ไข ยกเลิกกฎหมายให้มีเท่าที่จำเป็นและสอดคล้องบริบทและไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ จากนำเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมทางกฎหมายมาประยุกต์ใช้ และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม รวมทั้งบูรณาการเชื่อมโยงกฎหมายทุกลำดับชั้นให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเอกภาพ ไม่ขัดกัน มีการนำกฎหมายไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะนำกระบวนการยุติธรรมปราศจากความเหลื่อมล้ำและความไม่เท่าเทียม

กฎหมายไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาภาครัฐและภาคเอกชนอยู่ภายใต้กรอบกฎหมาย
ที่มุ่งให้ประชาชนในวงกว้างได้รับประโยชน์จากการพัฒนาประเทศโดยทัวถึง

สัดส่วนของกฎหมายที่ได้รับการทบทวนแก้ไข ปรับปรุงและ/หรือยกเลิก ให้มีเนื้อหาที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ			
(ปี ๖๑-๖๕) ร้อยละ ๕๐ ของ กฎหมายทั้งหมด	(ปี ๖๖-๗๐) ร้อยละ ๑๐๐ ของ กฎหมายทั้งหมด	(ปี ๗๑-๗๕) ร้อยละ ๑๐๐ (กรณีมีกฎหมายบัญญัติใหม่)	(ปี ๗๖-๘๐) ร้อยละ ๑๐๐ (กรณีมีกฎหมายบัญญัติใหม่)

ร้อยละจำนวนคดี/ เรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวกับการไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกฎหมาย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) -	(ปี ๖๖ - ๗๐) -	(ปี ๗๑ - ๗๕) คดีที่เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองผู้บริโภค การจ้างแรงงานที่ไม่เป็นธรรม และการผูกขาดทางการค้าลดลง ร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) คดีที่เกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองผู้บริโภค การจ้างแรงงานที่ไม่เป็นธรรม และการผูกขาดทางการค้า ลดลงร้อยละ ๗๕

การปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมายมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ ทัวถึง ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม

สัดส่วนการนำเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลกลางของประเทศมาใช้ในการบังคับใช้กฎหมายต่อจำนวนกฎหมาย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๕๐ ของกฎหมาย	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๐๐ ของกฎหมาย	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐๐ ของกฎหมาย	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐ ของกฎหมาย

ระยะเวลาที่ลดลงในกระบวนการบังคับใช้กฎหมาย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) รวดเร็วขึ้นร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) รวดเร็วขึ้นร้อยละ ๗๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) รวดเร็วขึ้นร้อยละ ๘๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) รวดเร็วขึ้นร้อยละ ๘๕

ระดับความเชื่อมั่นของประชาชนในการบังคับใช้กฎหมาย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๗๕	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๘๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๙๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๙๗

ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากฎหมาย

จำนวน/ ระดับของมาตรการ/ กลไกที่ประชาชนมีส่วนร่วมกัน ในการทบทวนความจำเป็นเหมาะสมและผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๕๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐

การพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยอำนวยความสะดวกให้เป็นอย่างเสมอภาค โปร่งใส เป็นธรรมทั่วถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินงานสอดคล้องประสานกันอย่างเป็นองค์ภาพเพื่อให้สามารถจัดการกับข้อขัดแย้ง กรณีพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การอำนวยความสะดวกมีความโปร่งใส สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค ทั่วถึง เป็นธรรม และปราศจากการเลือกปฏิบัติ

อัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นของจำนวนขั้นตอน ในการอำนวยความสะดวกที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อความโปร่งใส ความสะดวกและรวดเร็ว			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๗๕ ของจำนวนขั้นตอนที่สำคัญ	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนขั้นตอนที่สำคัญ	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนขั้นตอนทั้งหมด	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนขั้นตอนทั้งหมด

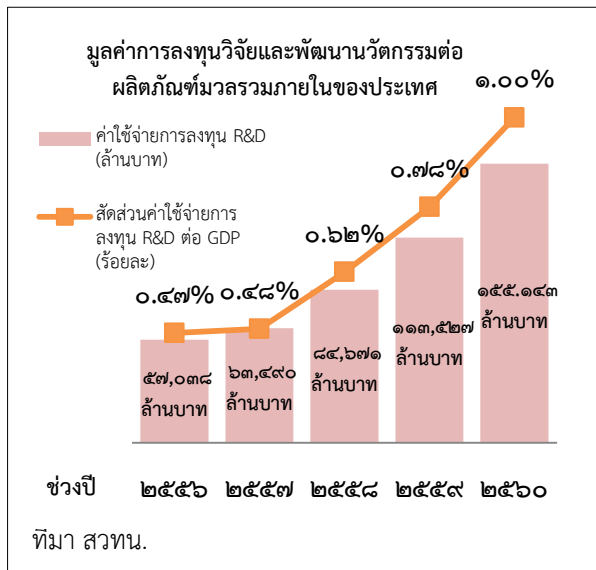
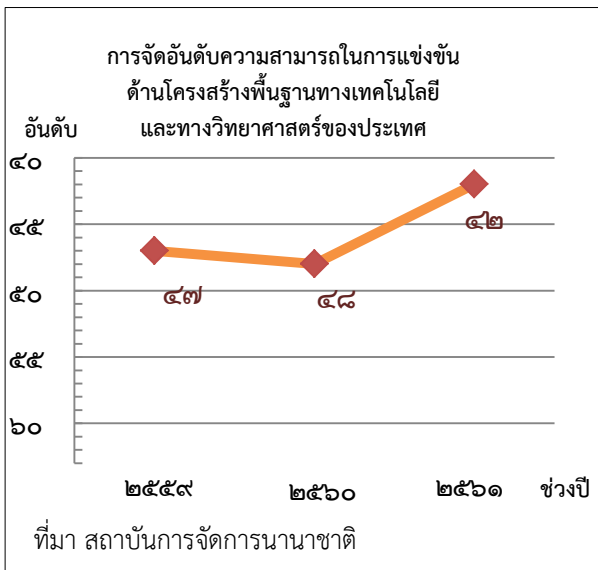
ประเภทและระดับของมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อความเสมอภาค ในกระบวนการยุติธรรม			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๑๐๐ (มาตรการเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส ในกระบวนการยุติธรรม)	(ปี ๖๖ - ๗๐) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ (มาตรการสำคัญที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม)	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๑๐๐ (มาตรการที่สำคัญที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อจัดการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม)	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๑๐๐ (มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิ หรือเสรีภาพในกระบวนการยุติธรรมได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น)

การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยการสร้างและสะสมองค์ความรู้ในด้านเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีความทันสมัยตลอดเวลา และพัฒนาประเทศจากประเทศที่ใช้แรงงานเข้มข้นไปเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม

โดยในปี ๒๕๖๑ สถาบันการศึกษานานาชาติ ได้จัดอันดับประเทศไทยในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ในอันดับที่ ๔๒ ซึ่งปรับดีขึ้น ๖ อันดับจากปี ๒๕๖๐ นอกจากนี้ ประเทศไทยมีจุดแข็งในด้านการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม อาทิ ความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมและกฎหมายที่เอื้อต่อการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความท้าทายในด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่สำคัญ เช่น การกำหนดโจทย์การวิจัยที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศ ของภาคการผลิตและบริการ หรือปัญหาของสังคม การบูรณาการหน่วยงานด้านการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม การขาดแคลนบุคลากรนักวิจัย และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น

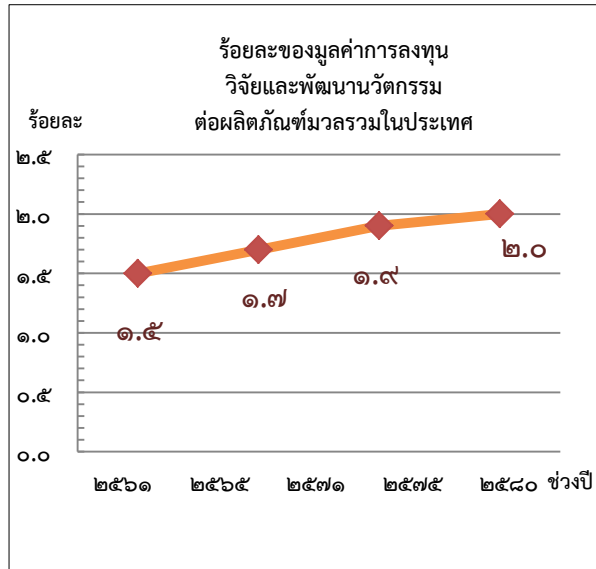
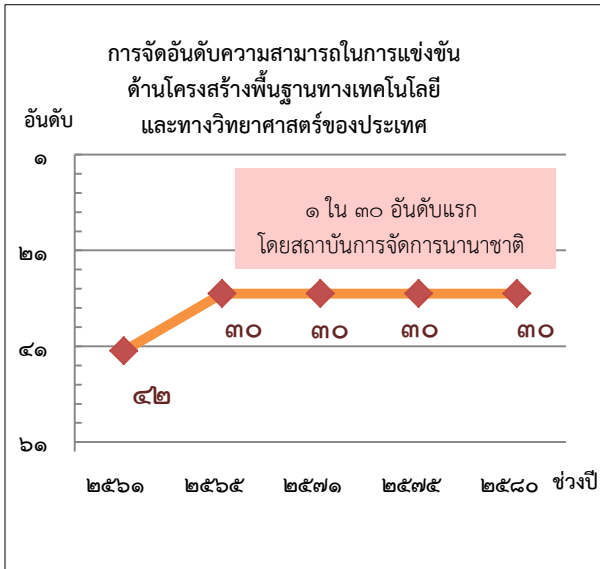
สถานการณ์

เป้าหมาย

๑. ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น
๒. มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในของประเทศเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เรื่องการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยกำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น และมีมูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ การจัดอันดับโดยสถาบันการศึกษานานาชาติ และร้อยละของมูลค่าการลงทุนวิจัย พัฒนา และนวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมของประเทศไทยสามารถตอบโจทย์ความต้องการของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศ ยกกระดับภาคการผลิตและบริการ แก้ไขปัญหาของสังคม พัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ รวมทั้ง รักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ตลอดจนมุ่งเน้นการบูรณาการหน่วยงานด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การบริหารจัดการงานวิจัย และการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประกอบด้วย ๕ แผนย่อย ประกอบด้วย

การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศ ศักยภาพของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมและบริการที่สามารถใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้จริง โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายร่วมกับภาคการศึกษาทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ตลอดจนการพัฒนามาตรฐาน คุณภาพ และการบริการวิเคราะห์ทดสอบที่เป็นที่ยอมรับตามข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อให้สามารถรองรับความจำเป็นของอุตสาหกรรมและบริการของไทย ในการส่งมอบสินค้าและบริการที่มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานระหว่างประเทศ

ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ สร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรม
ส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน

อัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการที่สร้างมูลค่า เพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัย			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ขยายตัวร้อยละ ๕ ต่อปี	(ปี ๖๖ - ๗๐) ขยายตัวร้อยละ ๕ ต่อปี	(ปี ๗๑ - ๗๕) ขยายตัวร้อยละ ๕ ต่อปี	(ปี ๗๖ - ๘๐) ขยายตัวร้อยละ ๕ ต่อปี

วิสาหกิจในกลุ่มเป้าหมายด้านเศรษฐกิจที่มีนวัตกรรมเพิ่มขึ้น

จำนวนวิสาหกิจที่มีนวัตกรรมที่มีสัดส่วนของรายได้จากผลิตภัณฑ์นวัตกรรมต่อรายได้ทั้งหมดเพิ่มขึ้น			
(ปี ๖๑ - ๖๕) เพิ่มขึ้น ๑ เท่าจากปีฐาน	(ปี ๖๖ - ๗๐) เพิ่มขึ้น ๒ เท่าจากปีฐาน	(ปี ๗๑ - ๗๕) เพิ่มขึ้น ๓ เท่าจากปีฐาน	(ปี ๗๖ - ๘๐) เพิ่มขึ้น ๕ เท่าจากปีฐาน

การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมด้านสังคม มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมที่เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสังคมไทย การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา และการเข้าถึงบริการและสวัสดิการของรัฐ การเตรียมความพร้อมของประชาชนไทยเพื่อรองรับกระแสโลกาภิวัตน์ของวัฒนธรรมโลกที่รวดเร็วขึ้นในยุคดิจิทัล การเข้าสู่สังคมสูงวัย การพัฒนาแรงงานทักษะสูงและเฉพาะทาง การยกระดับแรงงานทักษะต่ำ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล

คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น
จากผลการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเชิงสังคม

ดัชนีนวัตกรรมเชิงสังคม* (ร้อยละของผลสัมฤทธิ์ในการยกระดับคุณภาพทางสังคมจากผลการวิจัยฯ)			
(ปี ๖๑ - ๖๕) -	(ปี ๖๖ - ๗๐) -	(ปี ๗๑ - ๗๕) -	(ปี ๗๖ - ๘๐) -

หมายเหตุ อยู่ระหว่างการตรวจสอบ/จัดทำค่าเป้าหมาย

การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมที่เป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำและทางทะเล รวมทั้ง การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการจัดการก๊าซเรือนกระจก

การประยุกต์ใช้ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

สัดส่วนสิทธิบัตรอนุสิทธิบัตร สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ ต่อสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ทั้งหมด			
(ปี ๖๑ - ๖๕) จัดทำฐานข้อมูลและมีข้อมูลปีฐาน เกี่ยวกับสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจชีวภาพ	(ปี ๖๖ - ๗๐) สัดส่วนสิทธิบัตร ฯลฯ เพิ่มขึ้น ๑ เท่า	(ปี ๗๑ - ๗๕) สัดส่วนสิทธิบัตร ฯลฯ เพิ่มขึ้น ๒ เท่า	(ปี ๗๖ - ๘๐) สัดส่วนสิทธิบัตร ฯลฯ เพิ่มขึ้น ๓ เท่า

การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านองค์ความรู้พื้นฐาน มุ่งเน้นการวิจัยที่สร้างองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อ การสะสมองค์ความรู้ การต่อยอดไปสู่การประยุกต์ใช้องค์ความรู้ และการต่อยอดไปสู่นวัตกรรมทางเศรษฐกิจ หรือนวัตกรรมทางสังคม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมเพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยตรง ผ่านการสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีฐาน เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในระดับนานาชาติ ในงานวิจัยที่ประเทศไทย มีความเข้มแข็ง

ประเทศไทยมีขีดความสามารถของเทคโนโลยีฐานทั้ง ๔ ด้านที่เทียบประเทศที่ก้าวหน้าในเอเชีย

อันดับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ นาโนเทคโนโลยี และเทคโนโลยีดิจิทัล			
(ปี ๖๑ - ๖๕) อันดับ ๑ ใน ๒๐ ของประเทศที่ก้าวหน้าใน เอเชีย	(ปี ๖๖ - ๗๐) อันดับ ๑ ใน ๑๕ ของประเทศที่ก้าวหน้าใน เอเชีย	(ปี ๗๑ - ๗๕) อันดับ ๑ ใน ๑๐ ของประเทศที่ก้าวหน้าใน เอเชีย	(ปี ๗๖ - ๘๐) อันดับ ๑ ใน ๕ ของ ประเทศที่ก้าวหน้าใน เอเชีย

ด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน อาทิ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ระบบบริหารจัดการงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนามาตรการแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุน วิจัยและนวัตกรรม การเพิ่มจำนวนบุคลากรวิจัยและนวัตกรรมในภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคเอกชน รวมทั้งการพัฒนามาตรฐาน ระบบคุณภาพ และการวิเคราะห์ทดสอบ

โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

อัตราการของจำนวนโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่จำเป็นต่อการพัฒนาเพิ่มขึ้นประเทศ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ร้อยละ ๑๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ร้อยละ ๒๐	(ปี ๗๑ - ๗๕) ร้อยละ ๕๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ร้อยละ ๘๐

สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเพิ่มขึ้น

สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐ			
(ปี ๖๑ - ๖๕) ๗๐ ต่อ ๓๐	(ปี ๖๖ - ๗๐) ๗๕ ต่อ ๒๕	(ปี ๗๑ - ๗๕) ๘๐ ต่อ ๒๐	(ปี ๗๖ - ๘๐) ๘๐ ต่อ ๒๐